

כפר חב"ד

שבועון חסידי חב"ד
באה"ק ת"ו
KFAR CHABAD
Weekly Magazine

התרופה לייאוש

מכתבים של הרבי לצעיר שביקש ליטול את חייו - רואים אור וגם: הרב דובי ברוד בטור אישי

ויהי בשנת היובל

השליח הוותיק הרב יוסף שמחה גזבורג חוגג 50 שנות שליחות ופותח את ספר הזיכרונות

בן 60 לתשובה

החסיד שהפך את גילו המתקדם לנקודת ההתחלה וסיפורו האישי של ר' חיים זילברשטיין

הדרך שלנו להשתתף במערכה | הרב מיכאל טייב

מפלת צורר היהודים, גרסת תשפ"ו | אהרן דב הלפרין

בחירה משמיימת: לעת הזו הגיעו למלכות | מנחם כהן

ליהודים הייתה אורה ושמחה

הרבי שאל את הילד: "איזו מתנה אתה נותן לי ליום הולדתי?" | שלושים יום ליי"א ניסן, חיי רבי

כאב גדול על הירצחם של תשעה יהודים מפגיעה ישירה של טיל בבית שמש

ערב חג הפורים: ישראל מחקה את צמרת איראן מעל פני האדמה במבצע היסטורי שהדהים את העולם | חסדי שמים: חייהם של יהודים רבים ניצלו בעקבות מערכת הגנה רבת שכבות

והימים האלה: כשהרבי זיהה את סכנת התפשטות איראן לפני כולם

נזכרים ונעשים: ממבצע סיני ועד מלחמת המפרץ - מסרי ההרגעה של הרבי

בכל דור ודור: מהיטלר ועד חמינאי ימ"ש - לדמותו של רודן שרצה להשמיד, להרוג ולאבד

עם סגירת הגיליון:
הצלחה אדירה למבצע פורים
סיקור נרחב בשבוע הבא

דואגים לכם אישית מכל מקום!

חברי מכבי, אנחנו כאן בשבילכם
עם מגוון שירותי בריאות בהתאמה אישית
בטלפון *3555, באתר מכבי הכשר או ביישומון

בוט AI לבירורים
במגוון נושאים 24 שעות
*3555

חידוש מרשמים
ואישורי מחלה

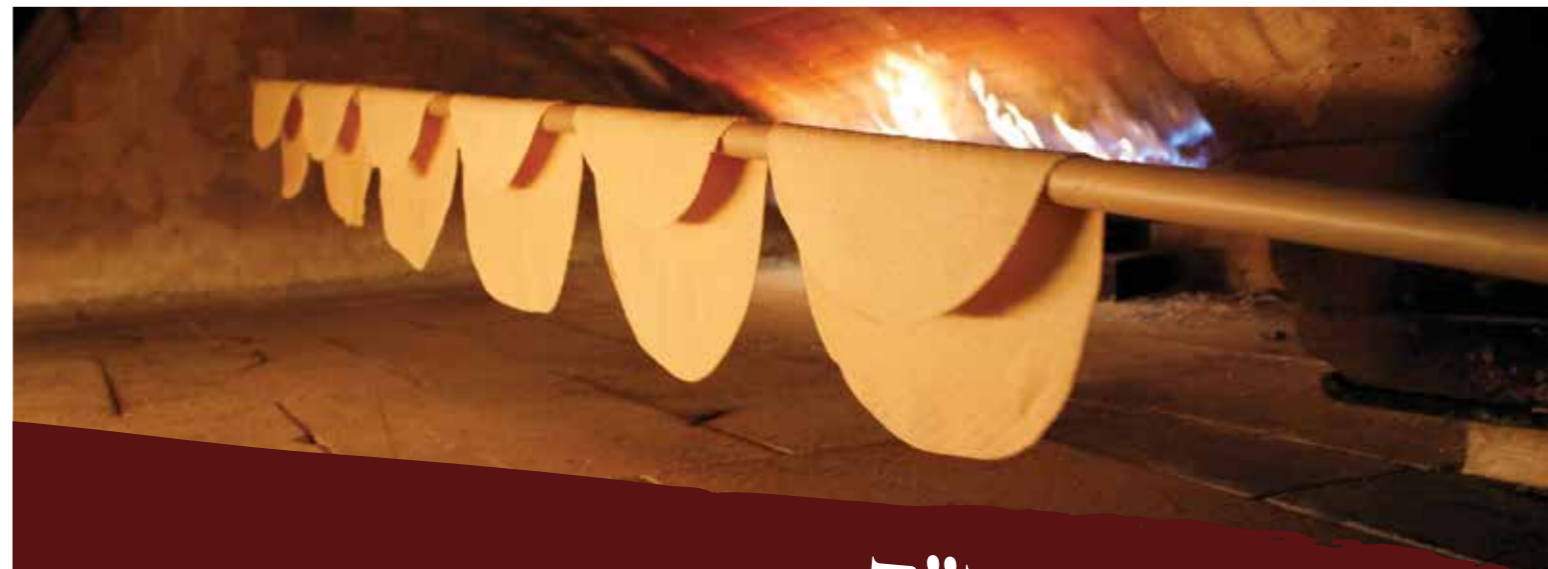
ייעוץ רפואי
24 שעות
*3555

שירותי משרד
מרחוק בטלפון
*3555

חדש! יישומון מתקדם,
אישי וחכם יותר

מצות כפר חב"ד, התקשרות למהדר"ן

ההידורים במאפיה

תהליך הקצירה, ההובלה לטחינה ואחסון הקמח, נעשה בפיקוח צוות משגיחים יר"ש. גם שאיבת ה"מים שלנו" למצות נעשית בפיקוח משגיח צמוד.

כל כלי המאפיה (מערוכים, רעדלעך, פינרים וכו') עשויים מנירוסטה כהוראת הרבי: "אשר זהו הידור גדול".

לתוספת הידור הרחבנו השנה את צוות הלשים והמרדדים, כדי שלא תישאר מצה אפילו רגע אחד ללא התעסקות.

המקלות בהם מכניסים את המצות לתנור, עטופים בנייר עבה המוחלף בכל הכנסה, כדי למנוע הישארות בצק על המקלות.

המאפיה שלנו

במשך השנים הורה הרבי פעמים רבות כהוראה כללית לכל אנ"ש, להקפיד ולרכוש מצות ממאפית המצות בכפר חב"ד, 'המאפיה שלנו' כפי שכינה אותה הרבי.

בגלל ההידור

כשחושבים על מצות אנו לא מתפשרים על פחות מהטוב ביותר. מאפית כפר חב"ד היא המאפיה החב"דית המהודרת ביותר בעולם. בנוסף להידורים הקיימים הוספנו השנה הידורים רבים. כך תוכלו להנות מן המוצר המהודר והאיכותי ביותר.

קניה עם טעם

מצות כפר חב"ד ידועות בטעמן המשובח ובאיכותן הגבוהה. אנו עושים את מירב המאמצים להביא לכם את המצה הפריכה והטעימה ביותר.

ח.מ.חבר

03.9606.459

MatzotKfarChabad@gmail.com

מוציא לאור: שבועון 'כפר חב"ד'
ת"ד 4 כפר חב"ד 6084000
(במסגרת אגודת חסידי חב"ד)

עורך ראשי: אהרן דב הלפרין
עורך: מנחם כהן

מגיה לשוני: שייע ליפקין

טל' 03-9608770 פקס' 03-9606418

דואר אלקטרוני: info@kcm.co.il

פרסום, שיווק ויח"צ:
adv@kcm.co.il | 03-9430206

מערכת בארצות הברית:
טל': 6043898 (718) +1

דוא"ל: kfarchabadmag@gmail.com

תודה מיוחדת: יוסי ריבקיין, מערכת COL

© כל הזכויות שמורות כל הנכתב הוא באחריותם הבלעדית של הכותבים והמערכת. אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות המוצרים המתפרסמים בהן. האחריות על המפרסמים בלבד.

The Kfar Chabad Weekly Magazine (USPS 720-350) is published weekly except 1 week for Rosh Hashanah & Shavuot and 2 weeks for Sukkot & Pesach by Shvov'on Kfar Chabad, 806 Eastern Parkway, Brooklyn, NY 11213 for \$140 per half year or \$260 per year. Periodical postage paid at Brooklyn, NY. Postmaster: send address changes to the Kfar Chabad Weekly Magazine, 806 Eastern Parkway, Brooklyn, NY 11213.

שבועון 'כפר חב"ד' ומוספיו, כולל תמונות של הרבי באדיבות ארכיון The Living Archive של חברת Jewish Educational Media תמונות פריקט לשימור ותיעד התמונות. האודיו והוידאו של הרבי והיון תחת זכויות היצירה של Jem

20

"הרבי התריע בשער בת רבים שיש להזכיר לנשיאי ארצות הברית את חובתם ילא להניח לאיראן וסוריה להתפשט, שהם נגד ארצות הברית יותר מאשר ישראל" (כיום סוריה היא הבסיס הקדמי של איראן במסגרת תכנית ההתפשטות)
(והימים האלה: כשהרבי זיהה את סכנת התפשטות איראן - והעולם עצם עיניים)

42 ויהי בשנת היובל
השליח הוותיק הרב יוסף שמחה גזנבורג חוגג 50 שנות שליחות ופותח את ספר הזיכרונות

20 נזכרים ונעשים:
ממבצע סיני ועד מלחמת המפרץ - מסרי ההרגעה של הרבי נשיא דורנו במלחמות ישראל

36 התרופה לייאוש
מכתבים של הרבי לצעיר שביקש ליטול את חייו - רואים אור | וגם: הרב דובי ברוד בטור אישי

52 בן 60 לתשובה
החסיד שהפך את גילו המתקדם לנקודת ההתחלה | סיפורו האישי של ר' חיים זילברשטיין

18 מנחם כהן
28 חיי רבי | הרב ישראל אלפנביין
35 זרק דעתי | הרב יוסף יצחק חיטריק

8 על סדר היום | אהרן דב הלפרין
12 מבית המלכות | הרב שמואל לובעזקי
14 לחיים, חסידים! | הרב מיכאל טייב

מדורים

הבהרת המערכת: מודעות לימודים באקדמיות המתפרסמות על גבי העיתון מיועדות לאברכים בני 30 ומעלה לצרכי פרנסה וכמובן שכל אחד ישאל את הרב והמשפיע שלו הודעת מערכת: גיליון 'התקשרות' מצורף למגזין הקודש ולמגזין המהדורה המורחבת בקראן הייטס

הנהלת המערכת: מודעות לימודים באקדמיות המתפרסמות על גבי העיתון מיועדות לאברכים בני 30 ומעלה לצרכי פרנסה וכמובן שכל אחד ישאל את הרב והמשפיע שלו הודעת מערכת: גיליון 'התקשרות' מצורף למגזין הקודש ולמגזין המהדורה המורחבת בקראן הייטס

סוים ארבו? לפני שצולמים...
מחייגים או שולחים ווטסאפ +1-718-6444444
הסעות VIP למשפחות ומשפחות! לקבוצות! משדה התעופה בניו יורק
נסיעות נתר הסעות
החל מ-69 ש"ח
אפשרות ל-SIM eSIM
www.simzol.co.il • 03-5320202

ני תשא	כניסת השבת	צאת השבת
ירושלים	17:05	18:17
תל אביב	17:20	18:19
חיפה	17:11	18:18
באר שבע	17:23	18:19
ניו יורק	17:35	18:34

תבחר

להיות שקוע בלקיחת עוד הלוואה

או להיות שקוע בגישמאקע שיחה?

עולם ההשקעות במטבעות דיגיטליים בנקודת זינוק. שנת תשפ"ו מתגלה כשנה עם פוטנציאל רווח אדיר למשקיעים.

זו ההזדמנות שלך ללמוד על עולם המטבעות הדיגיטליים בקורס אחד על אחד עם האנליסטים שלנו, לדעת איך להשקיע חכם, לגדל סיכונים ולמקסם רווחים

- שיעורים בזום
- כלים פרקטיים
- ליווי אישי
- הנהלה חב"דית

עשרות תלמידים כבר נרשמו | מספר מקומות מוגבל! מתאים גם למתחילים!

חייג עכשיו: 09-8334000

הדרך שלך לחיי רווחה מתחילה כאן <
הפרסום אינו מהווה ייעוץ השקעות ו/או התחייבות לרווח

+972-533567730 info@kcm.co.il 03-9608-770 www.kcm.co.il

שעות פעילות: א'-ה' מהשעה 8:00-13:30 :1 8:00-12:00

לא קיבלתם את העיתון בזמן? מחלקת המנויים לשירותכם

דבר מלכות

מדור זה של שיחות הקודש של כ"ק אדמו"ר ז"ע נדפס לעילוי נשמת הרה"ח ר' מאיר זאינאץ ע"ה, ולזכות כל צאצאיו ובני משפחתו שיחיו, לאישו"ט

מלכות הארץ ומלכות שמים

הכתרתו של מלך בשר־ודם היא פעולה חד־פעמית, לעומת זה, מלכותו של הקב"ה צריכה להתחדש ללא הרף

בפרשתנו כתוב הציווי בדבר רקיחת 'שמן המשחה', שבו נמשחו אהרון ובניו והמשכן וכליו. כמור־ן היו מושחים בשמן הזה את המלך בהכתרתו. כאן באה אזהרה חמורה: "איש אשר ירקח כמוהו ואשר ייתן ממנו על זר – ונכרת מעמיו".

מיהו הזר שאסור לתת עליו מהשמן? נאמר בגמרא, שלא רק סתם יהודי, שאינו כוהן, נחשב זר לעניין שמן המשחה, אלא אפילו כוהן שכבר נמשח, או מלך שכבר נמשח, הם בבחינת זרים ואסור למשחם בשמן הזה. מכאן אפשר להסיק, שכאשר מכתירים מלך ישראל ומושחים אותו בשמן, זו פעולה חד־פעמית שחלה על כל משך מלכותו, ואפילו על מלכותם של בניו (כי ההלכה היא שבן מלך, אם הוא ראוי למלא את מקום אביו, אינו זקוק למשיחה, אלא הוא יורש אותה מאביו). לכן המלך שכבר נמשח נחשב זר לעניין שמן המשחה, כי הוא אינו זקוק לו עוד.

ידוע שמלכותו של הקב"ה היא כעין מלכות ארצית. כל מה שהקב"ה מצווה את עם־ישראל, הוא בעצמו עושה. גם הקב"ה הוא מלך – מלך על העולם כולו. אם הוא קבע בתורתו שמשחתו של מלך היא פעולה חד־פעמית, גם הכרתו של הקב"ה למלך העולם, מיד עם הבריאה, הייתה אמורה להיות הכתרה חד־פעמית. מדוע אפוא אנו מצויים מדי שנה, בראש־ השנה, להמליך מחדש את הקב"ה למלך?

כאן טמון ההבדל המהותי בין מלך בשר־ודם למלכותו של הקב"ה. הכרתו של מלך בשר־ודם היא פעולה חד־פעמית, מכיוון שהעם הוא מציאות יציבה וקיימת, וכאשר קיבל עליו את מלכותו של המלך, שוב אין צורך בעוד הכתרה. לעומת זה, מלכותו של הקב"ה צריכה להתחדש ללא הרף, שכן הבריאה אינה מציאות כשהיא לעצמה, אלא היא מתחדשת בכל רגע ורגע.

על הבריאה נאמר: "לעולם ה' דברך ניצב בשמים", וכפי שתורת החסידות מסבירה, ש"דברך", הדיבור האלוקי שבו נברא העולם, צריך להימצא בכל רגע ורגע בתוך הבריאה, שאם־לא־כן, תחזור הבריאה מיד לאין ואפס. וכך אנו אומרים בתפילה: "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשי בראשית". לאור זאת מתעוררת שאלה הפוכה: אם מלכותו של הקב"ה צריכה להתחדש בכל רגע, מדוע עלינו להכתירו רק בראש־השנה? היה עלינו לבקש "מלך על העולם כולו" בכל רגע ורגע.

ההבדל הוא, שאמנם הקב"ה מחדש בכל רגע את הבריאה, אך ההתחדשות היא בדרך של 'חידוש הישנות' – חידוש המציאות שכבר הייתה קיימת קודם לכן. אולם בראש־השנה נוצרת התחדשות ברמה אחרת לגמרי – מתגלה ומאיר אור אלוקי חדש ועליון, שמעולם לא האיר עד אז. לכן מבקשים דווקא אז שהקב"ה ימלך על העולם, עד שנראה את האור האלוקי הנעלה בהתגלות האלוקית בגאולה האמיתית והשלמה, כאשר הקב"ה יהיה מלך על כל הארץ בגלוי לעיני כל בשר.

(תורת מנחם כרך לב, עמ' 148, 150)

כללים בסיסיים בגידול ילדים

ב"ה
כ"ד אדר, תשל"ד
ברוקלין, נ.י.
מר...
קליבלנד, אוהיו
שלום וברכה:

הנני לענות על מכתבך מיום ה' 21 בפברואר, ואזכור אותך בתפילה למילוי משאלות לבבך לטובה. בנוגע לבעיה איך לטפל בבתך הגדולה. על שאלה זו, כמו על אחרות, יש לדבר עם רב מוסמך ובעל ניסיון, שתוכלו למסור לו את כל הפרטים הנחוצים ואז הוא יוכל ליעץ לכם. יתירה מזו, רב הנו מחויב לסודיות, ולכן תוכלו לדון איתו על המצב בגילוי־לב מוחלט.

בנוגע למה שאתה מבקש הנחיות, אני מוכרח להיות גלוי־לב איתך אף־על־פי שזה עשוי להיות מכאיב משהו, אבל אין לי ברירה בעניין זה, משום שזו חובתי להזכיר זאת, אם כי בקצרה:

גידול ילדים דורש מהורים יהודיים כמה כללים בסיסיים. ראשית, ההורים חייבים להשתדל תמיד להוות לילדיהם דוגמה חיה של התנהגות מהסוג שהם היו רוצים לראות אצלם. יתירה מזו, ילדים חושבים בדרך כלל שבמידה שמדובר בהם, זה יהיה מספיק בהחלט עבורם אם יהיו להם סטנדרטים שהם רק מחצית מאלה של הוריהם. עקב כך, הורים חייבים לקחת זאת בחשבון ולהשתדל שהסטנדרטים שלהם עצמם יהיו גבוהים לפחות פי שניים מהמינימום שהם מצפים לו מילדיהם.

נקודה נוספת, אף היא חיונית, היא שעליהם לקחת בחשבון גם את הלחצים החזקים וההשפעות החזקות שילדיהם חשופים להם דרך קבע בבית־הספר ובשכונה בה הם גרים וגדלים. וכאשר השפעות אלה הן שליליות, חייבים לספק לילדים מנה מספקת של חיסון כדי שיהיו מסוגלים לעמוד בפני ההשפעות הללו. נקודה שלישית, אף היא חיונית, היא זו: היהודים היוו תמיד מיעוט בקרב

האומות, וכמובן הם מיעוט בארצות הברית. לא משנה מה הם העקרונות הדמוקרטיים עליהם מכריזים במדינה זו, תוך הדגשה על ערכים שמקובלים וכו' – זה טבעי שמיעוט יפתח תסביך נחיתות כלפי הרוב. לפיכך, נחוץ לנטוע בילד היהודי, מגיל הכי מוקדם, תחושה של גאווה במורשת ובמסורת של הוריו ואבותיו ותחושה חזקה של זהות יהודית, כדי שבמקום להסתיר את היהדות שלו או שלה, הם יוכלו להיות גאים בה, ללא כל מעצורים נפשיים, חרף כל הלעג מצד השכנים הלא־יהודים וכו'. דבר זה דורש, מעל הכל, להחדיר בילד את הרגש הנכון כלפי ערכים יהודיים אמיתיים, תוך מתן עדיפות לרוח על פני החומר, וכן מתן עדיפות לשלום פנימי ולהרמוניה פנימית על פני שיקולים חומריים של קריירה וכדומה, אשר שולטים בסביבה הלא־יהודית.

למותר לומר שכל הנ"ל נכתב לא רק לשם המטרה של ציון מה שהיה צריך להיות בעבר. יש לנו הוראה ברורה בתורה שליהודי אסור לעולם להתייאש, ויש דרכים לתקן את העבר, במידה מסויימת לפחות. ולכן, לאור כל מה שנאמר למעלה, ברור שההורים חייבים לפחות מכאן ולהבא לנהל את חייהם בהתאם לנקודות שהוזכרו למעלה, על־ידי חיזוק המחויבות והדבקות האישית שלהם בדרך החיים של התורה, בחיי היום־יום, מכל הבחינות ובכל הפרטים. שכן, היהדות היא לא דרך חיים שמוגבלת רק לשלושה ימים בשנה, או ליום אחד בשבוע, או לאירועים מיוחדים, אלא היא חוויה יום־יומית.

הרבה יותר היה ניתן לומר על נושא כה חשוב, אבל הנני מקווה שהנ"ל יספיק כדי להכיר בחשיבות של ניהול חיי היום־יום על־פי התורה והמצוות במידה הכי מלאה. ומאחר שהמשפחה היהודית היא כמו יחידה אחת וגוף אחד, אשר טובה לחלק אחד שלו מהווה טובה לכולו, בהכרח שחיזוק ההתנהגות היום־יומית, כשהיא חדורה ביראת־שמים, מצידם של ההורים – תשתקף באופן חיובי אצל הילדים, במודע או שלא במודע, או בשני האופנים.

ייתן השם שתהיינה לך בשורות טובות לדווח עליהן בכל הנ"ל. בברכה,
בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א,
נ. מינדל, מזכיר
נ.ב. אני בטוח שתוכל לעשות שימוש מועיל במצורף בזה.

מכתבים מהרבי

אגרות קודש מכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו ז"ע (תרגום מאנגלית)

מדור זה של אגרות הקודש נדפס בחסות הרה"ח ר' אליעזר חיים ש"י לפידות ומשפחתו, בואנוס איירס, ארגנטינה לחיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו ז"ע

להיזהר מלהתחכך בעקרונות של הצעירים

ב"ה
ג' תמוז, תשל"ד
ברוקלין, נ.י.
מר...
הולנדייל, פלורידה
שלום וברכה:

זה עתה קיבלתי את מכתבך מיום ה' 20 ביוני, בו אתה כותב על האחיינית שלך... שהיא "חוזרת בתשובה".

ראשית כל, הרשה לי להבהיר שאינני נותן פקודות, חס ושלום, לאף אחד. כאשר אדם מבקש את עצתי, אני נותן אותה לפי מיטב ידיעתי לטובתו המרבית של האדם כפי שאני רואה זאת.

שנית, אין זה מנהגי להציע הצעות כלשהן לאף אחד על יסוד מידע שהתקבל באמצעות צד שני. זה לא משום שאמינות המידע מוטלת בספק – זה דבר שרחוק ממני, אלא משום שהאדם שנוגע בדבר באופן ישיר הוא הכי מתאים לדבר בשם עצמו או בשם עצמה.

שלישית, זוהי הנקודה הכי מהותית: חייבים להיות זהירים מאוד ביחס למצב שנוגע לאמונות ולעקרונות דתיים של אדם, ובייחוד כאשר מדובר באדם צעיר בשנים המעצבות אותו. זה נכון במיוחד בדורנו זה בעל המבוכה הרוחנית והמוסרית, כאשר מספר גדול מאוד מבני עמנו מגששים באפלה, בכל הכיוונים, ומחפשים משמעות ותוכן בחיים. אתה בוודאי מודע לכל זה, ובייחוד במדינה זאת. לאור הנ"ל, הדבר צריך להיות גורם לסיפוק גדול, אם להשתמש בלשון המעטה, לראות אדם צעיר שמצא עוגן חזק באמונות דתיות עמוקות, עד כדי ויתור מרצון על תנאים נעימים ונוחיות בחיי היום־יום. בוודאי שאדם כזה, ובייחוד אדם קרוב ויקר, צריך לקבל עידוד וסיוע, ולא, חס ושלום, לרפות את ידיו ולעשות את הדברים קשים יותר מבחינה כלשהי.

על יסוד האמור, צריך להיות מובן מאליו שאינני יכול ליעץ לאף אחד להציב את עצמו במצב שבו הוא יתייצב יום־יום מול חיוכים, או ייאלץ להתפשר על עקרונות שמורגשים בו עמוק, ובייחוד אמונות דתיות שלו. יתירה מזו, הניסיון הוחי, וראיתי זאת, שחיוכים כאלה אינם תורמים להתאמה ולהסכמה, אלא להיפך.

לפיכך, אינני יכול ליעץ לאחייניתך לנסוע לפלורידה, כפי שאתה מציע, משום שזהו עניין שהיא צריכה להחליט לגביו, בין אם זה יסבך אותה בחיוכים ובפשרות, ובין אם לאו.

מאחר שאינני מזכיר אותך באופן אישי, הערותיי הבאות מוצעות בזהירות. הנני בטוח שתעשה את המקסימום שביכולתך כדי להשפיע על אחותך, האימא של אחייניתך, אם היא עדיין לא מודעת לגמרי לכך שהדור הצעיר במדינה זאת חי במשבר של בלבול רוחני; שאנשים צעירים בדרך כלל לא נוטים לעשות פשרות בעניינים של עקרונות; ושאם כופים עליהם להתפשר על עיקרון שהם מוקירים, לא ניתן לצפות את התוצאות. ולכן, אחותך צריכה להיות הכי שמחה לראות שבתה אחותו כל־כך בחזקה בדרך החיים החדשה שמצאה, ובייחוד כאשר זוהי דרך חיים אשר נמשכה ושימרה את עמנו במשך 3,500 שנות קיומו.

בכבוד ובברכה,
נ.ב. הייתי צריך להביע עמדה בקשר לכמה ביטויים במכתבך כמו "האלוקים שלה" (ביחס לאחותך), "הדת האורתודוקסית", וכדומה. עם זאת, אניח לזה, מאחר שאתה מזכיר שהרב [...] הוא המחונן שלכם, אף־על־פי שזה עושה זאת מוזר עוד יותר לראות ביטויים כאלה במכתבך.

הַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים

ההצלחה הניסית הגדולה קשורה ישירות להתנהגות באופן של 'קוממיות' ו'זקיפות קומה', כולל ההוראה הנצחית של 'הבא להורגך השכם להורגו'

א

בשבת בבוקר, בשעה שהמוני יהודים שמעו בבית הכנסת את 'פרשת זכור', המסתיימת במילים 'תמחה את זכר עמלק מתחת לשמים', חיסלו לוחמי צה"ל, בשושן הברירה, בעזרת ה' אלוהי הצבאות, את עמלק השטני של דורנו, המן האגגי, צורר היהודים, שזמם ותכנן 'להשמיד להרוג ולאבד' את היהודים, היל"ת. ההצלחה הגדולה כבר ב'מכת הפתיחה', היא חוליה נוספת בשרשרת הניסים המקיפה אותנו בשנתיים האחרונות. הסערה הגדולה שלתוכה הוטל העם בישראל, החל מאותו יום מר ונמרר של שמחת-תורה תשפ"ד ועד לימים רוויי הניסים וההצלחות - מחייבת אותנו להסב את תשומת לב העם כולו לתחזיתו ו'נבואותיו' של רועה ונביא הדור שהוכחו במיוחד בשנתיים וחצי האחרונות: מצד אחד - הסכנה והאסונות שמביאות כל הנסיגות וההתקפלויות למיניהן; ולאידך - ההצלחה הניסית הגדולה שנוחלים כאשר מתנהגים באופן של 'קוממיות' ו'זקיפות קומה', כולל ההוראה הנצחית של 'הבא להורגך השכם להורגו'.

בשונה מהעבר, המנהיגות הנוכחית של ישראל, בראשות בנימין נתניהו, עשתה שינוי חשיבה מוחלט בעקבות טבח שמחת-תורה. בניגוד לבכירים בצמרת הצבא, שהייתה להם בעיה רצינית של נחישות להילחם ולגלות דבקות במשימה - ראש הממשלה ניהל מערכה מושכלת, מדויקת ובעיקר נחושה, אל מול לחצים עצומים מבית ומחוץ, כדבריו המדהימים של הרבי לפני כ-35 שנים בקשר לנתניהו: "וכאשר יגיע הזמן בו יצטרך להוסיף תוקף - הוא בוודאי ימצא את התוקף בתוכו".

ב

בכל השיחות הארוכות של הרבי בקשר לארץ ישראל, במיוחד בשנים שלאחר מלחמת-ששת-הימים, עובר כחוט השני נושא מרכזי אחד ש'בער' אצל הרבי: שלילת התחושה של 'כוחי ועוצם ידי' וההכרה בכך שהיו כאן ניסים גלויים ועצומים של הקב"ה.

כך היה גם ב'מבצע אנטבה'. רבים מאתנו עוד זוכרים את האנרגיות העצומות שהשקיע הרבי, במשך חודשים ארוכים, כדי להחדיר את ההכרה בניסים הגדולים שהיו במבצע, ויצא חוצץ נגד חוגים מסוימים שטענו את ההיפך.

שוב ושוב חזר הרבי והדגיש שאין לשכוח ח"ו את ההכרח להכיר בניסי הקב"ה ונפלאותיו, להביע לו שבח והודאה, ולהגיד עליהם שירה.

הניסים הגדולים שאנו עדים להם, במיוחד בימים אלו ממש - לצד האבל הכבד על רצח היהודים הי"ד בבית שמש ובתל אביב - שזורים זה בזה כחוליה בשרשרת הפלאים. די היה במרכיב אחד חסר בטבעת הניסים והיינו נמצאים במצב שונה לחלוטין. לא קשה לדמיין איך הייתה נראית המערכה מול איראן אילו חלילה הארסים, ולא טראמפ, הייתה שולטת היום ב'בית הלבן'; או, למשל, אילו חיזבאללה לא היה מרוסק ומשטר אסאד לא היה נופל, ועוד.

הניסים וההצלחות הגדולות, כדברי הרבי, הם תוצאה ישירה של ההחלטה ללכת בדרך הנכונה. בתוקף ובנחישות ולא בכניעה והתקפלות.

היום קל יותר להחדיר בקרב העם כולו את תחושת 'מאת ה' הייתה זאת היא נפלאת בעינינו', בעקבות העיתוי ההיסטורי, המדהים, כנראה לראשונה

בדברי ימי ישראל מאז פורים הראשון, שבדיק בשבת שהעם היהודי קיים את 'זכור אשר לך עמלק' - שחלה השנה בתאריך י"א אדר, שבו, כדברי המשנה, 'מגילה נקראת' - התרחש מול עינינו, באותו מקום ממש, מפלת המן האגגי, גדול הצוררים. והעיר שושן צהלה ושמחה. וליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר.

א

במגילה לא מסופר אם גם בימים ההם היו יהודים קפלניסטים שבמקום לשמוח נכנסו לתסכול וכאב גדול על מפלת המן, ואם בתקשורת השושנית גם היו יהודים שכתבו ושידרו 'ככל אשר ציווה המן' - אך מסופר בהחלט על עמדתו של מרדכי, על תורתם של העוללים ויונקים, ועל תפילת כל היהודים - שהביאו בסופו של דבר לרווח והצלה, למפלתו של המן וניצחון היהודים אשר ישלטו המה בשונאיהם.

בהקשר זה - ימים אלו ייזכרו כשעתם הקטנה של ה'ויזות' למיניהם, שלא השכילו, גם ברגעים היסטוריים, הריגורלי, להתעלות מעל האינטרסים הצרים והקטנוניים ולשים בראש מעייניהם את טובת עמם ומולדתם.

י

ב'דור השביעי' נוצרה משמעות חדשה לגמרי, הפוכה מכל המקובל, למושג 'הורדת המסכות'. זהו למעשה החידוש העצום של דורנו. שלוחי הרבי, בכל פינה בעולם, עוסקים בקביעות, לא רק בפורים, בהורדת המסכות מעל פניהם של המוני יהודים.

לא. הם אינם באים לחשוף אדם צבוע שתחת מסכת הטוב שלו מסתתר רוע צרוף. להפך: תפקידים הייחודי וההיסטורי הוא להוריד מעל היהודי את מסכת ה'רע' שבו ולחשוף את הטוב שהוא באמת. להסיר את מסכת ה'חילוניות' וה'התנכרות' ולגלות את היהודי החם שהוא בעצם.

זו המתנה הגדולה ביותר שהעניק הרבי לדורנו, הדור האחרון לגלות והראשון לגאולה. הרבי גילה לנו את הטוב שבכל יהודי, יהיה מצבו אשר יהיה, ונתן לנו את הכלים להוריד את המסכה המסתירה על הטוב הזה. זו משימה מאתגרת שבעתיים מהמשימה הקלה והפשוטה של הורדת המסכות בכיוון ההפוך. זה הכוח האלוהי המיוחד שהעניק הרבי לשלוחיו. היכולת להוריד את כל המסכות המסתירות על מהותו האמיתית, הטובה והזכה, של כל יהודי.

כל מי שבא במגע עם השליח, גם אם יהיה זה הקשוח והלוחם האנטי-דתי, המסכה יורדת ממנו. לעיתים לזמן קצר, לעיתים לזמן ארוך, ובהרבה מקרים לצמיתות.

"את שרביט הזהב שלי אני נותן ליוצאים לשליחות" - כך התבטא הרבי באחת מהתוועודיות הפורים. ו'שרביט הזהב' הזה, שמסיר מסכות ובוקע גם את לב האבן - מחולל פלאים, מסיר את הבוץ והאבק, מגלה את הנשמה היהודית בטהרה ומכיין את העולם כולו לקבלת פני משיח.

עד שבמהרה ממש נזכה לראות בעיני בשר, את כל תוקפו וגבורתו ופרשת גדולתו של מרדכי היהודי, היוצא מלפני המלך בלבוש מלכות ובכתר מלכות, במלוא זיוו ותפארתו והדרת מלכותו, לדרוש טוב לעמו ולהביא גאולה לכל זרעו.

אהרן דב

בכל מקום בכל מצב הלב שלנו איתכם

לאומית מלווה אתכם עם מגוון שירותים מקרוב ומרחוק:

שירותים בפריסה ארצית במאות מרפאות ובמוקדי החירום

מוקד שירות לשעת חירום

507* שלוחה 9 | פתוח רצוף 7:00-22:00

מוקד ייעוץ רפואי 24 שעות ביממה
סיוע ותמיכה נפשית 24 שעות ביממה
רפואת ילדים אונליין

מוקד אחיות מאויש ע"י מיילדות 8:00-20:00

507*

תרופות עד הבית	מעבדה עד הבית	מגוון שירותי בריאות מרחוק
-------------------	------------------	------------------------------

באפליקציה | באתר | במוקד 507*

שוהים בחו"ל? אנחנו כאן בשבילכם!

בחיג מחו"ל: +97248796199 | 0097248796199
בדוא"ל: health@leumit.co.il | באונליין: m.me/leumit

507*

כל חסיד מהדר יודע:

מצות אנ"ש

כבכל שנה, ניתן להשיג במיוחד לאנ"ש חסידי
 חב"ד מצות עבודת-יד מהודרות מקמח מלא

בהשגחת הרב ישראל יוסף הכהן הענדל שליט"א
 מד"א קהילת חב"ד מגדל העמק

ח"י רגעים
 מהלישה

שלוחים וידידים!

ערכת מצות שמורות
 לבתי חב"ד במחיר מסובסד

לפרטים, מוקד הזמנות לסיטונאים ויחידים:
054-2534770 | 053-3125770

Matza770@Gmail.com

מוזילים את המחיר | מקפידים על האיכות | מקפידים על הכשרות מצות אנ"ש

פתגמים קצרים מדא"ח הרב אלתר אליהו הכהן פרידמן

כל מעשיך יהיו לשם שמים

« וכל מעשיך יהיו לשם שמים
 (אבות פ"ב מ"ב) »

יש יתרון בבירור דברי הרשות על ידי שעושה אותם לשם שמים על בירור דבר גשמי על ידי קיום מצוה. היתרון הוא:

דברי הרשות, גם כשעושה אותם לשם שמים, הם נשארים דברי הרשות (מעשיך), ולכן על ידי בירורם נשלמת יותר הכוונה דדירה בתחתונים, תחתון שאין תחתון למטה ממנו.

(ד"ה ושבתי בשלום תשל"ח - ספר המאמרים מלוקט ב עמ' כג)

« צדיק ובעל תשובה

הנשמה למעלה היא בבחינת צדיק, ועל ידי ירידתה למטה נעשית בחינת בעל תשובה.

דבר זה - הוא בעיקר על ידי עשיית דברי הרשות לשם שמים. **העסק בתורה ומצוות** - בשעה זו מתגלה באדם רצונו האמיתי, הרצון של נפשו האלקית, ולכן הוא בבחינת צדיק.

(אף שבשעה זו גופא אפשר שיהיה בו ענין של היפך הקדושה - לגבי המצוה שעושה הוא בבחינת צדיק, כי הטעם האמיתי לקיום המצוה הוא גילוי רצונו הפנימי).

העסק בדברי הרשות - הוא להיותם צורך הגוף וקיומו, או גם מצד נפשו הבהמית, המעלמת על נפשו האלקית, ולכן עשייתם לשם שמים היא דוגמת עבודת התשובה.

(שם עמ' לא)

« לשם שמים, דעהו

ישנם ב' אופני עבודה:

א) כל מעשיך יהיו לשם שמים, ב) בכל דרכיך דעהו (משלי ג, ו).
בכל דרכיך דעהו - היינו שידיעת אלקות היא גם בעניני העולם, בהם

« לשם שמים, דעהו

כל מעשיך יהיו לשם שמים - היינו שהכוונה בכל עשיותיו אינה לשם ענין צדדי, אלא לשם שמים, אבל המעשים עצמם הם עניני חול. **בכל דרכיך דעהו** - היינו שכל דרכיו אינם בשביל 'דעהו', אלא בהם עצמם ועל ידם הוא יודע את ה'. האכילה עצמה היא קדושה ומצוה (על דרך אכילת שבת, סעודת מצוה, ואכילת קדשים), לא רק שבכח האכילה לומד ומתפלל אחר כך.

(שם. לקוטי שיחות י עמ' 104)

« לשם שמים, דעהו

כל מעשיך יהיו לשם שמים - באה מצד ההכרה שהצמצום הוא בשביל הגילוי (לשם שמים), יחוד הוי' ואלקים.

בכל דרכיך דעהו - באה מצד ההכרה שבצמצום עצמו מתגלה שלימותו יתברך, שאינו מוגבל ח"ו בבלי גבול, ויש לו כח גם בגבול.

(שם. לקוטי שיחות ג עמ' 932)

« ואני אראה בשונאי (תהלים קיח, ז)

שונאי - היינו דברי הרשות, כתורת הבעל שם טוב הידועה על הפסוק כי תראה חמור שונאך (היום יום, כ"ח שבט).

ואני אראה בשונאי - בירור הניצוצות שבדברי הרשות, מביא לראיה באלקות.

(ד"ה עשרה שיושבין תשמ"ב - שם ד עמ' צא)

הועד לכתיבת ספר התורה הכללי לאחדות ישראל שנכתב ע"פ הוראת ב"ק אדמו"ר מליובאוויטש

ברקוד לרישום

sefertora.org.il

מקיימים את הוראת הרבי - דואגים שלא ישאר יהודי אחד בלי אות בספר תורה! כנסו לרישום אותיות

אורה-אורה קומט משיח!
 "וְכָתַתְהָא וְיִמְלֹט שְׁמֹךְ קַל הַנּוֹמָא קְתוּב בְּסֵפֶר" דניאל פרק י"ב פסוק א'

כוס של תנחומין

משתתפים אנו בכל לב ונפש בצערו ובאבלו הגדול והכבד של חברינו היקר והאהוב, טוב לשמים וטוב לבריות, הת' היקר והנעלה

יוסף ישראל ש"י ינקוביץ

עם פטירתו הפתאומית של אביו היקר באדם, חסיד ואיש חסד, ראש וראשון לכל דבר שבקדושה

חיים ינקוביץ ע"ה

גדול ועמוק הצער והיגון ואנו מביעים ניחומינו הכנים לו ולכל המשפחה שיחיו

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים, מעתה אך טוב וחסד הנראה והנגלה יהיו במעונם תמיד והשי"ת הרופא לשבורי לב ומחבש לעצבותם יחזקם ויאמצם ביגונם הגדול והכבד

ובמהרה ממש נראה בקיום היעוד הקיצו ורננו שוכני עפר והוא בתוכם בגאולה האמיתית והשלימה

ההנהלה ורבני הישיבה
חבריו לספסל הלימודים
תלמידי שיעור א'

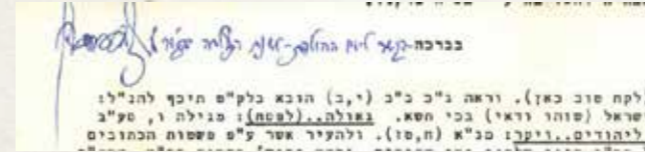
ישיבת תומכי תמימים המרכזית לוד

מבית המלכות כתבי יד קודש מגישו: הרב שמואל לובעצקי

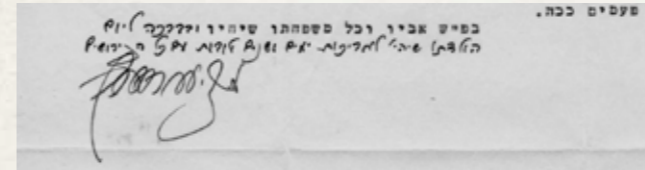
בברכה בקשר ליום ההולדת

בקשר עם כ"ה אדר יום הולדת הרביעית הצדקנית מרת חיי מושקא וביום זה תיקן הרבי מנהגי יום ההולדת, מוגשים ברכות בכתב יד קודשו בקשר ליום ההולדת (בהמשך לגליון 1795 וגליון 1748)

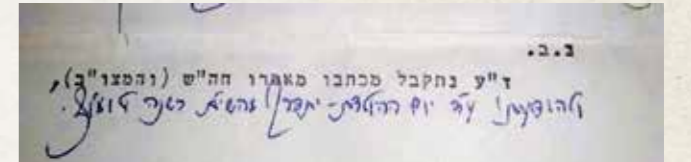
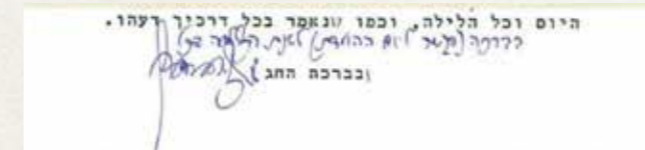
- א. הוספה על מכתב מיום ר"ח סיון תשכ"ו: ולהודעתו ע"ד יום ההולדת - יתברך מהשי"ת [=מהשם יתברך] בשנה טומו"צ [=טובה ומוצלחת].
- ב. הוספה על מכתב מיום ה' סיון תשכ"ט: בברכה בקשר ליום ההולדת - לשנת הצלחה בגו"ד [=בגשמיות וברוחניות] - כולל כמובן הצלחה בפרי עטו לזכות הרבים

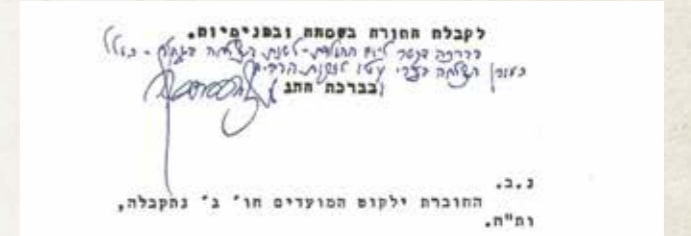
ה. הוספה על מכתב מט"ז תמוז תשי"ב: ובברכה ליום הולדתו שיהי' לאריכות ימים ושנים טובות עם כל הפירושים

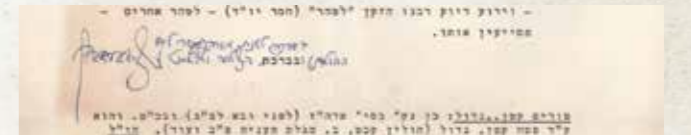
ו. הוספה על מכתב מי"א ניסן תשכ"ט: בברכה (בקשר ליום ההולדת) לשנת הצלחה בכל

ג. הוספה על מכתב מיום כ"ה אדר תשכ"ז: בברכה לשנת אורה (בקשר ליום ההולדת) ובברכות הצלחה ולבשו"ט

ד. הוספה על מכתב מיום כ"ה אדר תשכ"ז: בברכה לשנת אורה (בקשר ליום ההולדת) ובברכות הצלחה ולבשו"ט

פרק	תיאור	מ"ע
פרק ד-ו	הלי ברכות. פרק ד-ו.	מ"ע יט.
פרק ז-ט	פרק ז-ט.	מ"ע יט.
פרק י-יא	הלי מילה: פרק א.	מ"ע יט. רטו.
פרק ב-ג	סדר תפלות כל השנה. נהגו העם.. ימלוך עלינו וכו'.	מ"ע רטו. ספר משנה תורה סוף ספר אהבה: סדר תפלות כל השנה. נהגו העם.. ימלוך עלינו וכו'.
פרק ז	נוסח ברכות התפלה וסידורן. (א) ברוך אתה.. נוסח הידיו.. עושה שלום וכו'.	שם: נוסח ברכות התפלה וסידורן. (א) ברוך אתה.. נוסח הידיו.. עושה שלום וכו'.
פרק ג-ה	נוסח ברכת המזון. ברוך אתה.. אשיש בי.. וגו'. ספר זמנים והוא ספר שלישי.. הלי שבת: פרק א-ב.	שם: נוסח ברכת המזון. ברוך אתה.. אשיש בי.. מ"ע קנד.
פרק ו-ח	פרק ו-ח.	מ"ע קנד.
פרק ג	פרק ג.	מליית שכ.

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

זה קורה הלכה למעשה

מגוון קורסי הביניים און ליין להלכה

בחר את המסלול המותאם ביותר עבורך

הבינאי
חפשו בגוגל הבינאי
לפרטים והרשמה
1-700-55-770-1

לחיים, חסידיים! הרב מיכאל טייב

לצפות במצב או לשנות אותו

יש כאן תהליכים אלווקיים שהם למעלה מהשגתנו לגמרי. באירוע הזה אפשר להיות צופה אבל אפשר להיות חלק מהאירוע

ידוע הסיפור, שהרב יוסף וינברג ע"ה הניח מכתב מתחת דלת חדרו של הרבי בתקווה שהמזכיר יזהה אותו ויעביר אותו לרבי. לפועל - הראשון שנתקל במכתב היה הרבי, שהתכופף והרים את המכתב. הרב וינברג מצא לנכון להתנצל בפני הרבי על כך שגרם לרבי להתכופף, והרבי ענה לו: אין על מה להתנצל כי זה כל ענייני: לרומם. "כי תשא את ראש בני ישראל".

הרבי הקודם מספר שבילדותו הוא השתתף בהתוועדות חסידיים של אביו נ"ע שבה נכחו מגדולי החסידיים. תוכן ההתוועדות היה - מהו חסיד. אחרי אותה התוועדות שאל הרבי הקודם את אחד מאותם החסידיים: אינני מבין! בגיל שלכם עדיין אינכם יודעים מהו חסיד? מזמן אבי הסביר לי מהו חסיד. ענה לו אותו חסיד - לא, אביך לא הסביר לך מהו חסיד, אבא שלך הסביר לך מהו חסידון!

הרבי הקודם שהכיר בפיקחותו של אותו חסיד רץ לאביו לשאול אותו מהו ההבדל בין חסיד לחסידון.

הרבי הרש"ב נ"ע ענה לו שההבדל בין חסיד לחסידון הוא על דרך ההבדל בין עץ גדול וחזק לבין עץ קטן שרק מתחיל לגדול ולצמוח.

להשאיר את תדר ההתקשרות

לחיים חסידיים!

בכדי שעץ קטן יצמח כדבעי צריך שהגנן יטפל בו ויטפח אותו. וכך בדיוק בנידון דידן, בכדי שחסידין יהפוך לחסיד צריך שהרבי יטפל בו ויטפח אותו, אך בשביל זה יש תנאי: שניני את עצמנו בידיים של הרבי!

פירוש: חת"ת ורמב"ם כל יום. לימוד שיחות, מאמרים, מכתבים ורשימות. לפעול בעשרת המבצעים של הרבי. ובעיקר ללכת בדרכי הרבי בפועל ממש. ואז הרבי ירומם אותנו - כי תשא את ראש בני ישראל.

פעם רב קהילה קיבל מהרבי מכתב כללי פרטי, וביטא את אכזבתו שלא קיבל מכתב פרטי ממש. וכך הרבי כתב לו: שלחתי לך מכתב כללי כי חשבת: (א) שעניין תורני יעניין אותך.

(ב) שיעניין אותך לדעת באיזה עניין אני עוסק כעת בלהט.

(ג) במכתב הנ"ל יש הרבה מראה מקומות שבהם אני לווה עוד יותר.

(ד) חשבתי שהיות והוא היחיד בקהילתו ואולי בעירו שקיבל את המכתב, ישמח לשנתך את אנשיו בתוכן המכתב.

(ה) והסליחה איתו שטעיתי בכל זה!

מבחינה - לא? להשאיר את תדר ההתקשרות פתוח פירושו: להתבשל בעניינים

של הרבי! כי תשא את ראש בני ישראל. בחלום של יוסף שבו הוא ואחיו נמצאים בשדה ומאלמים אלומות - קמו כל האלומות והשתחוו לאלומתו של יוסף, מבאר הרבי שזה אומר שחייבים להתבטל לנשיא הדור. ובחלומו השני החידוש הוא שגם אם אתה כוכב - משהו גבוה - גם אז יש להשתחוות ליוסף! ושוב העיקר הוא ללכת בדרכי הרבי בפועל ממש.

איך להתייחס למטחים?

הנני כותב את השורות הללו כשברקע נשמעות אזעקות ממטח טילים של איראן על ארץ ישראל. זו סיטואציה מוזרה, קצת לא נעימה אך שמיימית. יש כאן תהליכים אלווקיים שהם למעלה מהשגתנו לגמרי. באירוע הזה אפשר להיות צופה וזה אומר לבלות את היום בחדשות וקבוצות וואטסאפ וכך לשרוף את הזמן ולא להועיל במאומה.

אבל אפשר להיות חלק מהאירוע. וזה אומר ללמוד הרבה, ללמד הרבה, להגיד תהלים בשופי, לתקן (לערוך חשבון נפש) את המחשבה, הדיבור והמעשה. לשפר את ההתנהגות בבית הכנסת. להגיד אמן, לא לשוחח בתפילה. לתת צדקה יותר. לחייך ולהיות אדיב לכל אחד. ללכת, למשל, לחדרי מיון למבצע צדקה (להביא מטבעות ולתת לאנשים להכניס בקופה), למבצע תפילין. לעודד ולחזק את רוחם של ישראל. כי טובה פעולה אחת מאלף אנחות.

משה לא מת. מה למעלה עומד ומשמש במרום, כך נמצא כאן למטה ומשמש. ופועל ישועות בקרב הארץ. צריכים רק להניח את עצמנו בידיים של הגנן, לאפשר לו לטפח ולרומם אותנו - כי תשא את ראש בני ישראל.

בטבח שמחת תורה, בן משפחתי שהיה אז מ.פ בגבעתי לחם בכפר עזה במשך 60 שעות! באחת ההיתקלויות מול מחבלים באחד הבתים המצב היה נורא מסוכן וכשהוא חשש שהגרוע מהכל הולך לקרות הוא צעק בקול רם ומקרב לבו - רבי תציל אותי! ואז הצליח להשתחל מחלון קטנצ'יק וברוך ה' ניצל והמשיך להילחם כגיבור ישראל של ממש.

ברגעים אלו נחזק את הקשר עם ה' - עם תורתו ומצוותיו. נלמד בתורתו של הרבי, נלך בדרכי הרבי, ואז בעזרת ה' ללא ספק ומתוך ניצחון מוחלט וניסים גדולים כשיד ישראל על העליונה נצא מן המיצר אל המרחב, מאפילה לאור גדול ומהגלות לגאולה!

ועוד היום שוב נזכה, אלא שהפעם יהיה זה לנצח, להתראות פנים בפנים עם אדוננו מורנו ורבנו. א גוטען שבת

כפר חב"ד

ברכות מלוא חופניים

בידידות נאמנה, בשמחה, בהערכה ובהוקרה רבה משגרים ברכות מלוא חופניים לידידינו היקר והנעלה, ספרא וסייפא, רב פעלים בהפצת המעיינות, במיוחד בקרב הציבור החרדי, ידיו רב לו בכתובת ופרסום חומרים תורניים חסידיים ובארגון התוועדות חסידיות ואירועים מגוונים לחיזוק והגברת אור החסידות, טוב לשמים וטוב לבריות ואהוב על כל מכריו

עורך 'כפר חב"ד'

הרה"ח ר' מנחם כהן שי

ורעייתו הנכבדה, רבת פעלים ויוזמות להפצת יהדות וחסידות במגוון דרכים

הגב' פנינה שתחי'

לרגל המינזי בשעה טובה ומוצלחת לשלוחי כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו במערב אלעד

על מנת להרחיב ולהגביר בע"ה את הפעילות לכלל התושבים במעגל השנה, תחת בית חב"ד המרכזי בראשות השליח הראשי

הגה"ח הרב יוסף יצחק סילברמן שליט"א

ומשנה ברכות למד"א דקהילת חב"ד באלעד

הגה"ח הרב שניאור זלמן ירוסלבסקי שליט"א

חבר בי"ד רבני חב"ד ומראשי ישיבת תות"ל בקריית גת

תהא יציאתם לשליחות נעלית זו בשעה טובה ומוצלחת ובכוח המשלח יזכו לפעול גדולות בסייעתא דשמיא, מתוך הרחבה בגשמיות וברוחניות ובהצלחה רבה ומופלגה בכל אשר יפנו

ועל ידי הפצת המעיינות נזכה במהרה לקא אתי מר דא מלכא משיחא

בשם חברי המערכת וכל צוות הכותבים והעובדים בכל המחלקות והמוספים של השבועון "כפר חב"ד"

אהרן דב הלפרין

עורך ראשי

MENDI LEVI
המנגינה שלו
זמר & DJ
לכל ארוע ושמחה
052-939-7204

מאז פרצה המלחמה עם איראן חווים יושבי ארץ הקודש ניסים עצומים. בתמונה שצולמה בשנת תשנ"א: חסידים מביטים על מודעה גדולה שהוצבה בירושלים בימי מלחמת המפרץ "היה תראה שנת אראנו נפלאות". באדיבות ספריית אגו"ח העולמית

בעין העדשה

תמימים מהישיבה המרכזית בכפר חב"ד נצלו את מבצע תפילין ביום שישי שעבר, ערב מתקפת הפתע, כדי להעניק למקורביהם בתל אביב משלוח מנות לקראת חג הפורים. בתמונה: התי' מענדי הלבפינגר עם מקורבים בשכונת מונטיפיורי

קוראים
כותבים

ת"ד 4 כפר חב"ד 6084000
פקס' 03-9606418
office@kcm.co.il

המערכת רשאית לערוך את
המכתבים בהתאם לנדרש

פועל ישועות'

בקשר להצלחה הניסית הגדולה של השבת האחרונה, הנה מלבד המשמעות הידועה של יום זה, ברצוני לציין כי זה היה גם יום הילולא, 90 שנה, של הגאון הרוג'ובי זצ"ל שרבותינו נשיאינו הכתירוהו בתואר 'שר התורה', וביום זה ובכוח היותו 'שר התורה' בוודאי פעל ישועות בקרב הארץ.

ואגב אזכור הרוג'ובי זצ"ל, הנה לפני כחמישים שנה לערך, בהיותי בחור, סעדתי בשבת קודש אצל הרה"ח ר' מרדכי גורון ע"ה, וסיפר בסעודה מה ששמע מהרבי בעצמו בקשר לרוג'ובי.

זה היה לפני הנשיאות, כאשר ר' מרדכי ע"ה התגורר בשכונת ברונזוויל, שהיתה רחוקה מ-770 כחצי שעה זמן הליכה, ובכל זאת היה הולך הלוך וחזור גם לביל שבת וגם בשבת ביום. בשביעי של פסח תש"ט הרבי הקודם לא יצא להתוועדות מסיבה בריאותית, אך ר' מרדכי שלא ידע על כך בא להתוועדות. הרבי (שהיה מכונה אז הרמ"ש) ראה אותו ואמר:

"מכיוון שר' מרדכי גורון בא, חבל על הזמן שלו, צריכים לעשות משהו בשביל הזמן שלו".

והרבי נעמד אז יותר מחצי שעה או שעה, וסיפר כמה סיפורים ששמע מחותנו הרבי הקודם.

אחד הסיפורים היה שהגאון הרוג'ובי נכנס פעם עם אביו לצמח-צדק, והצמח-צדק אמר לו: "תהיה למדן ותלמד מסכת נזיר". הוא היה אז כבן חמש או שש שנים, וכשיצא מהצמח-צדק שאל את אביו מה הקשר בין להיות למדן לבין לימוד מסכת נזיר דווקא, הרי למדן פירושו ללמוד את כל התורה כולה ולא דווקא מסכת נזיר!?

אביו לא ידע מה לענות לו, והילד הקטן, הרוג'ובי, שהיה בן חמש או שש (כך היה הלשון של הרבי) אמר לאביו:

"אני כן מבין את זה. הרבי רוצה שאני אהיה נזיר, באם אהיה נזיר אזי תקיים בי הברכה של הרבי שאהיה למדן, אך אם אספר את שערותיי לא אהיה למדן".

ומאז, כשהיה בן חמש או שש, לא הרשה שיספרו את שערותיו. מאז הוא היה נזיר.

משה גליקמן | ברוקלין ניו יורק

הרבי 'טייל' עמו בירושלים

בקשר לפורים, הנני לספר בזה מה ששמעתי מאבי מורי זצ"ל ששמע בעצמו מהראב"ד של העדה החרדית הגאון המקובל רבי דוד יונגרייז זצ"ל שהיה פעם ב'יחידות' ארוכה אצל הרבי, ובה שוחח עימו הרבי גם הרבה בענייני קבלה. מלבד התפעלותו והתרגשותו העצומה מהדברים ששמע מהרבי בעניינים אלו, סיפר בהתפעלות כי כשעלה לדיון הנושא של מקומות בירושלים שמספק יש לנהוג בהם פורים גם ב"ז, למשל הדסה והדרכים המובילות אליה, אמר לו הרבי, בערך: במסלול הישן של קו תשע-עשרה

שנסע ממקומות אלו ואלו יש לנהוג לכאורה כך וכך ואילו במסלול החדש, העובר ממקומות אלו, לכאורה זה אחרת. וכך ישב הרבי ו"טייל" עימו ברחובות ובשכונות של ירושלים, כאילו בילה בה הרבי את כל שנותיו, ומדובר על מקומות שהוא, ר' דוד, כליד ירושלים, לא ידע על קיומם... ואמר על כך הגאון הראב"ד:

"על זה נאמר שצדיק צופה מקצה העולם ועד קצהו..."

וכן סיפר סיפור שהיה מספר הראב"ד הגה"צ רבי ישראל יצחק הלוי רייזמן זצ"ל:

"הרב שלום הכט מניו יורק היה חשוך בנים שנים רבות (כשמונה-עשרה שנה). בהתוועדות פורים בשנת תשט"ז, הפתיע הרבי ופנה ברבים אל ר' שלום ואמר לו:

"שיפסיקו לקרוא לך 'סידיני' אלא 'שלום' ותהא שלם בגוף ובנשמה, ולשנה הבאה תיוושע בזרע של קיימא!"

כעבור שנה בדיוק נולדה לו בת, וכיום יש לו ממנה דור ישרים יבורך. הראב"ד זצ"ל שכמה מהאחים הרבנים הכט למדו אצלו בצעירותם בירושלים, היה מספר את המעשה הזה בהתפעלות והתרגשות גדולה. "להבטיח ברבים ובפרהסיא ילד למי שכבר ח"י שנה אין לו ילדים!?"

שלום שיינברגר | ירושלים

"כל הפושט יד נותנין לו"

(יקוראים כותבים, גיליון 2149)

בגיליון האחרון התפרסם מכתב למערכת תחת הכותרת "הרבי דורש עשירות ליהודים", והיה כדאי להוסיף על הנאמר במכתב, שאחד המאורעות

השמימיים שאירעו בבית חיינו בפורים היה בשנת תשט"ו, כשהרבי הודיע שיחלק 'עשירות' למי שיבקש.

כה אמר הרבי באמצע התוועדות פורים אותה שנה:

"מתלוננים מדוע נדרשת עבודה במסירות נפש ואומרים שהיה הרבה יותר טוב אילו היו יושבים איש תחת גפנו ותחת תאנתו, שהכל יהיה בהרחבה בגשמיות ובני חיי ומזוני רויח."

(לא מדובר על עשירות ולא על מותרות שמפריעות לרוחניות ואפילו לגשמיות, כמשל הצמח-צדק שכשם שלבושים קצרים אינם ראויים כך גם לבושים ארוכים מדי אינם טובים כי אפשר להיכשל בהם, וכך גם בכל העניינים הגשמיים שהם עניינים חיצוניים ונקראים לבושים, "עור ובשר תלבישיני", וכפי שראינו לצערנו בכמה עשירים, שניסיון העשירות הוא ניסיון גדול ביותר ודרושה יגיעה גדולה ועצומה כדי לעמוד בניסיון).

כאן הפסיק הרבי לזמן-מה, עצם את עיניו הק', ואחר-כך המשיך ואמר: "הרי באמריקה נהוג שמעמידים כל דבר להצבעה. ובכן: אלה שמסכימים לקבל על עצמם שהקדוש-ברוך-הוא ייתן להם עשירות בהפלגה, ולא איכפת להם שיצטרכו להתייגע במלחמה עם היצר-הרע שלא יכישל אותם - יגביהו את ידם הימנית בלבב שלם".

כאשר ראה הרבי שרק אחדים מהמסובים קיבלו את הדברים בתמימות וברצינות, והגביהו את ידיהם לקבלת הברכה - הפטיר ואמר מתוך אכזבה: "ולאחרי כן באים ומתאוננים הייתכן שענייני פלוני אינו באופן כך וכך? ואילו כשמוגיע 'עת רצון' - פראוועט מען חב"דסקע שטותים. (כאילו 'לא מתאים' להצביע על בקשת עשירות)".

יש לציין שאלה שהגביהו את ידיהם - אכן נתברכו ונתעשרו בעשירות מופלגה.

אלחנן בן דב | קראון הייטס

חבר'ד סטיין ישראל

כוס של תנחומין

משתתפים אנו בכל לב ונפש בצערו ובאבלו של כב' ידידנו ותומכינו היקר, הדגול והנעלה, איש החסד והצדקה, ראש וראשון לכל דבר שבקדושה וידיד אמת לפעולות חב"ד לנוער בארץ הקודש ת"ו שהולכות ומתרחבות בסייעתא דשמיא בכוח המשלח

הנגיד החסידי הנדיב

הרה"ח ר' לוי יצחק ש"י שמואל'י

באבלו על פטירת אביו החסיד היקר והנעלה ופעיל נמרץ במבצעים הק'

הרה"ח ר' יעקב שמואל'י ע"ה

המקום ינחם אותו ואת אימו הכבודה ואת כל המשפחה החשובה והיקרה שיחיו

ומעתה אך טוב וחסד יהיו מנת חלקם תמיד ובהמשך הפעולות הברוכות ימצאו חיזוק ונוחם ובמהרה יקוים היעוד הקיצו ורננו שוכני עפר והוא בתוכם בגאולה האמיתית והשלימה מיד ממש

הרב משה שילת, מנהל והשליחים בחב"ד לנוער בארה"ק

שפרנגר

יין מהודר לכל ימות השנה

- ✓ יין ביתי לא מבושל
- ✓ ללא חומרים משמרים
- ✓ מכיל ענבים בלבד
- ✓ ראוי לניסוח המזבח
- ✓ כשר לפסח למהדרין

להזמנור:

03-9606982

054-4965698

רג'ינה REGINA

Jewish cuisine

מסעדת בשרים וגינת אירועים • כשר למהדרין

התחשלו בתפריט לראשון

חדרי VIP לימי הולדת שבע ברכות אירועים וקבוצות מסעדת רג'ינה בהשגחתו המהודרת של הרב יוסף שמואל גרליצקי, רב מרכז תל אביב בשר ליובאוויטש ('חלק' גם לשיטת בית יוסף) משגיח צמוד במקום!

מיקום: מתחם התחנה (מבנה 10) נווה צדק, תל אביב. יום א' - 12:00-23:30 יום ר' - 12:00 עד שעות לפני כניסת שבת פתוח גם במוצ"ש יש להזמין מראש מקומות ישיבה: 03-7367474

menachem.kh@gmail.com

ליהודים הייתה אורה

האם המבצע הקטלני באיראן להשמדת שלטון האייתוללות, חיסל סופית גם את תופעת הלעג התקשורתית על הצמד שמוביל את המערכה?

ובמהירות כאשר האינטרסים האסטרטגיים דורשים זאת. הוא לא הסתפק באימים מילוליים או בסנקציות כלכליות, הוא הוביל קמפיין צבאי שמטרתו המוצהרת היא "שלום אמיתי במזרח התיכון ובעולם כולו על ידי סילוק אימים קיומיים".

אמת, נתניהו הירבה להסס לאורך השנים. הוא הטיף רבות על תקיפות, אבל בתכל'ס, לא תמיד מימש את דבריו. אבל דווקא מעז יצא מתוק, ומאירועי טבח שמחת תורה משהו משמעותי מאוד השתנה אצלו; והיה לו כר פנימי להישען עליו. במפגש משנת תשמ"ה אצל הרב, אירע משהו יוצא דופן. בנימין נתניהו, אז שגריר צעיר של ישראל באו"ם, עמד בהקפות שמחת תורה עם המשפטן אלן בייקר ליד הרבי. השיחה נמשכה כ-40 דקות. הנושא המרכזי היה הנסיגה הצפויה מלבנון. הרבי היה ברור וחד-משמעי: "אסור לסגת מלבנון בשום אופן. ישראל צריכה להתנהג 'ביד חזקה ובזרוע נטויה'", זה היה הביטוי שהרבי חזר עליו פעמים רבות מאוד במהלך השיחה.

כשנתניהו העלה את הלחצים האמריקאים והאירופאים, הרבי השיב בתקיפות: "אל תתייחסו לא לתגובות של האמריקאים, לא לתגובות של האירופאים ולא לתגובות של אף אחד אחר. אתם תעשו רק מה שאתם צריכים לעשות, ואל תיקחו בחשבון בכלל מה יאמרו הגויים. אל תגלו שום סימן של חולשה, ואל תוותרו על שום דבר שחשוב לביטחונה של ישראל". גם בנוגע לאו"ם אמר הרבי: "עליך להיות תקיף, אל תתפתה להשתלב באופנה הפוליטית הזו ששמה 'האו"ם'. דע לך שהאו"ם אינו פועל לטובתנו, האו"ם אינו ידיד של עם ישראל. המשימות הביטחוניות שלנו חשובות הרבה יותר ממה שכתוב במגילת האו"ם ומהנטיית הפוליטיות של רוב המדינות החברות באו"ם. אנחנו צריכים לעשות מה שטוב לנו, ומה שטוב לנו זה ללכת ביד חזקה ובזרוע נטויה".

דברים אלה הדהדו לאורך עשרות השנים. נתניהו, ששמע אותם מקרוב, הפנים את המסר באיחור ניכר, ומוטב מאוחר מאשר אף פעם לא: תקיפות אינה קפריזה פוליטית, היא הכרח אסטרטגי-קיומי. "אומרים שאחרי ארבעים שנה - התלמיד עומד על דעת רבו", התבטא נתניהו במפגש סגור בו השתתפתי לפני כשנתיים בלשכתו בירושלים, כשקודם לכן היה מי שחזר בפניו על דברי הרבי אליו. היה ניכר שהוא לא צריך תזכורת לדברי הרבי, ובכל זאת, גם הוא הודה בחדר הסגור שהדברים הופנמו אצלו רק בשנים האחרונות.

הדאגה של פרשנים, גם חרדים, מטראמפ, נבעה מההבנה שמדובר באדם שחולק השקפת עולם עם ימין-על-מלא. לא פלא שהם התרפקו שוב ושוב על ברק אובמה. אי אפשר גם שלא להתייחס לביקורו ההיסטורי של טראמפ בציון הק' של הרבי לפני היבחרו. "ראיתי אותו אינספור פעמים במהלך השנים", שח בפניי השליח לבית הלבן הרב לוי שם-טוב, "אולם בציון הק' הוא היה אדם אחר לגמרי. קשה להסביר זאת במילים. הוא הבין היטב איפה הוא נמצא".

לב מלכים ושרים ביד השם. נתניהו וטראמפ מוכיחים כי לעת הזו הגיעו למלכות וזכותם גדולה בהשמדת האויב הגדול ביותר של ישראל. אין ספק כי צעד זה סולל את הדרך להפיכת העולם למקום טוב יותר ולהכנת העולם לקבלת פני משיח צדקנו במהרה בימינו.

בשעה שהעולם היהודי מחה את זכר עמלק בבתי הכנסת,

ראשו של המן בן דורו רוצץ בבונקר התת-קרקעי שלו בלב טהרן, וכשזה קורה בערב חג הפורים, חג שבו אנו חוגגים כמידי שנה את הניצחון על הצורר מפרס, אי אפשר שלא להבין שאנחנו נמצאים בלב אירוע היסטורי, רגע שבו ההיסטוריה היהודית והמציאות האקטואלית נפגשות באופן מובהק ומשמעותי. במשך שנים ארוכות, בנימין נתניהו ודונלד טראמפ שימשו מטרות מועדפות ללעג מתמשך, לביקורת חריפה ולגיתוחים פסימיים מצד פרשנים ועיתונאים. נתניהו תואר שוב ושוב כמנהיג ש"מדבר גבוהה אבל לא פועל", כמי שמשתמש באימים חוזרים על איראן כדי "לשמר פחד" בקרב הציבור ולצבור מנדטים פוליטיים. נאומו הדרמטיים באו"ם, עם הציורים, המפות והאיורים החוזרים על "קו אדום", זכו לכינוי "הצגות תיאטרליות" ו"תעמולה פוליטית".

טראמפ, מצדו, סומן כמנהיג קפריזי ובלתי צפוי, "ילד מפונק" שמשחק בפוליטיקה בלי תכנון אסטרטגי. "הוא עוד יתהפך עלינו", הזהירו אותנו. הניסיון לקעקע את השניים לא התמקד רק באישיותם, אלא דווקא ביכולתם להתמודד עם האיום הביטחוני הקיומי הגדול ביותר על ישראל: המשטר האיראני והגרעין. פרשנים טענו ש"יבוי לא יעז לתקוף באיראן לעולם", "טראמפ יודע רק לאיים", "נתניהו הפך לנטל כבד על טראמפ" ו"הברית ביניהם היא אשליה פוליטית זמנית". בכל משבר קטן, מיהרו להכריז על "קרע עמוק", "משבר חסר תקדים" ו"סוף הברית האסטרטגית".

התקשורת הישראלית הפכה את השניים לדמויות כמעט קריקטוריות: האחד פחדן כרוני שמפחד ממלחמה רחבה, השני מנהיג אימפולסיבי שחורץ גורלות בלי התייעצות. כבר במבצע הקודם באיראן התמוטט הנרטיב הזה, אך התקשורת לא למדה את הלקח והמשיכה בקיבועו הדמיוני, עד שמבצע "שאגת הארי" סתם את הגולל באופן סופי (טוב, לא באמת). המתקפה האווירית המשולבת הגדולה ביותר שביצעה ישראל מאז מלחמת יום הכיפורים, לצד המבצע האמריקאי המקביל, שינתה את המציאות באופן דרמטי.

המכה הראשונה הייתה קטלנית ומדויקת: חיסול עלי חמינאי, המנהיג העליון של איראן מזה 36 שנים, במתקפה ממוקדת על מקום מסתורו הסודי. המבצע לא הסתכם בחיסול אישי בלבד, הוא כלל הרס נרחב של מתקנים מרכזיים. העם האיראני, שסבל עשרות שנים מדיכוי אכזרי, משבר כלכלי חמור והסתה אנטי-ישראלית מתמדת, קיבל הזדמנות היסטורית לשינוי אמיתי. גם אם המשטר עדיין שולט רשמית, אובדן המנהיג העליון פוגע אנושות בלגיטימיות שלו, מפרק את אחדות השורות ומחליש באופן משמעותי את יכולתו להמשיך בטרור הפרוקסי דרך חיזבאללה, החות'ים והמיליציות בעיראק ובסוריה.

נתניהו, שתואר שוב ושוב כמי ש"לא מסוגל לצאת למלחמה אמיתית", הוביל מהלך אסטרטגי ארוך טווח שהגיע לשיאו דווקא ברגע שבו העולם חשב שהאיום האיראני "מנוהל" באמצעות דיפלומטיה, סנקציות והסכמים זמניים. התקשורת נאלצת כעת לדווח על ברית הדוקה, שיתוף פעולה מבצעי מלא ותמיכה אמריקאית ישירה בפעולה ההתקפית הגדולה ביותר נגד איראן מאז המהפכה האסלאמית. טראמפ, מצדו, הוכיח שוב כי "בלתי צפוי" פירושו גם יכולת לפעול בנחישות

כשנתניהו העלה את הלחצים האמריקאים והאירופאים, הרבי השיב בתקיפות: "אל תתייחסו לא לתגובות של האמריקאים, לא לתגובות של האירופאים ולא לתגובות של אף אחד אחר"

המסרים המדגיעים של הרבי
שנסכו אמונה וביטחון ביושבי ארץ
הקודש בתקופות מלחמה

"בניי, אל תתייראו!"

"הרבי הוא האחד והיחיד אשר השמיע קול בוטח ומרגיע:
"ארץ ישראל היא המקום הבטוח ביותר בעולם!". שוב ושוב
ציטט הרבי את הפסוק מספר דברים, הקובע כי ארץ ישראל
היא "ארץ אשר תמיד עיני השם אלוקיך בה, מראשית השנה
ועד אחרית שנה" | **סקירה חלקית** על אחדות מן הדרכים
בהן נקט הרבי להעצמת רוח האמונה והביטחון בקרב כלל
ישראל, בעיקר בתקופות של המלחמות שהתנהלו בארץ-
הקודש נגד אויבינו ימ"ש | **הגיע זמן גאולתכם**

| הרב ישראל אלפנביין |

בלטה דרכו בקודש של כ"ק רבינו נשיאנו, כמי שדבק באופן מוחלט בקו של עידוד וחיוק הרוח, גם בתקופות קשות למדי, כולל תקופות של מלחמות קיומיות שאיימו על עצם עתידו של העם היושב בציון. להלן נביא סקירה חלקית על אחדות מן הדרכים בהן נקט הרבי להעצמת רוח האמונה והביטחון בקרב כלל ישראל, בעיקר בתקופות של המלחמות שהתנהלו בארץ הקודש נגד אויביו ימ"ש.

"ואין יכולת לעמים לשלוט בה"

'מבצע סיני' פרץ בתחילת חורף תשי"ז, והקרבות שהתנהלו בחזית המצרית היו קשים ועקובים מדם. בשבת פרשת תולדות אמר הרבי את המאמר ד"ה 'מים רבים', ובאופן חריג ונדיר באותה תקופה - הגיה את המאמר כעבור זמן קצר.

בתחילת המאמר מופיע הציטוט מדברי המדרש: "אמר הקב"ה לבני ישראל: אם יתכנסו כל אומות העולם, המון עמים רבים כשאון מים רבים, לא יוכלו לכבות ח"ו את האהבה שביני לבין ישראל. ואם יתאספו כל מלכי ארץ ושריהם, מי הנהר העצומים והרבים לא יוכלו למחות ח"ו אותך מן העולם. אם יתן איש את כל הון ביתו לקנות את התורה בגלות, אשלם לו כפלים בעולם הבא, וכל הביזה ושלל מחנה גוג לו יהי."

"אחות לנו קטנה גו' בעת ההיא ידינו מלאכי שמיא: אומה אחת זו ישראל, יש בארץ, וקטנה היא

הגיע זמן גאולתכם. הרבי נושא דברי עידוד, ביטחון ואמונה ליושבי ארץ הקודש בפראד ל"ג בעומר תשכ"ז, זמן קצר לפני פרוץ מלחמת ששת הימים

"עליכם לדעת - כפי שמסיים היילוקוט שמעוני' - אשר משיחן של ישראל, גואלן של ישראל, ניצב כבר עתה על גגו של בית המקדש, ומכריז: הגיע זמן גאולתכם"

בזכות. מה נעשה לאחותינו ביום שידובר בה מן האומות לעלות עליה למלחמה? ויענה מיכאל, שרם של ישראל: אם חומה היא גו', אם עומדת אומה זו כחומה בין העמים שלא תתחתן בהם כי אם תחזיק באמונתה וביראתה לקנות יחוד שמו יתברך - נהיה לה למבצר, ואין יכולת לעמים לשלוט בה. ואם דלת היא גו', ואפילו אם דלה היא מן המצוות, נבקש עליה רחמים מלפני ה', ויזכור לה זכות התורה של תינוקות של בית רבן הכתובה על לוח לבותם" (ספר המאמרים מלוקט א, נא).

מיד לאחר השבת הגיה הרבי את המאמר, והורה להדפיסו בהקדם ולשלוח אותו לארץ הקודש, כך שיתקבל שם בהקדם.

בטבת תשי"ז כתב הרבי לאחד החסידים: "מוסגר פה מאמר שלמדו כאן ברבים בשבת מברכים חודש כסלו, היינו התחלת המאורעות של השבועות האחרונים, אשר בו ימצא מענה וגם השקפתי על כמה מהנקודות שנגע בהן במכתבו."

בהמשך המכתב מבהיר הרבי את משמעותו הייחודית של המאמר: "מיוסד על ההבטחה אשר מים רבים ונהרות גו' לא יוכלו לכבות את האהבה של הקב"ה לישראל, וכן לא את האהבה הפנימית והעצמית של כל אחד ואחת מבני ישראל להקב"ה - יהי רצון שתתגלה אהבה זו בפועל, ובהנוגע לפועל, אשר אז בוודאי נצא בתוך כלל ישראל מן הדוחק והמיצר להמרחב האמיתי."

"הקב"ה מגן עליהם"

באביב תשכ"ז, כאשר ישראל ניצבה בודדה מול צבאות ערב שהצהירו על מטרתן להשליך את תושביה אל הים, היו רבים וטובים ששקעו בדכדוך, חשבו על הגרוע מכל, היה לא תהיה. אבל הרבי הבטיח - ואכן חזה - את הניצחון המפואר במלחמת ששת הימים.

שיתוף פעולה הדוק, טיל שנורה השבוע לעבר איראן מספינת חיל הים האמריקאית

לדמותו של רודן

חיסולו של חמינאי, אם נרצה לראות את הדברים במשקפיים של העידן הנוכחי, שקול לחיסול צורר היהודים היטלר ימ"ש | חיסולו בבוקרה של שבת 'זכור', עת קראו בבתי הכנסת את החובה על זכירת מעשה עמלק ומחייטו, היא כמובן נדבך משמעותי אקטואלי רב משמעות לתקיפה באיראן, ואי אפשר להתייחס לאירוע הזה מבלי לראות את הדברים באור תורתו של הרבי נשיא דורנו

שלמה ריזל

הוא מזכיר שם סיפור שהתרחש לפני 26 שנה, בעת פגישת ראש ממשלת ספרד דאז חוסה אסנאר עם חמינאי. אסנאר מתאר את הפגישה שנערכה בלשכה שבה חוסל המנהיג האיראני. חמינאי עמד בצד החדר ועסק בהכנת כוס תה, שקוע בהרהורים. רה"מ הספרדי ניגש אליו ושאל אותו "כאשר אתה קם בבוקר, מה הדבר הראשון שאתה חושב עליו?". בשלב זה ותוך כדי הבחישה בכוס התה ענה הצורך בשלש מילים פשוטות באנגלית, שפירושו: "להשמיד את ישראל". המנהיג האיראני העליון עסק בזה יום אחר יום, ערב ובוקר וצהריים, ועתה הקיץ הקץ על חלום הבלהות שטווה לנו.

החיסול באור תורת הרבי

חיסולו של חמינאי בבוקרה של שבת 'זכור', עת קראו בבתי הכנסת את החובה על זכירת מעשה עמלק ומחייטו, היא כמובן נדבך משמעותי אקטואלי רב משמעות לתקיפה באיראן, ואי אפשר להתייחס לאירוע הזה מבלי לראות את הדברים באור תורתו של הרבי נשיא דורנו.

טייס צה"ל ממריא לאיראן לביצוע המשימה

בשיחת ז' אדר ה'תשנ"ב דיבר הרבי על כך שמזלו של חודש אדר כולו גובר בגלל שהוא החודש בו נולד משה רבינו, ומכיוון שכך היא גם הלידה של עם ישראל כיוון ש"ישראל הם משה". זו, מבאר הרבי, הסיבה שמזלו של כל חודש אדר גובר, וכמרומז בשמו של החודש א' דר שמרמז על המשכת וגילוי האל"ף, אלופו של עולם, בעולם ה'בריא מזליה' של ישראל בא השבוע לידי ביטוי

בתוקף הכי גדול, כפי שראינו כולנו במוחש. חיסול מנהיג הרשע האיראני על כל שורת הניסים הכבירה שליוותה את המבצע לכל אורכו, שאודותיה בטח ייכתבו עוד ספרים רבים, קרתה ביום י"א בחודש זה, מספר הידוע כקשור אל למעלה מהטבע.

בשיחה נוספת שנשא הרבי באותה שנה, כמה ימים מאוחר יותר, בי"א באדר, אמר הרבי כי העבודה של חודש אדר היא להביא בפועל ובגילוי את הגאולה האמיתית והשלימה שאז יתגלה בכל העולם כולו מזלם של ישראל שנקראו "אדירים", ומקשר זאת ליום הולדתו של נשיא הדור חודש לאחר מכן, בי"א ניסן. ואכן, העולם כולו עמד משתאה נוכח גילוי מזלם של ישראל וההצלחה העל טבעית אל מול מבקשי רעתם. אומות העולם כולם, מהודו ועד כוש, ראו אל מול עיניהם כיצד מתקיים "וַנִּהְפֹּךְ הוּא אֲשֶׁר יִשְׁלֹטוּ הַיְהוּדִים הַמָּה בְּשָׁנָאֵיהֶם".

לא נותר לנו אלא לראות בעיני בשר את דברי הרבי בסיום אותה שיחה הקשורים אל פרשת השבוע הנוכחית, פרשת כי תשא. "שבה מדובר אודות שמן המשחה... שזהו עיקר ושלימות הענין ד'כי תשא את ראש בני ישראל', ע"י המשיחה של 'ראש בני ישראל' (משה רבינו, גואל ראשון הוא גואל אחרון) למלך המשיח, שיבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, תיכף ומיד ממש", אמר.

רצף האירועים השמימיים שהתרחשו אל מול עינינו בשנתיים וחצי האחרונות קיבלו בשבת החולפת תפנית משמעותית ביותר עם חיסולו של מנהיג העל של ציר הרשע האיסלמיסטי עלי חוסייני ח'אמנאי. הוצאתו להורג לא הייתה "עוד" עליית מדרגה אלא משהו אחר לגמרי; שינוי כללי המשחק. לא עוד פגיעה בראש ארגון טרוך, בכיר ככל שיהיה, אלא בראש מדינה. לא עוד פגיעה במנהיג אזורי מקומי אלא במנהיג מעצמה. חיסולו של חמינאי, צורר כל היהודים, ההמן של דורנו הוא משהו שכדוגמתו ראינו רק בסיפורי התנ"ך. דומה שהפעם האחרונה בה חוסל צורר בקנה מידה שכזה בידי יהודים הייתה אכן בתקופה הניסית של חג הפורים. כאז כן עתה, חמינאי לא היה מנהיג של ארגון טרוך מקומי אלא מנהיג, מייסד, של ציר רשע שהוקם בעמל ויזע, בחכמה, בדקדוק ובסבלנות רבים במשך כארבעה עשורים כדי להשמיד

להרוג ולאבד אנשים, נשים וטף. הוא הגה, קידם ודרבן את הקמתה של טבעת חנק מול ישראל שכללה איחוד של זירות רבות שמלכתחילה היו נראות בלתי הגיוניות. לבנון, סוריה, עיראק, תימן, עזה, יהודה ושומרון וערביי ישראל הקיפו אותנו מכל צדדינו וטופחו משך שנים ארוכות כדי להטביע אותנו בדם ואש ותימרות עשן. טבח השבעה באוקטובר היה רק פרומיל ממה שהללו תכננו, כל אחת לחוד וכולן יחד.

אליבה דחמינאי לא היה מדובר רק בהקמת כוח שיכאיב לנו וימנע מאיתנו לנהל חיים תקינים, אלא במשהו שבאמת יצליח לחסל את המדינה היהודית על כל יושביה.

חמינאי חתר להגיע לפצצות אטום ולפי דברי טראמפ ביום ראשון השבוע, איראן הייתה במרחק של שבועיים בלבד מהיעד הזה. אם היה משיגם הוא היה מנופף בהם כדי למנוע מישראל להגיב על התגרויות ופלישות של ציר הרשע שהקים, ובשלב הבא אף היה עושה בהם שימוש בפועל. בעיניו, הסיבה האמיתית לאחזקתם היא לא קלף ביטוח שנועד היה לשמור על משטרו וזרועות התמנון שלו, אלא נשק שנועד להיות מופעל כדי להשמיד ולמחוק את אויבתו המוצהרת.

מה מעסיק את חמינאי?

חיסולו, אם נרצה לראות את הדברים במשקפיים של העידן הנוכחי, שקול לחיסול צורר היהודים היטלר ימ"ש.

בהקשר זה אפשר לראות את הדברים שכתב השבוע ערן חרמוני, מחבר הספר 'מאשוויץ ועד טאהרן'. בספר המכיל עשרות ראינות נדירים עם מנהיגים ומובילי המדיניות הביטחונית והפוליטית בארץ ובארה"ב משרטט חרמוני קווים למאבק של ישראל בגרעין האיראני, בבואו לסקור את האתגר והאיום הגדול ביותר על העם היהודי מפני הרוצים להשמידו כפי שעשו הגרמנים הנאצים ימ"ש.

"אני מפרסם בכל דרך שצריך לנסוע לארץ. להפך, זה המקום הכי בטוח, מכיוון שהר הבית נמצא שם, ומקום המקדש נמצא שם, והעיקר – נמצאים שם שני מיליון, שלושה מיליון יהודים, כן ירבו"

הייתה זו תופעה מדהימה, אולי חסרת תקדים בהיסטוריה היהודית, כאשר הרבי ניצב מול עולם יהודי חרד ורואה שחורות, והבטיח לכולם בפה מלא שהתוצאה של המלחמה תהיה ניצחון מוחלט. במעמד כינוס ילדי ישראל שהתקיים בל"ג בעומר תשכ"ז, ימים אחדים לפני פרוץ מלחמת ששת הימים, השמיע הרבי דברי'קודש מעודדים ונחרצים מאין כמותם:

"יש עוד עניין והוראה מיוחדת בקשר עם המצב הנוכחי של אחיכם ואחיותיכם – אחינו ואחיותינו – הנמצאים בארץ הקודש, בארץ ישראל. הם עומדים עתה במצב כזה שהקב"ה מגן עליהם ושולח להם את ברכותיו ואת ישועתו במידה יתרה, כדי שיצאו – והם אכן יצאו – מהמצב הנוכחי בהצלחה". הרבי קרא לילדים הנאספים בכינוס להוסיף בתורה ומצוות לזכות אחיהם בארץ-הקודש, וסיים באיחול ש"יקויים מה שקראנו בפרשה אתמול: "וישבתם לבטח בארצכם" – בני ישראל ישבו לבטח בארץ ישראל. 'ונתתי שלום בארץ' – הקב"ה יצליח שיהיה שלום בארץ הקדושה. 'והייתי לכם לאלקים' – הקב"ה יהיה אלקים שלנו, אלקים של כל ישראל בכל מקום שהם. 'אתם תהיו לי לעם' – וכל אחד מכם, וכולכם יחד, וכולנו יחד עם כל אחינו בני ישראל, יהיו עמו של הקב"ה. והוא יוציאם, בידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה, מכל הקשיים, ויביא להם שלום ובטח בכל המצטרך להם" (תורת מנחם מט, 414).

זמן קצר לאחר מכן קיבל הרב טוביה בלוי שי' ממזכירות הרבי את ה'הנחה' מהשיחה באידיש, בצירוף פתק בו נכתב: "מצורפת בזה שיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א של היום, ל"ג בעומר, ויש לפרסמו ככל האפשרי, כמו שהוא. וכן לתרגמו ללה"ק" (התקשרות, ד).

יכולות בלתי מוגבלות

ביום הכיפורים תשל"ד פרצה מלחמה בין ישראל לאויביה הערבים. גם הפעם המצב נראה נורא, והתחזיות היו קודרות ביותר. הרבי לא הניח לאווירת הייאוש להשתלט סביבו, ובימים הקרובים קרא לחסידים ששהו בחצרות קדשנו להרבות בהתוועדויות של שמחה.

לקבוצת חסידים שניגשה אליו עם פ"ג, כשהיא

כשהרבי דיבר על הסכנה האיראנית

הרבי נשיא דורנו היה ראשון שהעלה את נושא הסכנת האיראנית, שלושה חודשים בלבד לאחר דבריו של מנהיג איראן חמינאי שחוסל בשבת זכור, על פצצה גרעינית | במקביל, ארצות הברית ומדינות המערב לא מתייחסים לדברים רק לוחצים על ישראל לוותר לערבים בוועידת מדריד. ראש הממשלה נתניהו היחיד שמעלה את הנושא לסדר היום הציבורי, לאחר דברי הרבי | מיוחד

הרב שבתי ויינטראוב

דבר אחד מדבריו לא ישוב ריקם. בכ"ח תשרי תשנ"ב (6 באוקטובר למנינם – כיום אנו מבינים את המשמעות ההיסטורית) אמר הרבי: "מוכרח בשביל טובת כל העולם, כולל ארה"ב, שצריכה להיות של סוריה ושל הערבים ואיראן וכיוצא בזה, שהם נגד ארצות הברית לא פחות מאשר ארץ ישראל ואולי עוד יותר...".

"כנינו להתכשטות"

בחדש אב תשנ"א, נשא המנהיג העליון של איראן עלי חמינאי ימ"ש שחוסל בשבת זכור, נאום לגבי כוונותיה של איראן, וכה אמר: "האם אנו שואפים לשמור על שלמות אדמתנו, או האם אנו שואפים להתפשט? אין ספק כי פנינו להתפשטות". שלושה חודשים לאחר מכן אמר הרבי: "לא להניח לאיראן להתפשט" – ממש אותו הלשון של מנהיג איראן.

פועלה של איראן בימינו יעידו כאלף עדים על מימוש תוכנית ה"התפשטות" שלה, כהצהרתו של מנהיגה העליון. היא מקיימת פעילות חתרנית בעיראק, בחריין, תימן, ערב הסעודית, רצועת עזה, לבנון וסוריה, וממסדת זרועות טרור וחוליות רדומות ברחבי העולם וזורעת טרור ורצח בכל העולם.

הרבי מגיב ומזהיר

ושימו לב כיצד עונה הרבי, מה צריכה להיות התגובה של נשיאי ארצות הברית בנוגע לכוונותיה של איראן, ממש כתגובה ישירה לדבריו של עלי חמינאי שלושה חודשים קודם: "קל לברר זה על-ידי שיבררו, שימצאו את הנאומים של הנשיאים של ארצות הברית, אלה שנאמו לפני חצי שנה ושנה ויותר, ושם הסבירו

לפני כל עם ועדה, איך שמוכרח בשביל טובת כל העולם, כולל ארה"ב, שצריכה להיות ארץ ישראל חזקה, בשביל שלא להניח התפשטות של סוריה ושל הערבים ואיראן וכיוצא בזה, שהם נגד ארצות הברית לא פחות מאשר ארץ ישראל ואולי עוד יותר...".

שום מדינה מערבית לא חשבה בכלל בכיוון שאיראן עומדת לממש את תוכנית ההתפשטות שלה. ארצות הברית של אותם הימים, בראשות הנשיא בוש ובייקה, לא עשו דבר וחצי דבר נגד איראן, אלא השקיעו את כל מרצם להצר ולדחוק את ישראל לפינה מול העולם הערבי. ומנגד, הרבי התריע בשער בת רבים שיש להזכיר לנשיאי ארצות הברית את חובתם "לא להניח לאיראן וסוריה להתפשט, שהם נגד ארצות הברית יותר מאשר ישראל" (כיום סוריה היא הבסיס הקדמי של איראן במסגרת תוכנית ההתפשטות).

וכך במשך עשרות שנות הזנחה מצד ארצות הברית שאפשרה לאיראן לעשות כמעט הכל, כשהשיא היה בחתימה על הסכם הגרעין בתקופת נשיא ארה"ב לשעבר ברק אובמה, לא רק שלא מנעה את תוכנית ההתפשטות של איראן, אלא סייעה לה בהתעצמות הנוראית. הדברים המדהימים של הרבי מקבלים אור חדש בראייתו למרחקים את המצב העולמי, מה שלא חזה אף אחד, כולל ארגוני המודיעין העולמיים.

המסר לרון נחמן

היה זה ביום ראשון כ"ח תשרי תשנ"ב (6 באוקטובר 1991). הרב יקותיאל ראפ ז"ל הציג את מר רון נחמן בפני הרבי, ולקראת סיום המפגש הפנה רון נחמן שאלה גם לא שגרתית לרבי: היות והוא הולך להיות בווינגטון וברחבי

ארצות הברית 6-7 שבועות, ברצונו לקבל הכוונה ולדעת על מה לדבר בנוגע למצב המדיני בפני הגויים והיהודים וכן בכלי התקשורת השונים. התשובה של הרבי הייתה שהסכנה לעולם היא איראן וסוריה וצריך להסביר את זה בארצות הברית.

בסמיכות ממש לדברי הרבי, נשיא איראן רפסנג'אני הכריז באותו חודש בדיוק (אוקטובר 1991) לראשונה על ייצור פצצה גרעינית אסלאמית נגד ישראל: "אנו המוסלמים חייבים לשתף פעולה בייצור פצצה גרעינית". וגם סגן נשיא איראן אמר באופן דומה: "אם למשטר הציני יש הזכות להחזיק בנשק גרעיני אזי גם לכל המדינות המוסלמיות ישנה אותה זכות".

כל כך לא ייחסו חשיבות לדברי רפסנג'אני בתחילת הדרך, ששום מדיה ומכוני מחקר כולל ויקיפדיה אפילו לא טורחים להזכיר זאת.

מי שזוכר את סדר היום העולמי דאז – זה היה אחרי מלחמת המפרץ עם סדאם חוסיין, ושבעונים ציטטו בכירי ישראל שלעיראק יש אורניום לייצור פצצה גרעינית – אף אחד לא דיבר על איראן. הרבי כבר אז שם את הדגש וכובד המשקל וקרא למנהיגי ישראל לשים את הדגש מיד על הבעיה האיראנית שכיום רואים עד כמה היא הסכנה האמיתית לשלום העולם. ממש בבחינת 'ומרדכי ידע את כל אשר נעשה בשער המלך".

ארצות הברית לוחצת

בתקופה ההיא גבר גם הלחץ על ישראל לוותר לערבים וללכת לשיחות על מסירת שטחים. ארצות הברית בראשות ממשלו של בוש האב ומזכיר המדינה ג'יימס בייקה, מיררה את החיים לממשלה הצרה בראשות שמיר בגלל הבניה המאסיבית ביהודה, שומרון וחבל עזה, ועצרה את הערבויות. ועידת מדריד עמדה בפתח בלחץ פיזי ממש של בייקה, והנושא הסעיר את כולם – וכאן הרבי לפתע אומר לנציג בכיר של ההתיישבות שנוסע לדבר על המצב המדיני לדבר על הסכנה האיראנית. זה היה נראה הרבה יותר ממוזר, ולא קשה לי לנחש שמר רון נחמן עצמו לא בדיוק הבין אז למה מכוונים דברי הרבי.

די בפצצה אחת...

שנים לאחר מכן, רפסנג'אני נחשב לאחד מאבות תוכנית הגרעין. אחת ההתבטאויות שלו: "אם יום אחד העולם האיסלאמי יהיה מצויד בכלי הנשק כמו אלה שמחזיקה ישראל, אז האסטרטגיה של האימפריאליסטים תגיע למבוי סתום משום שהשימוש של פצצה אטומית אחת בלבד בתוך ישראל תהרוס הכול". בשנת תשנ"ה הצהיר רפסנג'אני בנאומו במסגד כי "ישראל יכולה לגרום לנו נזק רב אך די בפצצה אחת כדי למחוק את ישראל". מיד לאחר תוכנית ההתנתקות (תשס"ה) אמר כי החלה הספירה לאחור עבור הישות הציניית.

הזיהוי של נתניהו

היחיד מבין המנהיגים בישראל שהתייחס לדברי רפסנג'אני מאותו 'אוקטובר 1991' למנינם, היה ראש הממשלה בנימין נתניהו, שנתיים לאחר מכן. נתניהו פרסם אז מאמר נוקב בעיתון 'דיעות אחרונות' וכן דיבר בכנסת כיו"ר הליכוד בתאריך כ"ה בשבט תשנ"ג. "המשמעות של התחמשות כזאת ברורה לגמרי", אמר נתניהו, "משום שהאיראנים אינם מסתירים זאת. הם מדברים על פצצה אסלאמית, הם בכלל לא מדברים על פצצה איראנית. אני מצטט את רפסנג'אני, שאמר באוקטובר 1991: אנו המוסלמים – לא אנו האיראנים – אנו המוסלמים חייבים לשתף פעולה בייצור פצצה גרעינית.

"האיתוללה מארג', שהוא ממלא-מקום נשיא איראן, אמר: 'מטרת ההתחמשות הגרעינית של אירן היא לבנות יחד עם אחיותינו האסלאמיות פצצה אטומית כדי להציבה מול האטום הישראלי'. קודם כול זאת פצצה אסלאמית, שאמורה לאחד את העולם האסלאמי, והכיוון הוא ברור גם אם לא היו אומרים, אבל הם אומרים".

עשרות שנים אחרי, בעודו עומד בגג הקריה, אמר ראש הממשלה נתניהו: "שילוב הכוחות עם ארה"ב, מאפשר לנו לעשות את מה שאני מייחל לעשות כבר ארבעים שנה. להכות את משטר הטרור שוק על ירך. כך הבטחתי וכך נעשה". השבוע, נסגר המעגל.

"להקל הכאב, על כל פנים במקצת"

לאחד החיילים שנפצעו במלחמת יום הכיפורים כתב הרבי: "קיבלתי הפ"ש ממנו, ובקשתו, אזכירו בתפלה לרפואה קרובה ורפואה שלמה. נהייתי לשמוע אשר אינו נופל ברוחו, חס ושלום, ואדרבה: מתחזק בבטחונו בה' אלקי צבאות, המשגיח על

הנבואי עתיק היומין 'לא בחיל ולא בכוח כי אם ברוחי אמר ה'".
בחדשים הבאים, בעקבות האירועים הקשים של המלחמה, היו יהודים בחו"ל שחששו לבקר בארץ-ישראל. לאחד מהם ענה הרבי: "במענה לשאלתו – אין חשש לבקר עתה בארץ ישראל" (אגרות קודש כט, 10).

תשרי תשל"ד כתב הרבי למר מרדכי-שאול לנדא ממיאמי, ביחס ל"מה שקורה כרגע בארצנו הקדושה, ששותפים לו בני עמנו בכל מקום שהם": "המאורעות הללו מוכיחים שוב, ויעשו זאת באופן שאינו מותיר ספק בימים הבאים, את מה שהודגש במכתבי מו' תשרי, דהיינו, שלעם היהודי ינתנו מאת השם יתברך יכולות בלתי מוגבלות – אם הם נצמדים לעיקרון

מטוסים אמריקאים בשמי הקו האווירי של איראן

כל אחד ואחת בהשגחה פרטית, והוא עצם הטוב, ומטבע הטוב להיטיב – אף שנסתרו דרכיו מבנית אדם ילוד אשה. ויהי רצון שיבשר טוב בטוב הנראה והנגלה גם לעיני בשר" (אגרות קודש כט, 10).

אלמנה של חלל צה"ל ממלחמת יום-כיפור כתבה לרבי על רחשי לבה. במכתב ארוך מקל הרבי על צערה: "ובהקדמה אשר אין כוונת מכתבי זה לתרץ קושיות, כי אם להקל הכאב, על-כל-פנים במקצת. "והנקודה בזה היא, אשר הקשר שבין אדם לחברו החביב עליו, על אחת כמה וכמה שבין איש לאשתו ובנים לאביהם, אינו מצד הגוף הגשמי, שהוא בשר גידים ועצמות, אלא מצד תכונות הנפש והרוח, שהן הן עיקר האדם ומותו ועצמותו. אלא שהקשר בין בני אדם בא על ידי אמצעות הגוף ואבריו, עיניים אוזניים ידים וכלי הדיבור וכו', אשר בהם ועל ידם מבטא האדם רעיונותיו ורגשותיו ותכונות נפשו, שהם עיקר האדם, כאמור.

"מובן אשר כדור של רובה או רסיס של פגז, או מחלה וכיו"ב, פוגעים ומזיקים לגוף, אבל אין ביכולתם להזיק, או אפילו לגרוע, בנפש ובנשמה. ומיתה שנגרמה על ידי הכדור או המחלה ענינה הפסק בין הגוף והנשמה, אבל הנשמה ממשיכה בחיים, חיים נצחיים, והיא ממשיכה בקשר עם בני המשפחה, ובפרט החביבים ביותר, מצטערות בצערם ושמחה בכל עניני שמחה הבאים במשפחה. אלא שבני המשפחה החיים בעולם הזה אין רואים תגובה האמורה בעיני בשר, ואינם יכולים למששה בידים, כיון שנפסק הקשר הגשמי".

בהמשך המכתב מסביר לה הרבי שכאשר בני המשפחה מחליטים להתאושש מהאסון ולבנות מחדש את חייהם, ומוסיפים במעשים טובים – זה מוסיף נחת-רוח לנשמת יקירם הנמצא למעלה (אגרות קודש כט, 10).

אחת האלמנות שאלה את הרבי: "כיצד עלי להסביר לילדיי שמות אביהם בקרב אף הוא רצון ה'?"
תשובת הרבי: "לשאלות הילדים שי' שכותבת, תסבירם (כפי האמת) שישנם נשמות טהורות כל כך

תשעה נרצחים הי"ד. זירת הפגיעה הקטלנית בבית שמש

הרבי הגיב: "כבר שמעתי". הרבי ביקש מהרב גרונור שאם יקרה משהו - יודיע לו.

עם פרוץ מלחמת המפרץ הראשונה שאל רב שכונת קריית-היובל בירושלים, הגה"ח הרב יהוסף גדליה רלב"ג ע"ה, את הרבי האם לאגור מזון, לאור הערכת הרשויות שהמלחמה תימשך תקופה ארוכה. תשובת הרבי: "אגירת מזון בארץ-הקודש - הרי זו הפקעת מחירים. ולפלא השאלה".

עם זאת, כאשר החליטה ממשלה ישראל לחלק לציבור מסכות אב"כ, בהביר הרבי כי על הציבור לציית להוראות ולטול אותן. הרבי הדגיש כי הדין בשולחן ערוך הוא שלא לפרוש מן הציבור.

בערב שבת קודש פרשת בא תש"א שיגר הרבי מברק לארץ-הקודש: "שבת שלום ומבורך, וכפסק-דין תורתנו הקדושה, תורת אמת: וביום שמחתכם אלו השבתות, וכבכל הלכה - לשון ברורה: שמחה נראית ונגלית". הרבי ביקש להשתדל שהמכתב יופץ ברחבי ארץ-הקודש בטרם כניסת השבת.

הפחד ששלט עד אז בלבבות כולם, הוחלף אפוא בתקווה ובאמונה ששום דבר שלילי לא יתרחש. עבור הקהל הרחב, עמדתו של הרבי - לפיה ארץ ישראל היא המקום הכי בטוח בעולם ואין ממה לחשוש - הייתה חריגה מעט. כל המנהיגים והרבנים דיברו בשפה אחרת. באמת היה פחד, פחד מוחשי.

באותו זמן הרבי ביקש שיכינו מודעה של עמוד שלם לפרסום בניו יורק טיימס, בה נאמר שיש לבטוח בקב"ה בנוגע לניסים שיהיו במלחמה עד לסיומה.

והימים האלה נזכרים ונעשים. דברי צדיקים חיים וקיימים לעד. נתאזר כולנו באמונה ובתקווה כי כשם שזכינו לאורך השנים לראות בהתממשות כל הבטחותינו ונבואותיו של הרבי - כך ניזכה בקרוב ממש לראות בהתממשות הבטחותינו הנבואיות של הרבי, בעיני בשר, עד לקיום ההבטחה: 'הגיע זמן גאולתכם', תיכף ומיד ממש.

חבלן משטרתי בסמוך לאחת מזירות נפילת טיל איראני

להגיע לשם, ביחד עם משיח. ולמה לחשוב להיפך?."

הרבי הגיב: "כבר שמעתי"

בלילה שבין חמישי לשישי, אור לג' שבת תש"א, נשמעו ברחבי הארץ יללות צופרי האזעקות. הרגע שממנו חששו כולם הגיע. הפחד הציף את כולם, בני המשפחות שהתכנסו בחדרים האטומים בבתיים ושמעו הדי פיצוצים.

לניו-יורק הגיעו הדיווחים על הטילים ששוגרו לעבר ישראל בסביבות השעה שבע בערב. באותו ערב כבה האור בחדרו הקדוש של הרבי זמן קצר לאחר תפילת ערבית. המזכיר הרב יהודה לייב גרונור ע"ה פתח את דלת החדר הקדוש, כדי להודיע על ההתפתחויות בארץ. הרבי שאל אותו: "ס'האט עפעס פאסירט?" [=האם קרה משהו?]. לפי גירסה אחרת

אם יחוש שהוא נדחק אל הקיר. אזרחים ישראלים רבים בדקו אופציות לנסיעה ממושכת לחו"ל, עד יעבור זעם. מי ששהו בחו"ל - נמנעו מלחזור. אנשים שתיכננו לטוס לישראל ביטלו את נסיעתם. מי מעוניין להיקלע למדינה שטילים כימיים או ביולוגיים משוגרים לעברה?.

בעיצומה של מלחמת המפרץ כתב יהודי מתל-אביב לרבי כי 'כולם מלאי דאגה'. תגובת הרבי: "א. חושד בכמה וכמה כשרים המלאים ביטחון בהוי' שומר ישראל. ב. ואולי צריך להיות בדיקת התפילין והמזוזות שלו".

יהודים רבים שדאגו מאוד לשלום יקיריהם בישראל, באו והתייעצו עם הרבי האם לפנות את בני משפחותיהם מארץ-ישראל. הרבי הרגיע את כולם, נסך בליבם ביטחון והבטיח להם שארץ ישראל היא המקום הבטוח ביותר בעולם.

בתורים הארוכים לקבלת השטר לצדקה מידי הרבי בימי ראשון, נראו יהודים מבוגרים שארשת פניהם שיקפה את דאגתם הרבה לקרוביהם שחיים בארץ הקודש. הרבי עמד מולם, חנן אותן במבט מבין, נסך בהם עידוד עצום והבטיח להם שאין כל סיבה לחשוש מפני האוימים וההפחדות, וכי ארץ ישראל היא המקום הכי בטוח לחיות בו. בשלל שפות העביר להם הרבי את המסר הזה - בעברית וביידיש, באנגלית, ברוסית ובצרפתית. בשפת ההיגיון ובשפת הרגש.

רפי פרבר, נציג משרד התיירות הישראלי בניו-יורק, ניגש ואמר לרבי: "כבוד הרב, צעירים מפסיקים עכשיו לנסוע לארץ". הרבי ענה לו: "אני מפרסם בכל דרך שצריך לנסוע לארץ. להפך, זה המקום הכי בטוח, מכיוון שהר הבית נמצא שם, ומקום המקדש נמצא שם, והעיקר - נמצאים שם שני מיליון, שלושה מיליון יהודים, כן ירבו".

"עליכם לפרסם שאתם נוסעים לארץ ישראל", אמר הרבי במעמד חלוקת השטרות לצדקה באמצע חורף תש"א לזוג יהודים שאמר לו שהוא עומד לנסוע לארץ-ישראל בקרוב. "משום שישנם יהודים שפחדים בעצמם, ומפחידים את אחרים, בנוגע לנסיעה לארץ-ישראל. תפרסמו שאתם נוסעים, ושאינן מה לדאוג בנוגע לזה. זהו המקום הבטוח ביותר, משום שזהו מקומו של בית-המקדש".

ליהודי אמריקאי שסיפר לרבי שבתו לומדת בסמינר בארץ-ישראל והוא לא יודע האם להחזיר אותה הביתה בגלל המלחמה, ענה הרבי: "הסמינר בירושלים? - אז היא ביחד עם הקב"ה בעיר הבירה. ואיך יכול להיות מקום בטוח יותר משם?". האישה שאל שוב: "לא להחזיר אותה?". הרבי עשה תנועה בידו ואמר: "חס ושלום אפילו לחשוב על כך!". האמא של הבחורה אמרה לרבי שלבחורה יש כעת חופש מהלימודים בסמינר, והרבי הגיב: "אם כן, היא יכולה ללמוד דברים טובים בעיר הקודש. שיהיה בהצלחה רבה". הרבי הוסיף ואמר לאביה של הנערה: "אתם לא צריכים בכלל לספר לה שהייתה לכם מחשבה שכזו להחזיר אותה. ולא רק לבתכם, אלא בכלל אל תספרו לאף יהודי שהייתה לכם סברה כזו שבתכם תיסע מירושלים. כולנו מתכוונים בקרוב

JEM | 108642

הרבי אף ביקש כי יכניסו אליו שני עותקים מהמודעה המתוקנת, והורה הרבי לפרסם ברבים את דברי ה'ילקוט שמעוני' הנ"ל.

בשיחת-קודש שנשא לפני נשי ובנות ישראל בשלהי אלול תש"נ, התבטא הרבי במלים הבאות: "מוזכר בילקוט שמעוני, אודותיו דובר הרבה פעמים בשבועות האחרונים, שכאשר בעולם שורר מצב לא גוע, ומלכויות מתגרות זו בזו, אומר הקב"ה: 'בניי, למה אתם נבהלים?' - מדוע אתם חושבים להיבהל מהעובדה שאומות העולם אינן בשלום זו עם זו? עליכם לדעת - כפי שמסיים ה'ילקוט שמעוני' - אשר משיחן של ישראל, גואלן של ישראל, ניצב כבר עתה על גגו של בית-המקדש, ומכריז: הגיע זמן גאולתכם".

"חושד בכמה וכמה כשרים..."

אל מול הצבא האדיר של צבאות הברית שהתרכזו במפרץ הפרסי, הציג סדאם חוסיין קו נוקשה. "עיראק תישא בכל קורבן כדי לשמור על כוויית ולשחרר את פלסטין. זו תהיה אִם כל המלחמות", הכריז, כשהוא מדבר על המלחמה במונחים של ג'יהאד. בהצהרותיו קשר שוב ושוב את ישראל למערכה ואיים במפורש כי אם עיראק תותקף, היא תתקוף את ישראל. החשש הגדול היה שעיראק תשגר לעבר ישראל טילים נושאי ראשי נפץ כימיים או ביולוגיים, שיסבּו קורבנות רבים חס ושלום. הפרשנים דיברו על סדאם כעל "רודן מטורף", שעלול לממש את איומיו

"לעם היהודי ניתנו מאת השם יתברך יכולות בלתי מוגבלות - אם הם נצמדים לעיקרון הנבואי עתיק היומין 'לא בחיל ולא בכוח כי אם ברוחי אמר ה'"

בזה. מלך פרס מתגרה במלך ערבי, והולך מלך ערבי לארם וכי', וחוזר מלך פרס ומחריב את כל העולם. וישראל רועשים ומתבהלים ואומרים: להיכן נבוא ונלך וכי'? ואומר להם הקב"ה: בניי, אל תתייראו! כל מה שעשיתי - לא עשיתי אלא בשבילכם. אל תיראו, הגיע זמן גאולתכם".

התולה, ר' יוסף-יצחק קייזן ע"ה, שמע מאחד החסידים על דברי המדרש הללו, המתארים באופן מפליא את האירועים במפרץ הפרסי, ובעקבות כך החליט לפרסם אותם. בתום תפילת ערבית של אותו יום חילק הרבי דולרים לצדקה. כשיצא מבית-הכנסת, עצר ליד הדלת והביט על המודעה במשך זמן מה.

כעבור זמן קצר נודע כי הרבי ביקש מהמזכיר שיוסיפו למודעה שתי שורות נוספות המופיעות במדרש: "שנו רבותינו: בשעה שמלך המשיח בא, עומד על גג בית-המקדש והוא משמיע להם לישראל ואומר: ענויים, הגיע זמן גאולתכם".

שהשם יתברך רוצה שיהיו בשמים, לאחר שהשלמו שליחותם בארץ והגינו על בני ישראל הדרים בארץ ישראל, ובשמים הם ממליצים טוב על כל הקרובים אליהם, ובפרט על הילדים שלהם, ומבקשים מהשם שיצליחו הילדים בלימודים ובהנהגה כו'. וכשהילדים מתנהגים כן, הרי זה נחת ותענוג להנשמה שהיא חיה וקיימה וכי'" (אגרות קודש כט, קיט).

המקום הבטוח ביותר בעולם

בי"ב מנחם-אב תש"נ פלש צבא עיראק למדינת כוויית השכנה. כוחות קומנדו עיראקיים הונחתו במסוקים ובסירות בבירת כוויית והשתלטו על מתקני שלטון, על כלי תקשורת ועל מבנים הקשורים לארמון המלוכה. כוחות צבא עיראקיים תפסו את נמל התעופה הבין-לאומי של כוויית ובסיסים של חיל האוויר הכווייתי. האמיר הכווייתי נמלט לסעודיה. צבאו החלש נתפס לא מוכן. הוא הוכרע בתוך יומיים.

באותם ימים איים שליט עירק סדאם חוסיין "לשרוף את חצי מדינת ישראל" באמצעות טילים בלתי קונבנציונליים.

אל מול החרדה והדכדוך שהתפשטו במהרה בכל שדרות העם היושב בציון, היה זה הרבי האחד והיחיד אשר השמיע קול בוטח ומרגיע: "ארץ ישראל היא המקום הבטוח ביותר בעולם!". שוב ושוב ציטט הרבי את הפסוק מספר דברים, הקובע כי ארץ-ישראל היא "ארץ אשר תמיד עיני השם אלוך בה, מראשית השנה ועד אחרית שנה". זוהי ארץ שהקב"ה, בורא העולם ומנהיגו, משגיח עליה באופן מיוחד, וממילא אין כל סיבה לדאוג ולחשוש, חזר הרבי ואמר.

ככל שהמתחיות באזור המפרץ הפרסי הלכה וגברה, כך הלכה ובלטה עוד יותר דמותו של הרבי כמשענת להמוני יהודים ומקור של עידוד ואופטימיות. בחודשים הבאים, אל מול החרדה הגדולה שהשתררה בכל החוגים בעם ישראל, הזדקרה דמותו של הרבי כדמות המנהיגותית האחת והיחידה ששידרה עוצמה אינסופית של אמונה וביטחון בניצחון הקרוב.

בשלהי תש"נ עבר לפני הרבי במעמד חלוקת השטרות לצדקה שר המשטרה רוני מילוא ואמר לרבי: "בימים קשים אלה ברכתו של הרבי חשובה לנו במיוחד". הרבי הגיב ואמר: "אין אלה ימים קשים, אלה ימים של ערב ראש חודש אלול. וכבר אמרתי שכתוב מפורש שארץ ישראל - 'עיני ה' אלקיך בה ... מרשית השנה ועד אחרית שנה'".

"בניי, אל תתייראו!"

בט"ז מנחם אב תש"נ נתלה על דלת הכניסה של בית-המדרש הגדול ב-770 דף ובו ציטוט מדברי ה'ילקוט שמעוני': "אמר רב יצחק: שנה שמלך המשיח נגלה בו, מלכי אומות העולם מתגרים זה

הרבי שאל את הילד: "איזו מתנה אתה נותן לי ליום הולדתי?"

כיצד הגיב הרבי בשנת תשל"ב על האמירה ששבעים פעם י"א הם 770, איזו מתנה הציע לשליח להעניק בי"א ניסן לראש ממשלה לא יהודי, ומה הייתה גישתו כלפי רצונם של חסידים להגיע לחג במחיצתו את יום הולדתו? • שביבים על הכנות החסידים לקראת י"א ניסן, יום הולדתו של הרבי

הרב ישראל אלפנבין

יום רביעי י"א ניסן תשל"ד. הרבי נסע לאהל. כשחזר יצא לתפילת מנחה, ואחר כך ניגשו זקני החסידים אל הרבי ב'גן עדן התחתון' והרמ"פ כץ בירך אותו בשם החסידים. לאחר שסיים, אמר הרבי ברכה קצרה: "אמן כן יהי רצון. כל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה, שתוספתו מרובה על העיקר, כולל, כמובן, חג הפסח כשר ושמח" (יומן ר"מ סוסובר ויומן רש"ב שור).

בי"א ניסן תשל"ו, אחרי תפילת מנחה, ניגשו זקני החסידים אל הרבי, והרב משה פנחס הכהן כץ ע"ה בירך את הרבי. תשובת הרבי כללה ברכה קצרה: "אמן כן יהי רצון. וכבר מילתייהו אמורה, וכל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה, שתוספתו מרובה על העיקר. ובעניין שהזמנו גרמא – שתהינה ההכנות לפסח, חג המצות, חג הפסח, זמן חירותנו, באופן של חירות, חירות אמיתית, חג הגאולה. ומגאולה זו – לגאולה האמיתית והשלמה על-ידי משיח צדקנו, בניסן נגאלו ובניסן (דידן) עתידין להיגאל, בעגלא דידן ובקרוב ממש. חג כשר ושמח" (מיומן 'חדשות מבית חיינו').

החל מי"א ניסן תשל"ו, הגיה הרבי את נוסח ברכתו לחסידים שבירכו אותו לרגל יום הולדתו.

החל משנת תשמ"ו, לאחר פטירת ר' משה פנחס כץ ע"ה, נהג ר' שניאור-זלמן גורארי' לברך את הרבי בשם עדת החסידים.

"נכון הדבר, וגורם נחת רוח"

באמצע חורף תשל"ב נכנס ה' יוסף-יצחק איטקין ל'יחידות'. בפתק שמסר לרבי כתב כי הוא וכל חברי כיתתו – תלמידי המשפיע ר' פנחס קארף – קיבלו על עצמם לשנן 70 שיחות-קודש של הרבי בעל-פה, וכן לסיים את כל מסכת בבא קמא בעל-פה, עד י"א ניסן. הרבי קרא את הדברים ואמר לו: "ראס וואס דו שרייבסט בנוגע י"א ניסן, ס'איז א גלייכע זאך, און גורם נחת רוח. ומהם יראו וכן יעשו" [=מה שאתה כותב בנוגע לי"א ניסן – נכון הדבר, וגורם נחת רוח. ומהם יראו וכן יעשו] (קובץ 'כולו אורה' ש"ל על-ידי ועד תלמידי התמימים העולמי, 22).

יהודי נכנס ל'יחידות' לקראת י"א ניסן תשל"ב, שנת השבעים, ואמר לרבי ששבעים פעם י"א הם – 770. זה תלוי בך – ענה לו הרבי (יומן ר' מענדל וולוסוב ש"י).

בהתוועדות פורים תשל"ב הודיע הרבי, במענה לאלו ששאלו על-דבר יום הולדתו – שכדאי לקשר זאת עם הוספה בלימוד התורה, הן בנגלה דתורה והן

וכו" (כפר חב"ד, 425).

בכ"ח שבט תשנ"ב כתבו תלמידי ישיבה גדולה ליובאוויטש בלנדון לרבי על החלטות שקיבלו לקראת יום הבהיר י"א ניסן, צדי"ק שנה להולדת הרבי. תשובת הרבי: "ויהא בהצלחה רבה. אזכיר על הציון" (ליקוט מענות קודש מילואים ה, 756).

"כוס של קידוש – מה יעשה בזה?"

בח' ניסן תשל"ב כתבה הנהלת צא"ח במונטריאול לרבי על מתנת אנ"ש בעירם לרבי – סידור שיעורי תניא ברדיו – כאשר השידור הראשון יתקיים בי"א ניסן. תשובת הרבי: "נתקבל ות"ח ת"ח (כולל גם על הנחת רוח הגדול שכיוונו היום וכו'). ויהי רצון שיפוצו המעיינות חוצה, ובעגלא דידן ממש קאתי מלכא משיחא, ונלך כולנו כאחד לקבל פניו וכו'. אזכיר על הציון" (אגרות קודש כז, שעד).

לקראת יום הבהיר י"א ניסן תשמ"ז כתב השליח הרב זלמן-אהרן גרוסבאום מטורונטו לרבי על כוונת השלוחים בקנדה לבקר אצל ראש ממשלת קנדה, בקשר ליום הבהיר י"א ניסן, לדבר באותו מעמד בנוגע לשבע מצוות בני נח, וכן להעניק לו במתנה גביע של קידוש, תוך הסבר שהדבר מסמל את חובתו של כל

אדם להפיץ קדושה בסביבתו.

תשובת הרבי על כללות המכתב: "אזכיר על הציון להצלחה רבה". תחת המילים 'שבע מצוות' מתח הרבי שני קווים כאות להדגשה. הרבי הקיף בעיגול את המילים 'כוס של קידוש' וכתב לצידן: "מה יעשה בזה? מה שאין כן סידור בהעתקה אנגלית (תיק בתוך תיק) שכמה חלקים, מתחיל **מההתחלה**, מודה אני – שייך לכל בני אדם, והוא המשך ז' מצוות בני נח וכו'" (תשורה גרוסבאום ניסן תשס"ד).

"במקום שמחשבתו של אדם שם הוא נמצא"

בהתוועדות פורים תשל"ב קבע הרבי הנחיה לגבי מי שרוצה לנסוע אליו לי"א ניסן, "כדי למסור איחולי לבבם פנים אל פנים" – שזה יהיה באופן שהדבר לא יפגע בנוכחותם לביל הסדר בחיק משפחתם.

לאחד החסידים שהגיע אל הרבי לי"א ניסן תשל"ב, כתב הרבי: "ת"ח על הקורת רוח וכו' מביקורו כאן בימים אלו. ויהי רצון שיהא גם כן לתועלת הרבים (נוסף על שכל יחיד – עולם מלא הוא). אזכיר על הציון להנ"ל ולחג הפסח כשר ושמח. ודאי נתקבל מכתב הברכה" (אגרות קודש כז, שעה).

ר' שניאור זלמן יפה ממנצ'סטר הגיע אל הרבי לי"א ניסן תשל"ב והביא עמו 30 מכתבי ברכה מאישי ציבור ומתושבי עירו, וכן סכום כסף לצדקה. תשובת הרבי: "כל הנ"ל נתקבל ות"ח ת"ח. 3 קבלות. ות"ח על בואו לכאן לימים אלה מתוך שמחה וטוב לבב – וכדרכו, גם אחרים ישמח, ומתוך הרחבה בכל" (ליקוט מענות קודש תשל"ב, 53).

בשלהי אדר תשל"ט כתב אחד השלוחים לרבי: "...באם כ"ק אדמו"ר שליט"א מסכים – ברצונו ובתוכניתנו שאני ואשתי נבוא לי"א ניסן (כדי למסור לכ"ק אדמו"ר משהו שעמלו עליו)... והנני לשאול הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לזה".

הרבי הקיף בעיגול את המילה 'נבוא', וסימן לצידה: "!!?". הרבי הוסיף: (1) הרי תפקידו – לרום עניינים הרוחניים ד... ואין כל דו"ח ממנו על דבר זה במשך כל הזמן. ועתה, בקשר לניסן, שכמה עניינים בזה, רוצה לנסוע משם? (2) אמרו חז"ל התורה חסה על ממונו של ישראל. (3) וישלחו בדואר. וכוונתם רצויה" (אגרות קודש לז, קמט).

בשנים הבאות הביע הרבי את רצונו כמה פעמים שלא ייסעו אליו לי"א ניסן. ב'יחידות' בט"ז אדר-שני תשד"מ אמר הרבי: "בנוגע לי"א ניסן – יחגוג כל אחד ואחד במקומו, ומכיוון שבמקום שמחשבתו של אדם שם הוא נמצא, הרי כאשר כל אחד חושב אודות השני והשלישי וכו', עד למחשבה אודות כלל ישראל – הנה מחשבה זו מאחדת את כולם".

בפנימיות התורה. ימים אחדים לפני י"א ניסן נכנס ר' דוד רסקין ע"ה ל'יחידות' עם בנו ה' יצחק ש'י. הרבי שאל את הילד: איזו מתנה אתה נותן לי ליום הולדתי, הבן ענה שהוא נותן לרבי במתנה 14 דפים. הרבי חיך ורשם לעצמו את הדברים (כולו אורה, 105).

במעמד חלוקת השטרות לצדקה בשנת תשמ"ט עבר הרב יוסף גולדשטיין, ואמר שחתנו מבשר לרבי שהוא קנה את הבניין בסידני, אוסטרליה, והוא רוצה לתת אותו במתנה לרבי לכבוד י"א ניסן. תגובת הרבי: "שייתן זאת במתנה לקב"ה, ואני כבר אסתובב שם איכשהו" ("און איך וועל שוין ערגעץ וואו ארומדרייען דארטן"... (וידאו ג'ס תורת חיים, 32).

"ובפרט אשר כמה מהם מזכירים החלטתם"

בי"א ניסן תשל"ט השיב הרבי על "מכתביהם, וכן הפ"ג, ואיחולי הברכות" של 'תלמידי בתי-ספר למלאכה ע"י ישיבות חב"ד ליובאוויטש כפר חב"ד אשר בארץ-הקודש ת"ו'. לאחר שהבהיר ש"אי אפשר לענות לכל אחד ואחד בפרט", ולכן "באתי במכתב, וכאילו נכתב הוא במיוחד לכל אחד ואחד" – משיב להם הרבי: "ת"ח על הברכות, ובלשון חכמינו רבותינו ז"ל, כבר מילתייהו אמורה, אשר כל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר, ובנקודה העיקרית בנוגע לכל אחד ואחד מהם – שיצליחו בלימוד תורתנו הק', תורת חיים, ובקיום מצוותיה ובהנהגה טובה בכלל, באופן שמוסיף והולך ואור, וימלא השם יתברך משאלות לבבם לטובה בכל העניינים אודותם כותבים".

בהמשך המכתב מוסיף הרבי: "ובפרט אשר כמה מהם מזכירים החלטתם, בלי נדר, בנוגע להוספה בלימוד התורה וקיום מצוותיה ובהנהגתם בכלל מאכא ואילך. ויהי רצון שיקוים בזה יעוד תורתנו הק' מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, וילכו מחיל אל חיל בכל הכתוב לעיל" (אגרות קודש לז, קעה).

בד' ניסן תשמ"ה כתבו תלמידי ישיבת 'אחי תמימים' בפיטסבורג לרבי על מתנתם אליו – הוספה בלימוד התורה, לרגל יום הבהיר י"א ניסן. תשובת הרבי: "אזכיר על הציון להנ"ל, ושכלל ילכו מחיל אל חיל וגו', פסק-דין בשולחן ערוך אדמו"ר הזקן סימן קנ"ה, והכותרת שם, הלכות תלמוד תורה" (ליקוט מענות קודש מילואים ב, 64). לא ברור לי לאיזה פרט בפסק-הדין התכוון הרבי, ומה פשר הציון לכותרת של סימן קנ"ה. אודה למי שיאיר את עיניי.

מדי שנה שיגרה הנהלת צעירי-אגודת-חב"ד המרכזית ניו-יורק לקראת י"א ניסן מכתב התעוררות לאנ"ש והתמימים להוספה בכל העניינים של הרבי. בשנת תש"נ נמסר לרבי עותק מהמכתב, וזו תשובתו: "אזכיר על הציון להצלחה רבה

לבגנורי

חינוך לשליחות בדור השביעי

שיר שבח והודיה על השלמות מסע כ"ב שבט תשפ"ו

"יש להוסיף, שבענין האוצרות דלמעלה נכלל גם כללות הענין דהתגלות אלוקות ע"י צדיקים, ובפרט ע"י נשיא הדור, אשר, בתר רישא גופא אזיל, וגם כאשר מתעלה בעילוי אחר עילוי עד לעילוי שבאין ערוך, מ"מ, לא יעזוב צאן מרעיתו, ומה להלן עומד ומשמש אך כאן עומד ומשמש, וממשיך כל העניינים בגילוי, בטוב הנראה והנגלה (ופשיטא ללא צער ויסורים), ועד שראים במוחש גילוי או"ס באופן דושכנתי, כמ"ש ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר גו' "

אסון כבד בית שמש: לפחות תשעה יהודים הי"ד נרצחו מפגיעה ישירה של טיל

לפחות תשעה הרוגים ולמעלה מ-45 פצועים בפגיעת הטיל הקטלנית ביותר מאז תחילת מבצע "שאגת הארי" | אחרי שעות: כל מנותקי הקשר אותרו, מאמצים לזיהוי גופות הנרצחים | 8 בתים נהרסו כליל. כוחות פיקוד העורף ממשיכים בפעילות אינטנסיבית לאיתור לכוודים

קלפה, אמר בשטח כי מדובר במקרה מצער במיוחד שבו שולם "מחיר יקר וכבד מאוד". לדבריו, ככל הנראה מדובר בפגיעה ישירה במבנה, שייטכן וחדרה אל תוך ממ"ד. "הלקחים המשמעותיים שלנו גם ממבצע 'עם כלביא' וגם במערכה הנוכחית הם להישמע להנחיות פיקוד העורף. השהייה במרחב המוגן וההתנהגות האחראית מצילות חיים", הדגיש. עוד הוסיף כי צפויים ימים מאתגרים וכי כלל ארגוני החירום והרשויות ממשיכים למצות את כלל המאמצים להצלת חיים ולחיזוק המיגון.

ראש העיר, ר' שמואל גרינברג, קיבל עדכון מצב ממפקדי פיקוד העורף בשטח ועקב מקרוב אחר ההתפתחויות. במקביל, אגפי העירייה פועלים למתן סיוע לתושבי האזור ולמשפחות מנותקי הקשר. המפכ"ל, דני לוי, ומפקד מחוז ירושלים, אבשלום פלד, קיימו הערכת מצב משותפת עם בכירי אגפי המשטרה, ראש העיר וגופי החירום, והנחו על המשך פעולות החילוץ והאבטחה. לזירה הגיעו גם צוותים של פיקוד העורף המסייעים בפעולות החילוץ. מפקד פיקוד העורף, שי

לפחות תשעה יהודים הי"ד נרצחו ולמעלה מ-45 נפצעו בפגיעת הטיל הקטלנית ביותר מאז תחילת מבצע "שאגת הארי". לאחר שעות ארוכות של חיפושים הודיעו הרשויות כי כלל מנותקי הקשר אותרו. במקביל, נמשכים מאמצים מורכבים לזיהוי גופות ההרוגים בזירה, בה שמונה בתים נהרסו כליל ועשרות משפחות פונו מבתיהן. כוחות פיקוד העורף, המשטרה וצוותי ההצלה ממשיכים בפעילות אינטנסיבית בניסיון לוודא כי אין לכוודים נוספים תחת ההריסות.

צילום: דוברות המשטרה

להודות ולהלל

חייהם של יהודים רבים ניצלו במהלך הימים הראשונים של המלחמה עם איראן

אינספור סיפורים ניסים מרגשים על יהודים שניצלו במהלך מתקפת הטילים האיראניים

במהלך הימים הראשונים של המלחמה עם איראן, שוגרו לעבר ישראל טילים בליסטיים. בחסדי שמיים, מרבית הטילים יורטו מבעוד מועד על ידי מערכות ההגנה של ישראל. מעט מהם, חדרו את המעטפת האווירית וגרמו לפגיעות בנפש וברכוש. ועם זאת, יהודים רבים סיפרו כיצד ניצלו באופן ניסי בלתי נתפס.

אחד הניסים התרחשו בעיר התורה והחסידות בני ברק. בשבת אחר הצהריים, רסיס ענק נפל על גג בנין מגורים, חדר בעוצמה דרך התקרה ופגע בשתי דירות - של משפחות גומבו ולוריא. הנוק כבד, אך בנס גלוי לא היו נפגעים.

בקומה השלישית מתגורר הגאון הרב צבי (הערשל) גומבו, ראש הכולל בבית המדרש מאקאווא בבני ברק. מעליו, בקומה הרביעית, מתגוררים בני משפחת בתו, משפחת לוריא. יחד, שתיים עשרה נפשות בלעה"ה.

עם הישמע האזעקה מיהרו בני המשפחה לרדת לחדר המדרגות, שכן בדירה אין ממ"ד. שם, בין הקירות, עמדו ואמרו פרקי תהילים בלב נשבה. החתן, הרב לוריא, למד באותה שעה עם חמיו הרב גומבו, וגם הם ירדו מיד. רגעים ספורים לאחר מכן נשמע פיצוץ עז. קול ה"בום" החריד את האזנה כאשר שבו בני המשפחה לדירותיהם נגלה לעיניהם מחזה קשה: רסיס, ככל הנראה של מיירט, חדר דרך גג הקומה הרביעית, פילח את התקרה והמשיך עד הקומה השלישית.

התקררות נפרצו, חלקים קרסו, רסיסים התפזרו - והבית נהרס בחלקו. אך בני הבית, שעמדו באותן דקות ואמרו תהילים, ניצלו בשלמות. "זה נס פורים", אומרים בני המשפחה בהתרגשות. "בדקות שבהן הבית נחרב אנחנו עמדנו ואמרנו תהילים".

בתפילת מנחה של שבת הגיע הרב גומבו לבית המדרש מאקאווא ברחוב רבינו תם בבני ברק כשהוא כולו לבן מאבק ועמד בהתרגשות לברך ברכת "הגומל". הקהל כולו נרגש, דמעות זלגו מעיניהם, ותחושת הודיה מילאה את בית המדרש.

תושבי העיר מדברים על נס גלוי. רסיס שחודר בעוצמה לשתי קומות בשעה שבני הבית שוהים בהן - ובחסדי שמים איש מהם אינו נפגע. "תורה מגנא ומצלא", אמרו רבים, "ושומר ישראל לא ינום ולא יישן". עוד עדות חיה לכך שגם בשעות של אזעקה ופחד, גם תחת ענני עשן ואיומים יד ההשגחה מלווה, שומרת ומצילה.

פעולות החילוץ נמשכות

מעיריית בית שמש נמסר כי פיקוד העורף וכוחות ההצלה ממשיכים בפעילות אינטנסיבית בזירת נפילת הטיל, כאשר עיקר המאמצים מתמקדים באיתור מנותקי קשר ובסריקה שיטתית של אזור הפגיעה. צוותי החילוץ פועלים באמצעים ייעודיים בניסיון לאתר את הנעדרים בהקדם.

הזירה מנוהלת בתיאום מלא בין פיקוד העורף, משטרת ישראל, מד"א, כבאות והצלה ועיריית בית שמש. הכוחות פרוסים במקום וממשיכים בפעולות סריקה, חילוץ ואבטחת האזור.

"הגדיל ה' לַעֲשׂוֹת עִמּוֹנוּ הָיִינוּ שְׂמֹחִים"

פיננו ולשונונו רינה להשי"ת על הבאת קבוצת בנות חב"ד לדל"ת אמותיו הק' של כ"ק אדמו"ר לרגל כ"ב שבט - יום הסתלקות הרבנית הצדקנית מרת חיה מושקא נ"ע ע"ה וכינוס השלוחות העולמי - הקבוצה הל"ז של ארגון קבוצות לכ"ק אדמו"ר מיסודו ולע"נ השליח הרה"ח ר' אהרן אליעזר ע"ה צייטלין

'בהצלחה רבה ובשורות טובות וקידוש שם שמים מתוך בריאות ושמחה'

ברכות הרבי נצחיות ועומדות לכל המשתתפים, המסייעים והתומכים

טל: 0527706577

צוות 'לגנוני' המסור בלב ונפש לטובת והצלחת הקבוצה	ייעוץ והכוונה, הנהלת בנות חב"ד חנה גרינברג	בית הרבי והרבנית הרב מנחם מענדל קרינסקי	ייעוץ והכוונה, הנהלת בנות חב"ד חנה גרינברג	צוות 'לגנוני' המסור בלב ונפש לטובת והצלחת הקבוצה
<p>מרת חנה קלמנסון מרת חנה פרידמן מרת נחמי וילהלם מרת מנוחה לברמן מרת חוה כץ מרת דבורה נידם מרת חנה גליצנשטיין מרת שפרה פרנקל חנה סטמבלר</p>	<p>שמואל רסקין קלמן וינפלד יוסף יצחק כצמאן אברהם הולצברג ישראל שמעון קלמנסון לוי יצחק גרליק מנחם מענדל קוטלרסקי אפרים מינץ מנחם גערליצקי חיים לוי יצחק גאלדשטיין ישראל דערען וועלוול בוטמן ירון אברהם</p>	<p>בית הרבי והרבנית הרב מנחם מענדל קרינסקי</p> <p>האהל הק'</p> <p>הרב אברהם אבא רעפסון הר"ר אברהם ראס</p> <p>לראש ישיבת תות"ל מגדל העמק השליח הגה"ח ר' יצחק גולדברג על העידוד ותמיכה בשליחת המשפיע לטובת הקבוצה</p>	<p>סיקור רחל רבינוביץ</p> <p>גרפיקה מירי גלבשטיין</p>	<p>הפקה וניהול הרב יוסף יצחק נוימן מיכל שחר חיה מושקא סלונים</p>
<p>למשפחות השכונה כאן ציוה ה' את הברכה על הכנסת האורחים שאין כמוה בעולם</p>	<p>שימי ווינבאום יוסף יצחק קרסיק שלום וילהלם שניאור זלמן וילהלם מנחם מענדל אייזנבאך</p>	<p>למשפיע מלווה הקבוצה הרה"ח ר' מנחם דב דברוסקי</p>	<p>בית רבינו שבבל - 770 חדר כ"ק אדמו"ר, הזאל הקטן וחדר השידורים</p> <p>הרב חיים ברוך הלברשטאם הר"ר מנחם מענדל אייזנבאך</p>	<p>מרכזת טכנית ח.א. כהן</p>
<p>חינוך לשליחות הלכה למעשה השלוחים היקרים מלונדון הרב הערשי ורעייתו מרת זעלדא על התמסרות מפליאה באהבת ישראל ללא לאות לטובת בנות הקבוצה, שלוחות הרבי ויהודים נוספים. למדנו על בשרנו מי הם ומה הם שלוחי הרבי - אשרינו.</p>	<p>אשת החוזר מרת לאה קהאן מרת לאה דברוסקי מרת פייגי וולף מרת פרלה וולוסוב</p>	<p>למארחי אסיפת והתוועדות הצוות בית חב"ד משפ' לאטר כפ"ח</p> <p>לבית אגו"ח 770 כפ"ח על אירוח הקבוצה להתוועדות הכנה הרב מנחם מענדל לאטר הרב דניאל רוזנטל</p>	<p>הזאל הגדול ועזרת נשים קינגסטון</p> <p>הר"ר יוסף יצחק קרץ הר"ר שמואל שוחאט</p>	<p>צוות ההדרכה מ. וולוסוב מ. חיימסון ש. ליצמן ה. קטשווילי ח. קפלון ר. רוזנברג</p>
<p>הנהלת תיכון כפ"ח על אירוח ההתוועדות לחוזרות מחצרות קודשנו</p>		<p>למספיעים, מתוועדים, מוסרי הרצאות ושיעורים, הרבנים החסידים מנחם מענדל לאטר</p>	<p>כולל אברכים שע"י מזכירות כ"ק אדמו"ר הרב מנחם שמואל בנימין העלער ונכדו הר"ר מנחם מענדל העלער</p>	<p>סיוע שוטף הת' דובער קרמר</p> <p>מעטפת ארגונית ארגון נוער חב"ד הרב יאיר בורוכוב</p>

ליו"ר המרכז לענייני חינוך, מזכיר כ"ק אדמו"ר זי"ע הרב חיים יהודא שיחי' קרינסקי, למנהל משרד 302 ומנהל כינוס השלוחים העולמי הרב מנחם מענדל שיחי' קאטלארסקי, הרב מענדל קאטלארסקי והרב שניאור נג'ר תודה מעומק לב על הענקת הזכות שגודלה אין לשער, ובסבר פנים יפות להשתתף בבאנקעט כינוס השלוחות העולמי, להשתייך ללגיונו של מלך. יה"ר שתראו נחת בהרחבה מהכל, ברכה והצלחה בכל פועלכם ולכל אשר לכם ומתוך שמחה וטוב לבב תזכו במהרה בימינו להתראות עם הרבי כאן למטה מעשרה טפחים ובגוף גשמי בגאולה שלימה

אז רק דעתי

הרב יוסף יצחק חיתריק

להתגלגל ולהידחף בין חסידים

בין חסידים? (עניתי - יע כן).

ענה הרבי "זאל זיין בשעה טובה ומוצלחת" (שיהא בשעה טובה ומוצלחת).

השבוע העליתי את הסיפור לכמה מידידי, ושאלתי מה ההבדל בין אמירתו של הרבי הרש"ב לרבי הרי"צ "וואַלגערן" (להתגלגל... להשתפשף) בין חסידים, לאמירתו של הרבי אליי "שטופן זיך" (להידחף) בין חסידים. אחד הסביר לי - כי אמירתו של הרבי הרש"ב - 'להתגלגל', נאמרה לרבי הרי"צ, כי בעצם היותו שם, יקבל את ההשראה של האווירה, מבלי עבודה מצידו.

לי אמר הרבי, כי יש צורך לעשות פעולה מצדי, להידחף, ולא להסתמך על קבלת השראה פאסיבית מהיותי בתומכי תמימים, ובקרב אנ"ש וחסידים. יש צורך בעבודה....

ידועה אמרתו של ר' מענדל פוטרפס, כי אילנות ביער גדלים חזקים וזקופים, אילן בודד ויחיד הגדל בחצר בית זקוק ליתדות תמיכה וטיפול אישי, והוא גדול ברוחב ולא לגובה....

חסיד שנדחף בין חסידים זוכה לצמוח כחסיד חזק בנפשו. אך מי שאינו מצוי בין חסידים, לא משתתף בהתועדויות, ומוצא את עצמו בודד - גדול לרוחב - במציאותו ובישותו.

הדחיפה בין חסידים מחזירה את החסיד לגודל טבעי.

זו היא אחת הסיבות על מה שנאמר בלוח היום יום "ההתועדות היא אחת היסודות בדרכי החסידים והחסידות...".

שימו לב - הרבי אמר לי 'להידחף' בין חסידים, ולא 'לדחוף' חסידים... להידחף - מצוה מדאורייתא... ולדחוף איסור דאורייתא...

שמעתי מר' יצחק גרונר ע"ה, על חסיד חריף שביקר אצל הרב החסיד בעיר, שהיה מרומם מעם, בשניים - תלמיד חכם עצום, ובמהותו התנהגות מרוממת מקהילתו.

אמר לו האורח, 'אינני אוכל משחיתך...', כי דומני כי אתה מאכיל טריפות לבני קהילתך...!'

תמה מאוד הרב, על מה יצא הקצף. והכי מצא טעות בפסקיו. איזה פסול מצא בכשרות השחיטה שתחתיו?

ענה החסיד, בשאלה, 'מתי פעם אחרונה שישבת בהתועדות חסידית, כשותף להתועדות, ולא כמתוועד, היושב בראש...?'

גמגם הרב... כי אכן לא מזדמן לו לשבת בין חסידים.

אמר לו האורח. אם אינך נדחף בין חסידים, אם אינך מוכן לשמוע מילת ביקורת בונה טבולה בקצת לחיים, אם אינך מוכן לרדת מהעץ, אינך חסיד... ואם אינך חסיד מסופקני אם פסקיך מדויקים... ואתה עלול להאכיל דברים לא כשרים לבני קהילתך...!

וואַלגערן זאך בין חסידים - שטופען זיך צווישן חסידים. להתגלגל ולהידחף בין חסידים.

זו רק דעתי.

מה דעתכם?

"כשהייתי צעיר מאוד", מספר הרבי הקודם, "התוועדו התוועדות שמחת בית השואבה בסוכה, והייתי נוכח שם.

"נהיה מאוד מאוחר בלילה, ונרדמתי שם.

"בבוקר, כשהתעוררתי, פגשתי שם את החסיד ר' הענדל והחסיד ר' שמואל ברוך. הם עדיין ישבו והתוועדו.

"כשנרדמתי בסוכה, על הספסל, כבוד אמי מורתי נכנסה לסוכה על מנת לקחת אותי הביתה.

"כ"ק אאמו"ר הרה"ק, לא הסכים, ואמר לה:

"זאל ער וואַלגערן צווישן חסידים, און דער אויבערשטער זאל העלפן אז ער זאל זיך אויסוואַלגערן. (ש'יתגלגל' - שישתפשף בין חסידים, ויעזור הקב"ה

שיהיה 'מגולגל' - משופשף ... **אבקש מהקוראים לעזור לתרגם יותר מדויק.**

"אז", ממשיך הרבי הרי"צ לספר, "בירכני כ"ק אאמו"ר הרה"ק, באריכות ימים" (שיחת יום ב' דחווה"מ סוכות התש"י).

סיפרתי בעבר בטור זה, מה שהתרחש עימי לפני שישים וחמש שנים, עם ברכה דומה שקיבלתי מהרבי:

בעשרת ימי תשובה תשכ"א חזרה משפחתי משליחות בברזיל.

הזדמנות הראשונה שהייתה לאבי ע"ה להביאני לראות את הרבי הייתה בערב יום הכיפורים, בעת שהיה הרבי נוהג לחלק 'לקח' (עוגת דבש) לכל יהודי, בעומדו בדלת פתחו של חדרו, המכונה אצל חסידים בפתח 'גן עדן העליון'.

באותן שנים, הגישה לקבל לקח הייתה ללא סדר. כולם התדפקו לפתחו של הרבי מכל החזיתות: מהדלת הראשית - דרך המלך, מה'זאל', מהפרוזדור, מהמדרגות השניות המובילות ישירות לגן עדן התחתון, ועוד.

(רק בשנות הלמ"ד ואילך הנהיגו סדר בעניין.

דומה למה שאומרת המשנה במסכת יומא "בראשונה, כל מי שהוא רוצה לתרום את המזבח, תורם; בזמן שהן מרובין, רצין ועולים בכבש, וכל הקודם את חברו לתוך ארבע אמות זכה ... מעשה שהיו שניים רצין ועולים בכבש, ודחף אחד מהן את חברו, ונפל ונשברה רגלו; וכשראו בית דין שהן באין לידי סכנה, התקינו שלא יהיו תורמין את המזבח אלא בפי"ס").

אבי ע"ה, לקח אותי בדרך המלך, שהיא דרך קצרה אך ארוכה וצפופה. לא הכרתי את הנוהג, ולא הייתי מוכן נפשית כלל ללחץ ולצפיפות. בכיתי מאוד. לא הבנתי למה דוחפים אותי, ללא חמלה.

אמנם מדובר בכמה צעדים בלבד, מפתח דלת 770 עד לפתחו של חדר הרבי, אך הם עברו עלי כמסע של כמה שעות.

סוף סוף, נעמדתי מול פתחו של הרבי...

אמנם הרבי היה הסנדק שלי, אך לא זכרתי את הרבי מאז... וזו הייתה הפגישה הראשונה בה זכיתי לראות את הרבי.

זוכר אני את המחשבה הראשונה שלי, כשראיתי את הרבי.

על קיר ביתנו היו תלויות שתי תמונות, אחת של הרבי ואחת של אדמו"ר הזקן. באותן השנים היו תמונות מעטות מאוד מהרבי, ואף הן לא הגיעו לברזיל. אני כנראה התבלבלתי וסברתי כי תמונת רבנו הזקן היא של הרבי...

ומחשבתי הראשונה כשראיתי את הרבי הייתה - מה עושה כאן אדמו"ר הזקן?

כאמור, נעמדתי סוף סוף מול הרבי.

הרבי הסתכל עלי במבט של חיוך רחב ושאל אותי: "דאס איז דער ערשטער מאל וואס דו שטופט'זיך צווישן חסידים?" (האם זו פעם ראשונה שאתה נדחף

'וממשיך לבאר בפרק ט"ז... של המשך ההילולא ומחדש ומוסיף ומפרט, שנוסף על משנת"ל בענין למעלה מעלה עד אין קץ ולמטה מטה עד אין תכלית כפי שהוא באותו האור (אוא"ס)... הנה בבחי' המקיפים גופא... - ישנם ב' הענינים דלמעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית, שהם ב' בחי' מקיף...'

ה' תשפ"ו - 2026

באין אומר ומילים גדול הזכות ועוצם ההשפעה של השתתפות התלמידות **בבאנקעט כינוס השלוחות העולמי** שע"י **המרכז לענייני חינוך**

נביע תודה וברכה למנהל הכינוס הרב **מנחם מענדל שיחי' קאטלארסקי**

ולאות הערכה והכרת הטוב על תמיכה רבת שנים של אביו היקר והאהוב שהשפעתו בתבל כולה, סגן יו"ר המל"ח הרה"ח ר' **משה יהודה ע"ה קאטלארסקי** מקדישים אנו את הלימוד והעיסוק ב'באתי לגני' לעילוי נשמתו

ות"ח ת"ח

לנדיבי הלב, ידידים מבינים התומכים בנפש חפצה במפעל הקדוש הזה

נתן נטע בן מנוחה ברכה	אברהם הכהן בן סולטאנא
מרדכי משולם בן רייזל איטא	אליהו בן רחל נעמי
שלמה דובער פינחס בן העניא יהודית	ברוך בן בתיה דבורה
שמואל בן שרה	חיים יעקב בן פייגא
שלמה חיים בן רבקה	יוסף יצחק בן רבקה
שמואל בן פייגא ציפורה	יעקב מנחם מענדל בן לאה
שניאור זלמן משה בן שושנה	יצחק בן עדינה
פייגא רייזל	משה בן חסיא

'וכיון אז מ'איז שוין די אלע ענינים דורכגעגאנגען, הנה עכשיו אין הדבר תלוי אלא בנו - דור השביעי. וזככה זעהן זיך מיט'ן רבי'ן דא למטה אין א גוף ולמטה מעשרה טפחים, והוא יגאלנו'

challenge to bring forth additional inner reserves and to overcome the tactics of the Yetzer Hara, and to do even better.

trust that since you wrote your letter, your mood has considerably improved, and that this letter will be written from a completely different frame of mind. Never write another letter, since one is only human and prone to the weaknesses mentioned above.

Finally, I want to mention that if you do find yourself concealing it and not telling a person has an anxiety about something off one's chest.

With blessing,

התרופה לייאוש |
מכתבים נדירים של
הרבי לצעיר שביקש
ליטול את חייו -
נחשפים לראשונה
בתרגום לרשון
הקודש

חליפת מכתבים נדירה בין הרבי לסטודנט מבריק ומיואש שביקש ליטול את חייו - נחשפת לראשונה בתרגום לעברית | מדוע כתב הרבי לסטודנט שציפה להכלה ורחמים, שהבעיה שלו היא שהוא מרגיש "כאילו כולם חייבים לו הכל"? | מה ה'מרשם' שהעניק הרבי להתמודדות עם טראומות העבר? | מדוע הוא מחויב לעבוד לכחות עבור שני אנשים? | ומה ההבדל בין התשובה שהרבי היה עונה לגוי - לבין התשובה המיוחדת לסטודנט, כיהודי? | **רופא הנפש** | שלום מגידמן |

”סלח לי על הישירות”

בקיץ תשנ"א

ישב טטודנט יהודי מבריק מאוניברסיטת שיקגו כש לפניו מכות כתובה, ושפך את לבו. הוא בחר משכיל בן 19, אבל חש לאות ויאווש. חוסר הטעם בחיים, הייאוש מהאנושות בפרט לנוכח השואה הנוראה, וההתמודדויות האישיות שהיו מנת חלקו הובילו אותו למסקנה: אין טעם. העולם הוא מקום שאיני יכול לחיות בו.

את המכתב שיגר אל הרבי וחתם בהבעת תקווה, שמה ויכל הרבי לעזור לו. תשובת הרבי הגיעה במכתב ארוך ומפורט, שאחריו באו נוספים.

הרבי, 'רופא הנפשות', הקדיש זמן וסבלנות אינסופיים להתעסק עם צעיר בודד זה ולמחות אותו מתהום הייאוש. ההתכתבות נמשכה על פני מספר שנים, והצעיר זכה לקבל אגרות יוצאות דופן בתוכן ובסגנון. הוא אף זכה להיכנס ל'יחידות'.

הרבי העניק לו נחמה, אך גם תביעה, שתהווה פתרון למצוקות הנפשיות שחש – להפסיק להתרכז בעצמו, ולהתחיל לנצל את הכוחות והכישורים יוצאי הדופן שניתנו לו כדי לבצע את תפקידו בעולם – כאדם, ובעיקר כיהודי.

הצעיר המוכשר – שבשל הנושאים הרגישים והאישיים שבהתכתבות לא נפרט את שמו – צמח והפך לפרופסור חשוב באחת האוניברסיטאות הגדולות בארה"ב ולאחד מהחשובים בתחומן.

השליח בעירו מעיד שלאחר הסתלקות הרבי, בג' תמוז תשנ"ד, הוא היה שרוי בעצב כבד, והשברון שניכר עליו היה גדול אף משברם של גדולי החסידים בעיר.

הוא נפטר בשנת תשע"ג, ולאחר פטירתו השיג השליח הרב אריה קאלטמאן את התכתבותו עם הרבי, במאמצים מרובים. הוא מסר את מכתבי הרבי לידי 'עד' שיחות באנגלית, בניהולו של הרב שמואל אבצן, שהדפיס אותם עתה בסדרת הספרים "בריא בגוף, בנפש וברוח" המכילים מכתבים ושיחות של הרבי בענייני רפואה.

'כפר חב"ד' מתכבד להגיש לראשונה את המכתבים הייחודיים בתרגום לעברית.

מכתב ראשון

"אתה משוכנע שכולם חייבים לך הכל"
כ"ז אלול תשכ"א

מכתבך מ'22 באוגוסט הגיע אלי באיחור מה. בו אתה מציג תמונה ברורה למדי של עצמך, הרקע שלך, השכלתך, התהפוכות הרוחניות שעברת, ומצבך הנפשי הנוכחי אותו אתה מתאר בצבעים קודרים למדי, ואתה מסיים בתקווה שאוכל להיות לך לעזר במשהו.

הרשה לי אפוא להעיר הערה, אשר עולה באופן

סלח לי על הישירות

"היית בצד המקבל, אולם – סלח לי על הישירות – לא עלה על דעתך, אם לשפוט לפי מכתבך, שאולי אתה חייב משהו לחברה; שאולי יש לך מחויבויות להשתתף בה באופן פעיל ולסייע בשיפורה"

מובהק מהנימה הכללית של מכתבך, ואשר אני מאמין שהיא גם מחזיקה את המפתח לפתרון. מכתבך כולו – שניים וחצי עמודים מוקלדים בצפיפות – מלא בציפיות שלך ובאכזבות שלך, כאילו כולם חייבים לך הכל, אך לאף אחד אין כל תביעה כלפיך.

ואולם אפילו התבוננות קצרה תגלה בבירור שהיקום שבו אנו חיים מסודר במערכת של נתינה וקבלה, ועולמו הפרטי של היחיד (המיקרוקוסמוס) חייב אף הוא להתאים למערכת היחסים ההדדיים הזו. ממילא, כאשר אדם משבש או מעוות מערכת זו, הדבר בהכרח גורם לעיוות בסביבתו הקרובה,

ובמיוחד בחייו הפנימיים. כעת, אם לשפוט על פי תיאורך שלך, ההשגחה העליונה והחברה בכלל נהגו בך בנדיבות רבה. ניחנת במידה גדולה מן הממוצע של אינטליגנציה וכישורים שכליים; ניתנו לך הזדמנויות לחינוך וכו'. במילים אחרות, היית בצד המקבל, אולם – סלח לי על הישירות – לא עלה על דעתך, אם לשפוט לפי מכתבך, שאולי אתה חייב משהו לחברה; שאולי יש לך מחויבויות להשתתף בה באופן פעיל ולסייע בשיפורה על ידי ניצול נאות של חלק או כל המתנות והיכולות השכליות שבהן חוננת.

השמים עדים שהחברה שלנו רחוקה משלמות ושיש הרבה מה לעשות בדרך להעלאת רמות הצדק והמוסריות שלה. חובתו הבסיסית של כל אחד לתרום את חלקו לשם כך.

עד כה דיברתי במונחים כלליים. כאשר האדם המדובר זכה גם למזל הטוב להיות יהודי, חובותיו ואחריותו גבוהות לאין שיעור, במיוחד בימים ובעידן אלה, לאחר ששליש מעמנו (מבחינה כמותית, והרבה יותר מכך מבחינה איכותית) הושמד. שכן, כל מי שניצל מגורל זה חייב כעת לתרום לא רק את חלקו הרגיל, אלא גם למלא את הפער הנורא שנוצר בחיי עמנו המעונה. על האדם לעבוד כעת לפחות עבור שניים, למען שמירת עמנו והגשמת ייעודו.

באשר לשאלה, היכן מצוי שימור עמנו ומהו ייעודו ההיסטורי? – התשובה אינה קשה למציאה אם נבחן את דפי ההיסטוריה שלנו לאורך מאות שנות שהייתנו בין אומות העולם. לא כוח, לא מדינה ואף לא שפה משותפת הם ששמרו עלינו בעבר, אלא אורח החיים היהודי על פי התורה – תורת חיים – והמצוות, שעל פיהן חיים יהודים.

אלה שחיפשו דרכים חדשות, או סמכו את עתיד עמנו בגורמים אחרים – והיו קבוצות כאלו שניסו זאת, כגון הכותים, הצדוקים, המתיוונים, הקראים וכו' – נעלמו ללא עקבות. רק התורה והמצוות הנצחיות, אורח החיים היהודי האמיתי, שימרו אותנו בעבר, וכך ישמרו עלינו בעתיד. זהו חוט הזהב השזור לאורך כל דברי הימים הארוכים שלנו.

אילו הפונה אליי עם בעיה כזו שאתה מתאר היה גוי, הייתי אומר לו: אתה עסוק מדי בעצמך, ברגשותיך, בתחושותיך ובשאיפותיך. חדל לעסוק בבעיותיך שלך. הדרך להתמודד עם מצב כה טעון רגשית היא להפסיק לנסות להתמודד איתו ישירות. עליך לצאת מעצמך ולהתחיל לחשוב על אחרים.

הגיע הזמן להתחיל להשתתף באופן פעיל בחברה; לתת, ולתת בנדיבות. ההזדמנויות רבות, והצורך גדול. עומדות בפניך אפשרויות בחירה: עבודה סוציאלית, צדקה, או אפילו תחום מדעי.

אך אתה יהודי, וחובותיך חורגות מעבר לאמור לעיל. עליך לחיות כיהודי בחיי היומיום שלך, בדרך החיים היהודית, דרך התורה והמצוות, ועליך להשתמש בהשפעתך על אחרים באותו כיוון. ישנם הסוברים שהתורה והדרך היהודית הן 'מיושנות', אך הם גם טועים וגם לא מדעיים. האמת לעולם אינה נעשית 'ישנה מדי', לעולם לא מתבלה. רק שקה, צחי'אמת ופשרה אינם יכולים להתקיים זמן רב; אך

הרבי העניק נחמה, אך גם תביעה. הרבי בחדר היחידות

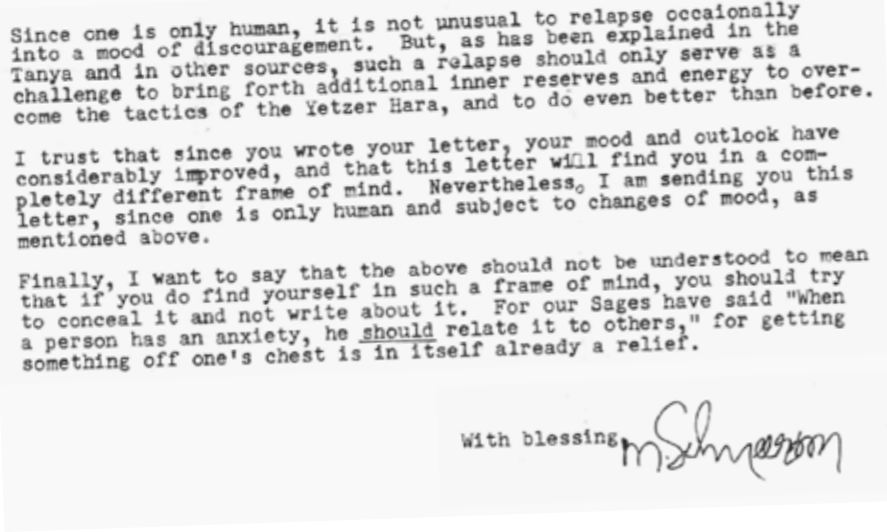
האמת היא נצחית ועל-זמנית. ייתכן שנדרשים אומץ ונחישות כדי לשנות את אורח חייו של אדם. אך אלו תכונות שבהן הנוער ניחן בשפע, ואתה צעיר, בן תשע-עשרה כפי שאתה כותב. אתה מסוגל לעמוד מול אתגר זה בגבורה.

אנו נמצאים כעת בימים המסוגלים מאוד של חודש אלול, כאשר השנה הישנה עומדת לפנות את מקומה לשנה החדשה. זהו זמן התשובה. 'תשובה' מתורגמת בדרך כלל כ-'repentance' (=חרטה), כפתיחת דף חדש. היא כוללת זאת ואף יותר, שכן

להתחיל לנצל את הכוחות. חלק מתצלום אחד המכתבים

משמעותה האמיתית של תשובה היא 'שיבה' – שיבה אל המקור, אל מקור האמת, הטהרה והקדושה, אל עצם מהות היהודי, שנשמתו היא חלק אל-ה ממעל ממש.

בברכת כתיבה וחתומה טובה

"לא כוח, לא מדינה ואף לא שפה משותפת הם שמרו עלינו בעבה, אלא אורח החיים היהודי על פי התורה – תורת חיים – והמצוות, שעל פיהן חיים יהודים"

מכתב שני

"אין בך שום דבר פגום"
ט"ז סיון תשכ"ב

קיבלתי את מכתבך מ'2 ביוני באיחור מסוים. אתה מתאר את מצב רוחך ותחושותיך, אך אני בוטח שלא תפרש זאת שלא כהלכה אם אחזור על מה שלדעתי אמרתי לך מספר פעמים במהלך שיחתנו, דהיינו, שאין באמת שום דבר פגום בך.

הבעיה שלך היא שאתה מרוכז מדי בעצמך, תוך הדרת שאר העולם. יהיה זה טוב מצדך להפוך את עצמך למועיל לסביבתך, ובמקום לחשוב על עצמך תתחיל לחשוב מה אתה יכול לעשות למען האחרים סביבך ביקום הגדול בו אתה חי ואשר אתה חלק ממנו. וכפי שהדגשתי קודם, העיקר הוא המעשה.

למותר לציין שכאשר אני מדבר על ה"סביבה" ועל ה"עולם בכללותו", כוונתי בראש ובראשונה לעם היהודי, שכן אתה יהודי ונאמנותך הראשונה

”בקשה נפשית” – והתרופה ל”אוש

הרב דובי ברוד

שמעתי מאחד החסידים שכאשר הרבי עורר שוב ושוב על עניין ה”משפיע”, על הצורך של כל בחור ב”עשה לך רב”, והוא אף התבטא שזו “בקשה נפשית” – היו מי שלא הבינו את עומק העניין.

נכון, זה יפה וחשוב שיש לנער עם מי לדבר כשיש לו קושי. אבל עד כדי כך? בקשה נפשית? היום אנחנו מבינים.

הרבי ראה למרחוק. הוא ידע כמה תהומות אפשר למנוע אם בחור לא נשאר לבד עם מחשבותיו. היום קוראים לזה “מבוגר משמעותי”. היום כבר ברור שחיי הבחורות יכולים להיות מורכבים, מטלטלים וכואבים ובעיקר מסוכנים כשהם נחווים בבדידות. לעומת זאת, כמה אור ויישוב הדעת נכנסים כשמדברים בפתיחות עם אדם בוגר, ירא שמיים, שמכוון ומאיר את הדרך. השבוע מתפרסמת ב”כפר חב”ד” חלופת מכתבים נדירה בין הרבי לבין סטודנט יהודי ששקל ליטול את חייו רח”ל. הקריאה בהם מגלה גישה עמוקה ומדויקת: הרבי לא מוותר לו – ולא מוותר עליו.

הרבי מתהלך בשני הקצוות, בתוקף ובדרכי נועם. הרבי לא מסתפק בהכלה רגשית, ובו זמנית גם לא “מוכיח” אותו בחוסר רגישות. הרבי עושה דבר עמוק יותר: הוא מחלץ את האדם מן הסחרור הפנימי ומחזיר לו משמעות, אחריות וחיים.

הרבי משנה לו את הפוקוס וממקד אותו בכיוון הנכון. הכאב הוא אמיתי, והרבי לא מבטל אותו. הוא אינו מצדיק את המסקנה, אך גם אינו מתעלם מן המצוקה. במקום לשקוע יחד איתו בשיח רגשי אינסופי, הוא מחלץ אותו ממעגל ההתכנסות העצמית ומכוון אותו החוצה – אל התפקיד שלו בעולם. אל האחריות שלו, אל המשמעות שלו בעולם. אל התפקיד הייחודי שלו בעולם, שבלעדיו העולם כולו לא יהיה שלם.

הרבי כותב לו בישירות: אינך רק מקבל מן העולם – אתה חייב גם לתת לו. “הגישה הקרבנית”, שכולם חייבים לך, אכלו לי ושתו לי – היא מפתח,

ויש רווחים רבים לשהות בה ולהשתקע בה, אך היא לא מקדמת אותך לשום מקום בחיים. יציאה מעצמך היא תחילתה של הרפואה. הרבי מדגיש שקדושת החיים אינה סיסמה אלא שליחות, ואף מזהיר ששקיעה מתמדת בכישלונות העבר מביאה בהכרח לדיכאון, ולעיתים יש להסיח דעת באופן מכוון, לעבור לעשייה, ורק אחר כך לשוב לעיבוד ממקום יציב.

מי שקורא את הדברים מבין: יש כאן חמלה עמוקה – אך אין כאן לגיטימציה למעשה. יש כאן אמון בכוחו של האדם – אך אין כאן הפיכת אובדנות לשפה.

בשיח הציבורי סביב נושא זה יש לעיתים בלבול בין רגישות לבין נרמול. המכתבים הללו מזכירים לנו שאפשר וחייבים להיות רגישים לכאב, לעודד בקשת עזרה, לחזק קשר עם מבוגר משמעותי – “משפיע”, “עשה לך רב” – ובו בזמן לשדר מסר ברור: החיים קדושים, והדרך היא לדבר, להיעזר, לפעול – לא להיעלם.

אולי זו הייתה ה”בקשה הנפשית” של הרבי: שלא יהיה בחור אחד שיישאר לבד עם חושך פנימי שאין לו עם מי לחלוק. תתאמץ ותילחם למצוא לעצמך “משפיע” שאיתו תוכל לדבר בפתיחות. כי בדידות מגדילה את הייאוש, וקשר אמיתי פותח פתח לאור.

ייתכן שהפנייה לעזרה תגבה ממך כמה שניות של בושה או מבוכה, אך זה שווה זהב ויכול לשנות את חיך לטובה.

לאורך השנים, כשכתבתי ודיברתי בנושא הזה, היו שלא תמיד הבינו את הדגש על אי נרמול ועל חיזוק קדושת החיים. המכתבים המתפרסמים כעת מזכירים עד כמה הקו הזה איננו קשיחות – אלא אמון עמוק בכוחות הנפש. חמלה אמיתית איננה להישאר עם האדם בתוך הבור, אלא להושיט יד ולהזכיר לו שהוא נברא לחיים, לשליחות ולמשמעות.

הכותב הינו מטפל רגשי M.A. מתמחה בטיפול בבני נוער ומנחה הורים

מכתב רביעי

”אני מקווה שאתה זוכר את העצה.. גם אם לא פעלת לפיה כלל”

ג' סיון תשכ”ד

קיבלתי כדין את מכתבך מ־14 באפריל, אף כי הגיע אליי באיחור מסוים. בטוחני שמצב רוחך השתפר במידה ניכרת מאז כתיבת המכתב, ושעשית מאמץ מודע להשיג שיפור בעניינים השונים עליהם אתה כותב, ככל שהדבר בכוחך. יתן ה' שיהיו לך בשורות טובות לדווח עליהן.

תקופה זו, לפני חג מתן תורה, היא עת רצון מיוחדת לקבל את ברכות ה', שכן התורה היא מקור הברכות האלוקות. כיון שתמיד יש מקום להתקדמות בכל ענייני טוב וקדושה, כל מאמץ נוסף לחיות את חיי היום-יום על פי התורה והמצוות, בנוסף להיותם חובה כשלעצמם, יביא גם תוספת ברכות אלוקות בכל המצטרך, בגשמיות וברוחניות.

מקווה לשמוע ממך בשורות טובות ומאחל לך חג מתן תורה שמח ומעורר השראה. בברכה.

אני מקווה שאתה זוכר את העצה שהרשיתי לעצמי לתת לך (התמקדות בעזרה לאחרים, וכו'), גם אם, ככל הנראה, לא פעלת לפיה כלל.

מכתב חמישי

”שקיעה בכישלונות העבר בהכרח מביאה לדיכאון... הסח את דעתך”

כ' תמוז תשכ”ה

לאחר זמן רב שלא שמעתי ממך, קיבלתי את מכתבך מ־3 ביולי, שהגיע אלי באיחור מה.

בנוגע למחשבה שאתה מביע במכתבך, אני מאמין שכבר כתבתי לך בעבר, או שאמרתי לך, שיש בעיות ומצבי נפש רבים שהדרך הטובה ביותר לטפל בהם היא על ידי הסחת הדעת מהם לחלוטין, לפחות לפרק זמן מסוים. אז ניתן לחזור לאותן בעיות בדעה רעננה ובמצב אובייקטיבי יותר, כדי להעריך את הבעיות בפרספקטיבה הנכונה ובמצויאותן האמיתית, ואז קל יותר למצוא את הפתרון הראוי. ברוב המכריע של המקרים, האדם יכול להחליט לבד מה יהיה אורך התקופה של הסחת הדעת, בהתאם למידת האובייקטיביות שהוא יכול להשיג ככל שחולף הזמן.

למותר לציין, גם, שאין זה קל

להסיח את הדעת מבעיה, במיוחד כזו הקשורה לעצמו. הדבר כמעט בלתי אפשרי אלא אם כן האדם יעסיק את מחשבתו ותשומת לבו בנושא שאינו קשור לחלוטין. שכן, המחשבה של האדם מצויה בשטף מתמיד, ויש לו נטייה, במודע או בתת-מודע, לשוב לנושא ממנו הוא רוצה להסיח את הדעת. לפיכך, כאשר מחליטים להסיח את הדעת מעניין, הכרחי למצוא מיד נושא אחר, שאינו קשור לראשון, לעסוק בו.

נקודה נוספת, שהיא גם נכונה כמעט באופן אוניברסלי, היא שאין זה קל למישהו המעורב בדבר למצוא בעצמו את הנושא המתאים להעסיק בו את מחשבתו. אך כאן ניתן לקבל עזרה מחברים המכירים אותך ואת המבנה הנפשי שלך. אין ספק שיש לך חברים כאלו בהישג יד.

בנוגע לחטאים וכו', באופן כללי קיימת הוראת חכמינו ש”אין דבר העומד בפני התשובה”. גם כאן ניתן ליישם את העיקרון שהוצג לעיל: אף שיש להפסיק את החטא מיד, בין אם מדובר בחטא של עשה או לא תעשה, לעתים קרובות הכרחי גם להפסיק מיד כל האשמה עצמית או שקיעה וכו' בנוגע לחטאי העבר.

אחת הסיבות הברורות לכך היא ששקיעה בכישלונות העבר בהכרח מביאה לדיכאון וייאוש, ומערערת את ביטחון האדם בעתיד ואפילו את ביטחונו ביעילות התשובה. לכן רצוי להסיח דעת ממחשבות אלו לעת עתה, ולהשאירן לזמנים מתאימים יותר.

יתן ה' שיהיו לך בשורות טובות לדווח עליהן בכל ה”ל.

לבסוף, ברצוני להעיר הערה אחת נוספת, שהיא מסוג הדברים שאף שהם מובנים מאליהם, מוטב לאומרם. ברצוני לומר שאין לך צורך לחוש בושה להביע את גישתך כלפי – בין אם אתה חש אמון או חוסר אמון וכו'. מוטב לבטא רגשות כאלה בפתיחות, ולא להסתירם, כאשר קיימת סכנה לפיתוח קשר מעוות לחלוטין.

בטוחני שאתה מכיר את ההיסטוריה והחשיבות של ימי ”ב”ג בתמוז שציינו זה עתה, ושההשראה מימים אלה תלווה אותך לאורך כל השנה. המסר המרכזי הוא, כמובן, שכאשר יהודי אינו מרשה לעצמו להתייאש משום מכשול, אלא מחליט ללכת בדרך התורה, הוא יכול אפילו לבדו להתגבר על כל הקשיים ולהשיג דברים יוצאי דופן ונפלאים. ובעוד שאף אחד מאיתנו אינו יכול להשתוות לחמי זצ”ל, עלינו לזכור גם שהמכשולים והקשיים העומדים בפנינו הם כמעט חסרי חשיבות לעומת אלו שאיתם הוא התמודד. יתרה מכך, הוא כבר סלל עבורנו את דרך מסירות הנפש, מה שמקל על כל מי שחפץ ללכת בעקבותיו, קל וחומר שזכותו עומדת לכולנו.

בברכה.

Permit me then to make an observation, which is strikingly evident from the general tenor of your letter, and which I believe also holds the clue to the solution.

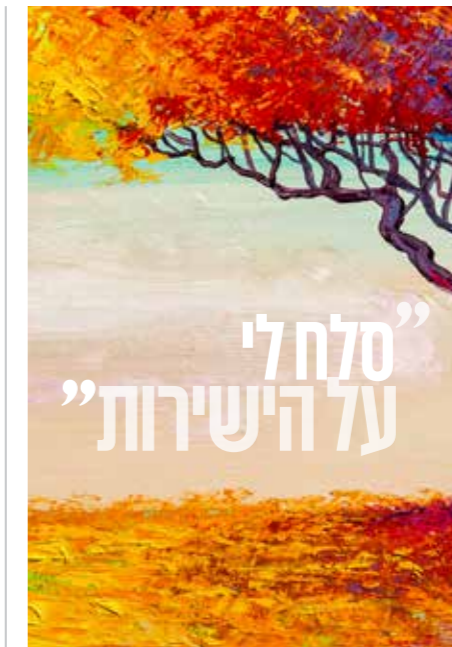
Your whole letter - two and half closely typewritten pages - is full of your own expectations and disappointments, as if everybody owes you everything, but no one has a claim on you.

Yet even a brief reflection will clearly reveal that the universe we live in is ordered in a system of give and take, and the personal universe of the individual (the microcosm) must likewise conform to this system of reciprocal relationship. Consequently, when one disrupts or distorts this system, it must necessarily bring about a distortion in one's immediate surroundings, and even in one's inner life.

Now, judging by your own description, Divine Providence and the society in general have been quite generous to you. You have been gifted with more than the average measure of intelligence and mental capacities; you have been given opportunities of education, etc. In other words, you have been on the receiving end, but - forgive me for being so blunt - it did not occur to you, judging from your letter, that you might owe something to the society; that you might have obligations to participate in it actively and help to better it by putting to good use some or all of the mental gifts and capacities with which you have been endowed. Heaven knows that our society is far from perfect and that there is much to be done in the way of raising its standards of justice and morality. It is the basic duty of everyone to contribute one's share towards this end.

So far I have been speaking in general terms. When the individual in question happens to have the good fortune of being a Jew, his duties and obligations go infinitely further, especially in this day and age, after one third of our people (quantitatively, and

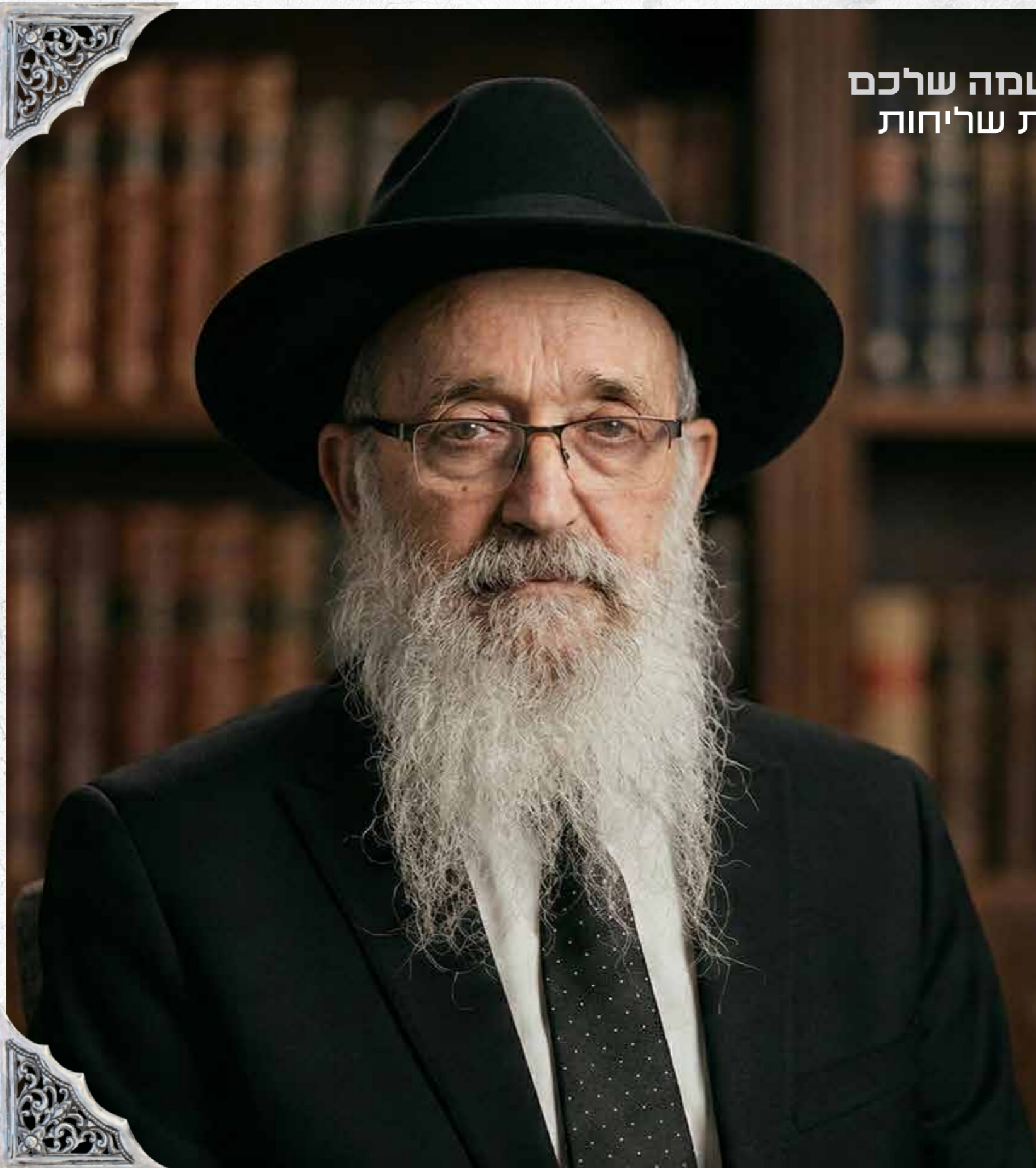
התכתבות שנמשכה מספר שנים. תצלום מתוך אחד המכתבים ששיגר אליו הרבי

היא לעמך. אינני צריך לספר לך מה עבר על עמנו בשנים האחרונות, ואת החלל העצום שנותה, ושאותו צריכים למלא כולנו שההשגחה העליונה חסה עליהם. אף יהודי חושב אינו יכול להשלות את עצמו כיום ש”עסקים כרגיל”. בגילך ועם יכולותיך, הכרחי שתקדיש לפחות כמה שנים לטובת עמנו. אך תחילה עליך להכיר בכך שאתה בן לעם הנצח, הכרוך בתורה הנצחית, ולהביא את חיך להרמוניה עמה, תוך התעלמות מרעיונות ואידיאולוגיות חולפות כרוח ונתונות לשינוי.

אינני רוצה להאריך בדיון זה שמא ישמש לך חומר להתבוננות מופרזת ולהרהורים מדכדכים, בעוד שבמקרה שלך במיוחד – המעשה הוא העיקר. ההצעה שתשיים את הקורס שלך ותשלים תואר ראשון היא טובה, לאור העובדה שהשקעת בכך זמן ומאמץ רבים שחבל שיירדו לטמיון, ואתם תוכל לנצל לטובה בדרכים שהוצעו לעיל.

אני מקווה לשמוע ממך בשורות טובות.

"אז השליחות שלכם שבשבילה ירדה הנשמה שלכם לעולם הזה" | שיחה מרתקת על 50 שנות שליחות

"הלוואי שהוא היה חושב עליי", כמה שאני חושב עליו"

הילד החבידי הראשון שיצא מהבית בגיל צעיר בגלל שהוריו היו בשליחות, הוא הרב החסיד ר' יוסף שמחה גנזבורג, השליח הוותיק בטורונטו, קנדה, שבימים אלו מציין חמישים שנות שליחות, בהן פעל רבות בשיעורי תורה והשפעה חסידית ובשאר תחומי הפצת היהדות והחסידות | ספר הזכרונות דברי הימים - בשיחה מרתקת על הרקע האישי שלו, כבן למשפחות חסידיות שורשיות, משתף הרב גנזבורג בחוויות מרוממות וזיכרונות משהותו במחיצת הרבי בימי האור, וחושף הוראות והדרכות נפלאות שזכה לקבל בקודש פנימה

| ראיין: הרב יוסי קיימן, תכנית ההסכתים של "דערהר" | הביא לדפוס: הרב משה מרינובסקי

בימים אלה

מציון השליח הוותיק בטורונטו, קנדה, הרב החסיד ר' יוסף שמחה גנזבורג, חמישים שנות שליחות, בהן פעל רבות בשיעורי תורה והשפעה חסידית ובשאר תחומי הפצת היהדות והחסידות, לאורך ימים ושנים טובות.

לפנינו שיחה מרתקת על הרקע האישי שלו כבן למשפחות חסידיות שורשיות ובן אחותו של ה'חזר' הגה"ח הרב יואל כהן, ובעיקר על חוויות מרוממות וזיכרונות משהותו במחיצת הרבי בימי האור. שיחה שכולה התקשרות לנשיא הדור. התקשרות ללא סייג וללא הפסק, שכן הרב גנזבורג שהרבה להביא קבוצות לרבי בימי האור, ממשיך בכך בהתמדה כאז כן עתה.

מוגש לרגל היארצייט ה'20 של - להבחל"ח - אביו רב הפעלים, מראשוני הפעילים של 'רשת אהלי

מראשוני וחשובי הפעילים ב'רשת' ובצעירי חב"ד. הרה"ח ר' יצחק גנזבורג ע"ה שהשבוע מלאו עשרים שנה לפטירתו

השליח הרב יוסף שמחה גנזבורג ב'כוס של ברכה' אצל הרבי

"הבן ירד קצת מהדרך ולא היה נראה ולבוש כמו חסיד. כשהאב והבן ניגשו לרבי, האבא אמר לרבי: 'זה בני, פלוני'. והרבי הגיב: 'הלוואי שהוא היה חושב עליי, כמה שאני חושב עליו'"

יוסף יצחק ו'צעירי אגודת חב"ד' בארץ הקודש, הרה"ח ר' יצחק גנזבורג ע"ה (תענית אסתר תשס"ו - תשפ"ו)

גדלתי, ובמידה רבה גם התחנכתי, אצל שני סבים שהיו יהודים מאוד חסידיים. שניהם נמנו על תלמידי ישיבת תומכי תמימים בליובאוויטש. סבי הרב החסיד ר' משה דובער, 'בערל', גנזבורג אביו של אבי החסיד ר' יצחק, וסבי הרב החסיד ר' רפאל נחמן, 'פאלע' כהן, אב אמי מרת גיטה, המוכר בין אנ"ש והתמימים כאביו של ה'חזר' הגאון החסיד ר' יואל כהן. ספגתי מר' פאלע השפעה רבה הן משום שהיה הסבא שלי וגם משום שהיה 'מלמד' שלי ב'חדר'. למעשה,

הסבא פאלע ורעייתו הסבתא רבקה גידלו אותי כי חורין ו'הפצה'. אני זוכר היטב איך סבתא רבקה הייתה מספרת לי סיפורים חסידיים לפני השינה. השנים המוקדמות של ילדותי עברו עלי בתל אביב. באותם ימים הייתה בעיר קהילה חב"דית קטנה בכמות, אבל מאוד איכותית. בית הכנסת החב"די הידוע ברחוב נחלת בנימין היה למעשה המרכז של חב"ד בארץ. כפר חב"ד זה עתה נוסד והקהילה שם עדיין לא התפתחה כל כך. בין החסידים בתל אביב הייתה קבוצה נכבדה של כאלה שלמדו בתומכי תמימים בליובאוויטש ומידי שבת התוועדו עם כל החסידישקייט והווארימקייט של ליובאוויטש. הייתי אמנם ילד קטן, אבל אני זוכר היטב את ההתוועדויות הללו ואת האווירה המיוחדת. כילדים, ידענו שלהביא 'פארביסן' להתוועדות חסידית זו זכות גדולה מאוד, והיינו מתווכחים בינינו מי יזכה בזכות הזו. כדי לספר על המשך החינוך שלי כילד, אתן קצת רקע.

אבי החסיד ר' יצחק, איצ'קה בפי כל מכריו, היה חסיד מקושר וחייל מסור ונאמן של הרבי. כבר התפרסם שזמן קצר אחרי הסתלקות הרבי הריי"צ ביו"ד שבת תש"ג, אבי, שהיה עדיין בחוה, כתב לרבי "אנא חוסו עלינו וקבלו את הנשיאות". והרבי ענה לו במילים המופלאות האלה: "ומה שכתב אנא חוסו עלינו און זייט (=ותהיה) כו" - הרי לזה צ"ל היכולת, כחות העצמיים, כחות ההיוליים, כחות הגלויים, ושלימות מחדו"מ (=מחשבה, דיבור ומעשה) וכו' וכו'". (הצילום של אגרת זו ובה כתב היד של הרבי מופיע בעמוד 28 של כרך ג' בסדרת אגרות קודש).

בתור חסיד שקשור מאוד לרבי, ובשל המרץ והכישרונות שלו, אבי מיהר להתמסר למילוי הרצונות הק' של הרבי כבר בתחילת הנשיאות. זה לא סוד שלקח זמן עד שכל אנ"ש, במיוחד המבוגרים שבהם, הבינו והפנימו את הכוונות וההוראות של

הרב יצחק גנזבורג עם גיסו היחזר' הגה"ח הרב יואל כהן

הרבי לפעול בהיקפים רחבים מאוד בהפצת היהדות ובהפצת המעיינות. בנוסף, ציבור אנ"ש בארץ הקודש לא היה גדול כל כך והיה מחסור גדול בפעילים, אבל אבי זכה להיות מהנחשונים ולמעשה לקחת חלק פעיל מאוד בעבודת הקודש של הרבי, ובעיקר במסגרת 'רשת אהלי יוסף יצחק' ו'צעירי אגודת חב"ד' שהם שני מוסדות מרכזיים שהרבי הקים בארץ ישראל כבר בתחילת הנשיאות. על הפעילות של אבא ע"ה הן ב'רשת' והן בצא"ח אפשר לספר הרבה (וראו גם בספר 'חייל בשירות הרבי'). הפעם אציין במיוחד את מה שקשור לחינוך שלי בילדותי.

כשאבי נסע לרבי בפעם הראשונה, לחודש תשרי תשי"ח, הוא כבר היה מאוד מעורב בהנהלת ה'רשת'. למעשה, היה מורה בבתי הספר של ה'רשת' מייד עם התייסדות בתי הספר הללו בשנת תשי"ב. וגם אמי, שהייתה מורה ב'בית יעקב' עברה להיות מורה ב'רשת'. באותו חודש תשרי היו לאבי כמה

הרב יצחק גנזבורג בשמחה משפחתית

מסירת פי"נ לרבי בערב ראש השנה

יחידויות ארוכות אצל הרבי במהלך דובר הרבה על ה'רשת'. בין השאר, הרבי אמר לו דברים בתוכן הבא: אני מסתכל בדו"חות של צעירי אגודת חב"ד ואני רואה שוב ושוב את שמות אותם אנשים.

עומד ראשון מצד ימין. על ידו אחיו צבי הירש

ה'מבחן' ביקטרינוסלב

אבי נולד בשנת תרפ"ז במוסקבה. הברית שלו הייתה זמן קצר אחרי גאולת הרבי הריי"צ ב"ב תמוז אותה שנה וסבי רצה מאוד שהרבי הריי"צ יהיה הסנדק, אבל למעשה הדבר לא הסתדר, כי הרבי שהה במלחובקה הסמוכה למוסקבה ונאמר לאבי שביקורים של חסידים עלולים לסכן את הרבי, במצב המתוח שהיה אז מיד אחרי השחרור מהמאסר.

אציין ששני הסבים שלי, שלימים נהיו מחותנים, ר' בערל גנזבורג ור' פאלע כהן ואיתם החסיד ר' משה גוראריה היו פעילים מרכזיים במחתרת החסידית שהייתה באותם ימים במוסקבה ואחר כך היו יחד בתל אביב. חבורה בהחלט מיוחדת ומעניינת. כך או כך, כיון שהרבי הריי"צ יצא מרוסיה בתחילת שנת תרפ"ח, למעשה אבא לא ראה את הרבי הריי"צ בחיותו בעלמא דין.

אבא כן ראה את הגאון המקובל רבי לוי יצחק, אביו של הרבי. בדרכם לצאת מרוסיה, סבי ומשפחתו עברו דרך יקטרינוסלב לבקר את הורי סבתי שגרו שם. אבי היה אז ילד בן תשע, וככל ששמעתי, רבי לוי יצחק שאל את אבי כמה שאלות במה שלמד באותם ימים.

כשיונגער מאן מתחתן, נניח לו מתחת חופה, ניתן לו אפילו את שבעת ימי המשתה, אבל מייד לאחר מכן צריך לומר לו: אתה חייב להיות פעיל בצעירי אגודת חב"ד!.

הרבי גם הורה לו להוסיף פעילים ולהרחיב את הפעילות של ה'רשת' ושל צעירי אגודת חב"ד. בקשת הרבי הייתה לייסד בהקדם האפשרי לא פחות מעשרה (!) בתי ספר חדשים.

באותו זמן היו ל'רשת' בתי ספר אחדים - ביפו, בכפר סבא, בעיר גנים בירושלים, ואולי בעוד מקום. ובמצב הזה הרבי מעלה בקשה דרישה להקים עוד עשרה בתי ספר!.

זה היה נשמע כדבר בלתי אפשרי ובלתי מציאותי בעליל, ואבי הגיב ואמר לרבי כי הוא חושש שכאשר ישוב לארץ ויספר על כך, זה לא יתקבל. על כך הרבי ענה לו בשאלה: "היית ב'אוהל'?" [האם בהיותו כאן בחודש תשרי היה ב'אוהל' של הרבי הריי"צ?] ואבי ענה: "עם הגוף שלי, הייתי". והרבי אמר: "עם הנשמה היית שם הרבה קודם... אז יש לך את הכוח ללכת ולעשות זאת".

כשהרבנית ביקשה 'סליחה'...

שני סיפורים על הרבנית:

היו שתי פעמים, בשנות בחרותי ב־770, שהיו לי מפגשים קצרים אבל משמעותיים עם הרבנית הצדקנית מרת חיה מושקא.

פעם אחת קשורה בעובדה שעד שנת תש"ל הרבי ערך את הסדרים בשני לילות חג הפסח בדירת הרבי הריי"צ, בקומה השנייה של 770. ליד השולחן ישבו קבוצה קטנה של זקני החסידים ואורחים חשובים והבחורים עמדו מסביב. רבות כבר סופר ונכתב על ליל הסדר אצל הרבי. גם אני זכיתי לכך בשנים תשכ"ז, תשכ"ח ותשכ"ט. ועד היום מדהדים באוזניי קטעי סיום ההגדה ששמענו מהרבי בנעימה כל כך מיוחדת, כמו הפסוק "לעושה נפלאות גדולות לבדו כי לעולם חסדו" וקטעים נוספים.

הבחורים היו מזדזזים לערוך את ה'סדר' במהירות כדי להיות בעריכת ה'סדר' של הרבי מתחילתו. בלילה הראשון, הרבי היה בא לחדר האוכל של הישיבה לברך את הבחורים התמימים. אגב, באחת השנים הממונים על המטבח סיפקו קעריות זכוכית קטנות לשים בהם את המינים ששמים בקערה, על גבי שלוש המצות. הרבי הבחין בכך והעיר שבקערה צריכים להיות רק ששת הדברים ותו לא (וכנראה הכוונה שהקעריות הללו חשובות מספיק להיחשב דבר נוסף ולכן לא ראוי לעשות זאת). ומיד לאחר שהרבי סיים את הברכה ויצא, הבחורים ערכו את הסדר שלהם במהירות. וכן כמובן בלילה השני. למעשה, היו בחורים ואני בתוכם (במיוחד שהוריי לא היו בניו יורק, בשונה מבחורים שרצו להספיק גם להיות בליל הסדר בבית הוריהם) שהגיעו לסדר של הרבי, עוד לפני שהרבי הגיע למקום.

בשנת תשכ"ט הייתה 'קבוצה' גדולה של בחורים מארץ ישראל ובלילה הראשון היו דחיפות נוראיות סביב שולחן הסדר של הרבי. בשלב מסוים, בסיום הסדר, כשהרבי קם ושרו את הניגון 'פרזות תשב ירושלים', אחד הכיסאות נשבר ומישהו נפל.

אני זוכר היטב שאחד הבחורים עמד מאחורי הכיסא של הרבי הריי"צ שעמד תמיד בראש השולחן, ומעוצמת הדחיפות, הוא נגע בכיסא של הרבי הריי"צ. הוא עשה זאת שלא במודע, אבל באותו רגע הרבי נתן בו מבט חריף מאוד כאילו אמר – היתכן לגעת בכיסא הזה?! (פגשתי אותו כעבור שנים רבות ושאלתי אותו אם הוא זוכר את האירוע, והוא הגיב: בוודאי, זה מבט שלא שוכחים לעד)...

בעקבות הדחיפות הנוראיות בלילה הראשון, כך סופר אז, כמה מהאורחים הנכבדים אמרו ל'בית הרב' שאם הבחורים שנדחפו כל כך, יעשו זאת גם בלילה השני, אותם אורחים, לא יבואו לשולחן הסדר.

הדברים התגלגלו כך שלמחרת התפרסמה הוראה בשם הנהלת הישיבה, הרב מרדכי מענטליק והרב דוד רסקין, שהבחורים ייכנסו לסדר השני אך ורק אחרי 'שפוך חמתך' וגם אז לא כולם ייכנסו בבת אחת.

ועם כל זה, קבוצה של כעשרה בחורים ואני ביניהם אמרנו לעצמנו שבכל זאת נמחר בעריכת הסדר וננסה להיכנס לסדר של הרבי. אין לנו מה להפסיד. אם נצליח להיכנס – הרווחנו. ואם לא נצליח, לא נצליח. הלכנו ל־770 ועמדנו בקומה השנייה במסדרון שלפני דלת הכניסה לבית עצמו. המזמנים כבר היו בפנים והמתינו לרבי שיעלה מחדרו בקומה הראשונה.

כעבור זמן מה, הדלת נפתחה והרבנית חיה מושקא יצאה וירדה לחדרו הק' של הרבי (אולי כדי להודיע שכבר מוכנים לסדר). כשחזרה, פנתה אלינו ואמרה "זייט אזוי גוט, מאכט פלאץ פאר די געסט" (=בבקשה מטובכם, פנו מקום לאורחים). היה ברור שהיא בחרה להתבטא כך כרמז לכך שהרבי תיכף יעלה ויש לפנות את המעבר. אכן, זזנו הצידה, בעוד הרבנית פותחת את הדלת ואוחזת בידית. אחרי דקה, דלת חדרו של הרבי נפתחה והרבי עלה למעלה. שניה אחרי שהרבי עבר את המפתח, הרבנית רמזה לנו בתנועת ראש קלה שגם אנחנו ניכנס. כנסנו והיא מיד נעלה את הדלת. כך, הודות לרבנית, זכיתי להיות בין הבחורים המעטים שהיו בליל הסדר השני של שנת תשכ"ט מתחילתו.

המפגש השני שהיה לי עם הרבנית קשור בעובדה שבאותם ימים היה נוהל שבחורים מ־770 הולכים לבית הרבי להביא תרמוס עם שתייה חמה עבור הרבי ל־770. הרבנית הייתה מניחה את התרמוס בין שתי הדלתות של הכניסה לבית וכך לא היה צורך לצלצל בפעמון ולהיכנס לבית.

באחת הפעמים שהלכתי להביא את התרמוס כרגיל, ראיתי שהרבנית נמצאת בחצר. התקדמתי לכיוון הדלת, למלא את המשימה. כעבור רגע, הרבנית הבחינה בי מתקרב ומיד אמרה: "אוי! זייט אזוי גוט, איר וועט מוזן מיר אנטשולדיקן" (=בבקשה, אתם תהיו מוכרחים לסלוח לי) והתנצלה מאוד על כך שהתרמוס לא מוכן עדיין כרגיל. מדובר בבחור ישיבה צעיר, והרבנית מתנצלת כל כך, כאילו מדובר בראש הממשלה החשוב ביותר...

היא ביקשה ממני להמתין שתי דקות. חשבתי להמתין בחוץ, אבל היא הורתה להיכנס. לא העזתי להיכנס אל תוך הבית ממש ונשארתי דבוק לכניסה. הרבנית אכן הכינה את התרמוס במהירות וכשנתנה לי אותה, הוסיפה והתנצלה שוב ושוב על שהייתי צריך להמתין.

תראו איזו רגישות ואכפתיות. לא משנה מי אתה ולא משנה מה הנסיבות, אם למעשה היה עיכוב קל בגללה, היא לא הפסיקה להתנצל...

יצאה מריכוז חב"די למקום רחוק כדי להיות מורים ולהפיץ יהדות הייתה חידוש גדול והוריי היו בין הנחשונים הראשונים.

היום אפשר 'לגלות' שגם בין 'זקני החסידים' היו שלא הסתירו את תמיהתם מהצעד הזה של המעבר מתל אביב לתענך. בשלב מסוים, בעקבות הקשיים הגדולים הן במגורים במושב המרוחק והן בעבודה בבית הספר, אמי כתבה לרבי על המצב ובמכתבה ציינה גם את התגובות שהיא קיבלה מ'זקני החסידים', כולל טענות על ההנהגות של אבי, בעלה, ועל כך שהם לוקחים ילדים צעירים למקום כזה, רחוק מסביבה חסידית.

בתשובה, הרבי כתב לה מכתב ארוך של חיזוק ועידוד להמשיך בשליחות הזו וביטויים חריפים של תמיהה על אלה שאומרים לה ביקורת, כביכול מצד אהבת ישראל ודאגה לטובה הגשמית והרוחנית של המשפחה, בעוד שההיפך הוא הנכון. אכן, לא בקלות חולל הרבי שינוי בתפיסה והחדיר את החשיבות הגדולה של ההתמסרות לפעילות והיציאה לשליחות.

באשר אליי, עד מהרה התברר שאכן היישוב תענך אינו מקום מתאים להמשך לימודי הייתי בן שמונה וב'חדר' בתל אביב כבר התקדמתי יחסית, ואילו בבית הספר בתענך לא היה לי מקום מתאים ללמוד גם עם ילדים גדולים ממני. גם הסביבה הייתה מאוד שונה מזו שהכרתי. אנשי המושבים היו עולים מפרס, מכורדיסטן ומתורכיה. יהודים טובים ותמימים עם הרבה אמונה פשוטה וחמימות למסורת היהודית, אבל רובם מעולם לא למדו בבית ספר או בישיבה. בשבת כולם היו באים לבית הכנסת. רבים לא ידעו לקרוא והיו יושבים ושומעים את ה'חכם' קורא את התפילה. ובסיום התפילה, היו עולים על האופניים ויוצאים לעבוד בשדה. ולא חלילה מתוך כוונה לחלל את השבת אלא מחוסר ידיעה איך שומרים שבת על פי ההלכה.

במצב הזה היה ברור שאין לי מסגרת לימודים מתאימה במושב עצמו. אבא בדק ומצא שיש בעפולה 'תלמוד תורה' שהקימו אנשי הפעילים – יד לאחים' ורשמו אותי לשם. אלא שאחרי תקופה קצרה של

50 שנות שליחות בטורונטו. השליח הרב גטבורג

ביכוס של ברכה: אצל הרבי

"באחת הי'חידויות' בבחרותי הרבי שאל, להפתעתי, מי החברותא שלי בלימוד הנגלה. וכשנלקחתי בשמו, הרבי אמר: 'תמסור לו שאחרי שלומדים קטע, גמרא או תוספות, בפנים, כדאי לומר בעל פה (איבעריידן) את מה שלמדו"

כחודשיים התברר שגם מוסד זה לא מתאים לי, ואז שלחו אותי ללמוד בכפר חב"ד. סידרו לי מגורים בבית דודי־זקני, הרה"ח ר' לייב כהן, אחיו של סבי ר' פאלע, והוא ורעייתו חיה ז"ל דאגו לי כבן.

כיום זה דבר נפוץ ומקובל שילדי שלוחים יוצאים מהבית בגיל צעיר כדי ללמוד במוסדות חינוך מתאימים, דבר בכלל לא קל, אבל נפוץ ומקובל. באותם ימים, בוודאי בארץ, זה היה צעד מאוד חריג. יתכן שהייתי הילד החב"די הראשון בארץ שיצא מהבית בגיל צעיר. הייתי רק בן שמונה

לחינוך שלי בשלושה מכתבים.

הפעם הראשונה שראיתי במכתבי הרבי להורי התייחסות מפורשת ללימודים שלי היא תשובה של הרבי לשאלה של אבי האם הגיע הזמן להכניס אותי ל'חדר'. כנראה על רקע חשש כלשהו מבחינת מצב בריאותי. והתשובה של הרבי הייתה שאני יכול להתחיל ללמוד ב'חדר' אם רופא ידיד יסכים לכך.

במכתב השני, לאחר שאבי בישר לרבי שהתחלתי את הלימודים בפועל, הרבי כותב שהוא נהנה מהבשורה הטובה ומאחל שאגדל להיות חסיד, ירא שמיים ולמדן.

הפעם השלישית היא התייחסות של הרבי לשאלה האם לשלוח אותי מהבית בתענך ללמוד בכפר חב"ד. תוכן המענה הוא שבוודאי החינוך צריך להיות במקום שיש יותר יראת שמים, אבל הרבי מוסיף שהמעבר צריך להיות "בהסכמת זוגתו", כלומר בהסכמה של אמי, "וברצונו" – של הילד. מעניין. אף שמדובר בילד בן שמונה וחצי, הרבי מדגיש שהדבר צריך להיות ברצונו...

למעשה, על אף הקושי של הריחוק מהוריי שהיו בשליחות בתענך, תקופת הלימודים בכפר חב"ד זכורה לי כחוויה טובה. אחרי מספר חודשים בהם הייתי מחוץ למסגרת וסביבה חב"דית, אהבתי את השהות בכפר ואת הלימודים באווירה חסידית מקורית, את המלמדים החסידים ואת החברים. בהמשך, הוריי עברו לכפר חב"ד בעצמם. זה היה בעקבות שליחות חדשה שהם נטלו על עצמם – ייסוד וניהול בית ספר של ה'רשת' בחולון.

הנסיעה לרבי

גם זו הייתה שליחות מאתגרת. בית הספר היה בשכונת ג'סי כהן בה גרו באותם ימים בני המעמד הנמוך ביותר בעיר, על כל המשתמע מכך. בית הספר התחיל מאפס. אבי היה המנהל ואמי הייתה אחת המורות וכעבור כמה שנים היו בבית הספר 400 תלמידים.

כמה שנים מאוחר יותר, הפיקוח לא הסכים שהוריי יעבדו באותו בית ספר ואמי עברה ללמד בבית ים, בעוד שאבי המשיך בחולון לא מעט שנים. בשעתו, אבי למד בישיבת תומכי תמימים בתל אביב שהייתה בראשותו ובניהולו של הגה"ח הרב חיים שאול ברוק ואבי היה תלמיד קרוב שלו. כשהגעתי לשלב המעבר לישיבה, אבי רצה שגם אני אלמד אצל ר' שאול, בישיבה שהוא ניהל באותם ימים בראשון לציון. למעשה למדתי שם שנה אחת ואחר כך עברתי לישיבה בלוד. זו הייתה תקופה מאוד טובה בה קיבלתי הרבה. היינו קבוצה טובה של בחורים ובמיוחד זכורה לי לטובה שנת ה'מכינה' לישיבה גדולה. הרה"מ הגה"ח הרב זעליג פלדמן ע"ה והמשיפע הגה"ח הרב יוסף אברהמס שי' התמסרו אלינו מאוד והרב אברהמס החדיר בנו, יותר מכל אחד אחר, את ההתקשרות לרבי מתוך חיות וחמימות חסידית. אפשר לומר שממנו קיבלנו את הלהט ואת התשוקה לנסוע לרבי. את יסוד ההתקשרות לרבי

קיבלתי, כמובן, מאבי שכאמור כבר בתש"י התקשר לרבי בכל נפשו ובתש"י נסע לרבי בפעם הראשונה. כפר חב"ד נמצא סמוך לשדה התעופה ואני זוכר כילד איך כל פעם שמטוס עבר מעל הכפר, אבא היה אומר: "אה, הלוואי שהייתי על המטוס הזה בדרך לרבי". וכך בכל הזדמנות אבי החדיד בי את ההתקשרות לרבי. ואכן, מבחינת אבי הייתה לי תמיכה גדולה ברצון החזק לנסוע לרבי. בשנת תשכ"ה, אבי היה אצל הרבי בתקופת חג הפסח, ובהיותו ב"יחידות" הוא שאל את הרבי לגבי האפשרות שאבוא ללמוד במחיצת הרבי. והרבי ענה שבגיל כל כך צעיר – ההשגחה שם (כלומר בארץ ישראל) חזקה יותר.

לקראת תשרי תשכ"ז, כתבתי בעצמי לרבי על רצוני לבוא להיות אצל הרבי והפעם התשובה של הרבי הייתה שהדבר שייך להנהלת הישיבה. להפתעתי, הנהלת הישיבה בכפר חב"ד לא התנגדה לרעיון, אבל מצד שני לא קיבלתי מהם אישור רשמי. לכן הוחלט שאסע ואם אצליח להסתדר ולהישאר – מה טוב, ואם לא – אחזור ארצה אחרי תשרי. מעניין שלפני שהגעתי, דודי הרב צבי הירש, 'העשקע', גנזבורג היה ב"יחידות' והרבי שאל אותו – "מה קורה עם האחייך שלך, הוא כבר הגיע?". והרבי הוסיף: "נו, שייסדר בהצלחה..." זה היה מעין סימן של אישור מהרבי על הישארותי בסביבת הרבי. ■ **מה תוכל לספר על הפעם הראשונה שבה ראית את הרבי?**

כאמור, הגעתי לקראת חודש תשרי, ואינני יודע איך לתאר במיוחד את הפעם הראשונה או את ההתוועדות הראשונה, אבל אני בהחלט זוכר כחוויות יוצאות דופן את התקיעות של ראש השנה, את "מארש נפוליון" במוצאי יום כיפור ואת ה"הקפות" בשמחת תורה שהיו נקודות השיא של חודש תשרי.

אוסף ואציין כי עד מהרה היה ברור שאני נשאר ב-770 ולא חוזר לארץ, וכיון שכן, לא נחשבתי אחד מהאורחים, לא נכנסתי ליחידות כמו כל האורחים שבאו לתשרי והיחידות הראשונה שלי הייתה מאוחר יותר, לקראת יום הולדתי בחודש אדר.

התקבלתי לישיבת 'תומכי תמימים' שהייתה אז בנוארק, ניו ג'רזי, שם למדתי שנתיים שהיו תקופה נפלאה. היינו מגיעים ל-770 לכל התוועדות של הרבי, והישיבה בהנהלת הרב משה הרוסון הייתה מצוינת. ראש הישיבה היה הגה"ח הרב ישראל פרידמן והמשרפיע היה הגה"ח הרב אלימלך צוויבל והיו לי שם גם חברים טובים, ביניהם בחורים מארץ ישראל כמו הרב ברוך וילהלם, הרב יוסף יצחק לאש, הרב יוסף יצחק פריז ואחרים. אחרי השנתיים בנוארק עברתי ל-770, שם למדתי והייתי במחיצת הרבי עד נישואי בניסן תשל"ד.

במשך תקופה מסוימת, בשנת תשל"ל, הייתי גם אחד מקבוצת הבחורים שנשלחו לחזק את התלמידים הצעירים שלמדו בישיבה החדשה באוושן פארקווי. גם בתקופה הזו היינו כל הזמן במחיצת הרבי וכמובן לא הפסדנו אף התוועדות. אפילו בשנתיים שהייתי בנוארק ב"ה לא הפסדתי אף התוועדות, כולל כמה

הסבא התמים הרב משה דובער גנזבורג

"כפר חב"ד נמצא סמוך לשדה התעופה ואני זוכר כילד איך כל פעם שמטוס עבר מעל הכפר, אבא היה אומר: 'אה, הלוואי שהייתי על המטוס הזה בדרך לרבי'"

התוועדויות שהיו פתאומיות. איכשהו הייתי שם. כך היה גם בהתוועדות שבת פרשת תצווה תשכ"ז שהייתה פתאומית, לא מתוכננת. אמנם הייתי אמור להיות באותה שבת בישיבה בנוארק, אבל בליל שישי של אותו שבוע הייתה הפעם הראשונה שנכנסתי ל"יחידות" לרגל יום הולדתי ולכן לא חזרתי לישיבה, כך שגם בהתוועדות הזו נכחתי.

■ **תוכל לספר גם על הצורה והמהות של הקשר אל הרבי, קודם לכן, בילדות, עוד לפני הנסיעה לרבי?** אתה מזכיר לי אפיזודה מימי ילדותי שאולי כדאי לשתף. זה היה בשנת תשי"ז כנראה, כשעדיין גרנו בתל-אביב. מישהו הביא לארץ סרט מהתוועדות של הרבי (למי שזוכר, מדובר על סרטים ברוחב 8 מ"מ, הרבה שנים לפני עידן הוידאו). זה היה בסך הכל קטע קצר של מראות ללא קול, אבל מבחינתי זו הייתה הפעם הראשונה שראיתי את הרבי בתנועה, לא רק בתמונה (ומלכתחילה גם תמונות לא היו מצויות בשפע). ההקרנה של הסרט הייתה בביתו של הרב משה אשכנזי ע"ה במעמד קבוצה נכבדה מאנ"ש בתל אביב באותם ימים. וזה זיכרון ילדות של מעמד שעשה עליי רושם חזק.

והיה עוד משהו בילדותי שחזק מאוד את התודעה והרגש של ההתקשרות לרבי. הכוונה לביקור השלוחים של הרבי לארץ לאחר התקפת המחבלים על בית הספר למלאכה בכפר חב"ד בשנת תשט"ז בה נרצחו חמישה תלמידים והמדריך שלהם ר' שמחה זילברשטרם הי"ד.

כידוע, הרבי שלח קבוצה של בחורים שלוחים לחזק ולעודד את אנ"ש בארץ אחרי האירוע. אבי לקח אותי אתו למעמד קבלת הפנים לשלוחים בנמל התעופה והרים אותי על הכתפיים לראות את שלוחי הרבי מגיעים. אחר כך, במשך כל שלושת השבועות שהשלוחים היו בארץ, אבא לא היה כמעט בבית והיה צמוד אליהם.

אני זוכר שהשלוחים אספו אותנו, ילדי כפר חב"ד, ליד בית הכנסת הישן של הכפר להתכנסות מיוחדת במהלכה הם לימדו אותנו את הניגון "מפי א-ל" וגם נתנו לכל אחד ואחד מאיתנו, כמתנה מהרבי, 'מנחה-מעריב' וגם בקבוקון יין מ'כוס של ברכה' של הרבי. אין ספק שהביקור של השלוחים העצים את ההתקשרות לרבי בקרב כל אנ"ש בארץ, וגם אנחנו הילדים בהחלט הושפענו מכך.

בשנים הבאות, מובן שגם למדנו שיחות של הרבי ובהזדמנויות מיוחדות גם שמענו הקלטות משיחות והתוועדויות. המושג 'שידור חי' עדיין לא היה קיים, אבל מעת לעת היינו מקבלים קלטות, במקרה הטוב זה היה בערך חודש אחרי ההתוועדות, והיינו מתאספים בזאל של הישיבה בלילה ומאזינים בעניין רב.

■ **נחזור לתקופה של היותך במחיצת הרבי כבחור ישיבה.**

לגבי שנות בחרותי ב-770, אבקש לציין שמלבד מה שקיבלתי מראשי הישיבה והמשפיעים, אני חש הכרת טובה גדולה מאוד לשני דודים שלי שנהניתי מהם וקיבלתי מהם הרבה בגשמיות וברוחניות. הכוונה לדודי, אח אמני, ה'חוזר' הרב ר' יואל כהן. באופן קבוע, הייתי נלווה אליו לסעודת שבת בביתו אחרי ההתוועדות של הרבי, וכמובן כל הדיבורים היו 'חזרה' מההתוועדות שהסתיימה זה עתה. פעמים רבות התלווה אליו באותה שעה הרה"ח ר' יוסף ויינברג שהיה לו שיעור תניא ברדיו במוצאי שבת, וכשהייתה התוועדות, חלק מהשידור הוקדש למסירת 'נקודות' והוראות מההתוועדות והרב ויינברג היה משוחח עם ר' יואל כהנה לשידור הרדיו.

בנוסף, כמו רבים אחרים, זכיתי לשמוע מדודי ר' יואל שיעורים בחסידות ובשיחות של הרבי בכל תקופת לימודי ב-770 ובאוושן פארקווי. בשנת תשל"א, ר' יואל בא לישיבה באושן פארקווי למסור לנו שיעורים בחסידות בקביעות, למרות עיסוקיו הרבים. הוא עשה זאת במסירות נפש והקדיש זמן רב להתוועדויות וללימוד איתנו. ר' יואל היה מסור מאוד למשימה של החדרת חסידות במוח ובלב של הבחורים, וללמד התקשרות לרבי מהי. כאחייך, מובן שהקשר הקרוב שלי אתו נמשך גם לאורך השנים הבאות.

הושפעתי מאוד גם מדודי, אח אבי, הרב צבי הירש גנזבורג, שביחד עם ווגות ראשא ע"ה, אירח אותי ברוחב לב, ועם החמימות החסידית שלו גם קירב אותי מאוד. הוא הטביע בי חותם בכל הנוגע לחיות חסידית והתקשרות לרבי. הייתי מאוד קרוב אליו וראיתי איך חסיד מנהל את חייו ואת כל עיסוקיו מבלי לעשות שום צעד בלי עצת הרבי.

מעניין שהיה תחום שבו שני דודי נטלו חלק

יחדיו. בשנים שר' יואל ערך את הלקוטי שיחות באידיש, דודי העשקע עזר בשיפור הלשון. לסיכום, אני חב לשני הדודים הללו הרבה מאוד הכרת תודה.

היציאה לשליחות

■ **הגענו לפרק הנישואין והיציאה לשליחות.** מאחר שהוריי היו בארץ ישראל, כשעלתה לראשונה הצעת שידוך, העברתי את הדבר לאחותי, הגב' נחמה חאנין, שהייתה כבר נשואה, ובמקביל לדודים שלי. הם עשו בירורים והגיעו למסקנה שהצעה מסוימת יכולה להיות מתאימה. כתבתי לרבי על ההצעה ועל חוות דעתם של אחותי ושל הדודים, ומבלי שהתכוונתי לכך, ומבלי שאדע לחסביר למה בדיוק, אחרי ששאלתי את הרבי האם

הרבי ערך ביקור פתאומי ב"כולל" ולמעשה היה מאוד לא מרוצה ממה שראה באותו ביקור. באחת ההתוועדויות לאחר מכן התבטא בחריפות על חובתם של אברכי הכולל ללמוד כראוי ובהתמדה.

כיון שלא חשבתי את עצמי למתמיד הכי גדול, חשבתי שאם מחבר הכולל יש דרישות כל כך תובעניות, אולי הדבר לא מתאים לי ומהנכון שמייד לאחר החתונה נצא לשליחות. וכאמור, היציאה לשליחות הייתה עבורי דבר ברור ומוחלט. אלא שהכלה, אשתי לעתיד, כן רצתה שאלמד שנה בכולל. והדבר יצר התלבטות מה לכתוב לרבי בנושא ואיך לשאול לגבי ההסתדרות אחרי החתונה. באותם ימים היה נהוג שהחתן והכלה נכנסים ליחידות אצל הרבי לפני החתונה ומגישים לרבי 'פתק' אחד. למעשה כתבתי דברים כהווייתם – שהכלה מעוניינת שאלמד ב'כולל' שנה. מאחר שכאמור אני מצדי הייתי מסופק

שפע ברכות לשליח ולקבוצות הרבות שהביא לרבי. במעמד חלוקת הדולרים

אם זה נכון עבורי, לא רציתי לכתוב שזה הרצון שלי. ובכן, הרבי לקח את ה'פתק', עיין בו רגע ואמר: "אתה כותב שהיא רוצה שאתה תלך לכולל... אבל אתה צריך להיות זה שלומד!". הרבי עצר כמחכה לתשובה. לומר את האמת, לא ידעתי איפה לקבור את עצמי. מה אני אמור להגיד לרבי? אבל אחרי רגע אמרתי: "אם הרבי סבור שזה מתאים, אני מוכן ללכת לכולל". ואז הרבי אמר: "אבל זה צריך להיות מתוך שמחה וטוב לבב". אמרתי: "אם הרבי חושב שאני צריך ללכת לכולל, זה יהיה בשמחה ובטוב לבב". הרבי הגיב: "אם זה בשמחה ובטוב לבב – הרי זה הדבר הנכון לשנה אחת". וכך, גם בנושא זה זכיתי להכוונה ברורה. החתונה הייתה בב' ניסן, ואכן הייתי בכולל שנה אחת וברוך השם זו הייתה שנה טובה מאוד.

להתעניין בהצעה, הוספתי וכתבתי שכל חיי אני שואף לצאת לשליחות וכיון שאביה של המדוברת הוא איש עסקים, האם יש לחשוש שהדבר יפריע לצאת לשליחות. בתשובה, הרבי הסכים עם החשש שלי ועשה חץ על המילים "יש לחשוש". כמובן, אותה הצעה ירדה מהפרק. המעניין הוא שגם כשבאה ההצעה שכן יצאה לפועל, של אשתי שתחי', היה לי אותו חשש, כי גם חמי היה באותם ימים בעסקים, אבל הפעם הרבי מחק את המילים שהתייחסו לנושא וענה "להתעניין". מכך היה ברור שבהצעה זו אין מקום לאותו חשש. כך זכיתי גם בעניין זה להכוונה ישירה של הרבי.

זכות להכוונה הייתה גם לגבי השלב הבא – הלימוד ב'כולל'. הרקע לסיפור הוא שבקיץ תשל"ג

עם סיום שנת הלימודים ב'כולל', היה ברור לי כדבר ברור ומוחלט שכעת הגיע זמן השליחות.

אגב, אחד הרגעים שחזיקו אצלי את הרצון והשאיפה לצאת לשליחות היה כאשר בשנת תשכ"ז, הרבי שלח לראשונה קבוצה של תמימים שלוחים לאוסטרליה, לשליחות מיוחדת למשך שנתיים.

לפני הנסיעה שלהם הייתה התוועדות 'צאתכם לשלום' ואחד הדברים שהרב חזקוב, מזכירו האישי של הרבי, דיבר באותה התוועדות היה אודות הפתגם של הבעל שם טוב המובא ב'היום יום' שנשמר יורדת לעולם הזה ל-80-70 שנה כדי לעשות טובה פעם אחת ליהודי.

והוא אמר: תארו לעצמכם, לפעמים יהודי מסתובב שנים ומחפש איפה השליחות שלו. כאן הרבי לקח קבוצה של בחורים צעירים ואומר להם: זו השליחות שלכם שבשבילה ירדה הנשמה שלכם לעולם הזה.

אירועים ודיבורים כאלה יצרו אצלי את הרצון והדחיפה לשליחות. נוצרה אצלנו התחושה שלהיות שליח של הרבי זה עיקר העיקרים וכלי זה אין ערך אמיתי לחיים.

גם לקראת היציאה לשליחות היה לי מענה מעניין ומכוון:

במהלך הלימודים בכולל, לא שמעתי הצעות לשליחות כי הבנתי שכעת עלי להתמיד בלימוד ולא לעסוק בשום דבר אחר. אך בסוף שנת לימודים בכולל, פנו אלי בהצעה להיות 'קעמפ ראביי', רב של מחנה קיץ. במשך חודשיים. היה מקום אולי לקבל את ההצעה כי בדרך כלל מתחילים דבר חדש בתחילת שנת הלימודים וכעת סיימתי את תקופת הכולל ועדיין אין לי מחויבות אחרת. אך כשכתבתי על כך לרבי, המענה היה שעליי להתעניין במשהו קבוע ולא זמני. וזה היה מסר שלקחתי כצידה לדרך לעתיד: כשאתה נכנס למשימה, זה צריך להיות בקביעות ובשלימות. לא לעשות דברים באופן זמני או חלקי.

ואכן התחלנו לשמוע הצעות לשליחות קבועה. כשהיו כמה הצעות רציניות, כתבנו אותן לרבי. ומבין כל ההצעות הרבי הקיף בעיגול את ההצעה של טורונטו.

ברוך השם, בימים אלה אנחנו מציינים מלאות חמישים שנה לשליחות בטורונטו.

"אריך ימים על ממלכתו"

■ **יש הוראות והדרכות נוספות שקיבלת מהרבי שניתן לשתף?**

באחת ה'יחידויות' בבחרותי הרבי שאל, להפתעתי, מי החברותא שלי בלימוד הנגלה. וכשנקבתי בשמו, הרבי אמר: "תמסור לו שאחרי שלומדים קטע, גמרא או תוספות, בפנים, כדאי לומר בעל פה ('איבערידיך') את מה שלמדו". בהרגשתך, מלבד ההוראה המעשית, זו הייתה עוד נגיעה אישית של הרבי שהתייחס לבחור צעיר ביחס אישי, וכיוון והדריך ונתן הוראות. היחידות הפרטית האחרונה שלנו הייתה לפני

לא להיבהל מהכישלון

אהבה חינוכית

דוגמה דומה אפשר לראות בחינוך הילדים: אב המחנך את בנו, אף שיש בו אהבה גדולה אליו, אינו ממלא תמיד כל בקשה שלו.

יש שמילוי הבקשה המסוימת עלול להזיק לילד, אבל הילד אינו מודע לזק שיעול להיגרם, ויש שהבקשה המסוימת אינה שלילית מצד עצמה אלא שאם האב ייתן לו את מה שהוא מבקש ותובע, הילד יגדל 'מפונק', מרוכז רק בעצמו, ולא ילמד להתאמץ ולעמול כדי להשיג דברים בכוחותיו שלו. הוא יהיה בטוח שהכול מגיע מאליו, בלא מאמץ.

כיוון שהאב אוהב את בנו אהבה אמיתית, הוא ידאג, בחכמתו, לתת ולהעניק לו באופן שיביא תועלת ובאופן שהילד ידע לקבל את הדברים בדרך נכונה ולעשות בהם שימוש ראוי.

ומה שנכון ביחס ההורה לילדיו, נכון ביחסו של הקב"ה אלינו, שהרי אנו נקראים "בנים למקום": כל המאורעות הבאים על האדם, כולל הקשיים והניסיונות, מטרתם להיטיב לו. הקב"ה ברא את האדם, והוא שידוע את הדרך הנכונה להוביל אותו אל הטוב ולהשגת תועלת.

עליה שלא בערך

בגאולה השלמה, הטוב השלם והאינסופי יתגלה במציאות, ואזי יתגלה בבירור שכל פרט וכל מאורע בחיינו היו ועודם חלק מהתוכנית האלוקית המושלמת והמדויקת.

אך גם ערב הגאולה אנו צריכים להתבונן ולתת אל לבנו שלכל מאורע ועניין בחיינו יש תפקיד ותכלית מדויקים בתכלית הדיק. עלינו לחזק את האמונה והביטחון שהקב"ה אוהב אותנו, ואהבתו וגם רחמי אלו אינסופיים, והירידה היא רק חלק וצורך העלייה.

וכלשונו המיוחדת של הרבי באותה שיחה:

"שכן בני ישראל מצד עצמם אינם שייכים כלל וכלל לענין החטא ח"ו, וכל הענין בא רק בגלל זה שהקב"ה בחסדו הגדול רצה להביא את בני לעלי הכי גדולה (למעלה ממצב מצד עצמם), ולכן 'עלילה נתלה בו' ונעשית ירידה לפי שעה (ע"ד משי"נ 'ברגע קטן עזבתיך') ובחיצוניות (רק למראית עיניים), בכדי להביא את העלי' שלא בערך.

"ולא רק עלי' לרגע קטן (כנגד 'רגע קטן עזבתיך'), אלא עלי' נצחית שאין אחרי' הפסק כלל. כפי שיהי' בגאולה האמיתית והשלמה - שבאה ע"י הירידה הגדולה בגלות - גאולה נצחית שאין אחרי' גלות, ואדרבה - מתוספות עוד עליות, עלי' אחר עלי' עד אין קץ, 'ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלקים בציון'. נוסף להכלל שכל ירידה היא צורך עלי', הרי בנוגע לבני ישראל - הירידה עצמה לאמיתתה אין היא ירידה, אלא הדרך לעלי' נעלית יותר שלא בערך..."

פרשתנו (כי תשא) מספרת על הירידה הגדולה ביותר שהייתה בעולם מאז חטא עץ הדעת, אך גם ירידה זו היא לצורך עלייה, ויתרה מזו - היא חלק מה'סדר' שהקב"ה קבע בעולמו, והיא מביאה אחריה את העלייה הגדולה. רעיון זה מסביר הרבי בהרחבה בשיחתו הקדושה בשנת תשנ"ב, ואף מגדיר בה את פרשתנו כ"פרשה נפלאה", מאחר שהיא מקפלת בתוכה את השלמות של כל ענייני העולם, על שלושת השלבים שבהם: ההתחלה, האמצע והסוף. ההתחלה של כל דבר היא המצב שבו הוא מגיע מצד הקב"ה. לאחר מכן בא הדבר בתוך גדר הבריאה (ואז תיתכן גם ירידה, שבאה מצד הבריאה). אולם בסופו של דבר מגיעים אל השלב השלישי - העלייה הסופית, היא הגאולה.

לא להיבהל מהכישלון

עיקרון זה נכון גם ביחס הנכון של האדם כלפי הירידה האישית שלו במהלך חייו. אדם שטעה ונכשל ולא עמד ביעדים שהציב לעצמו, יכול להגיב בייאוש, בהלקאה עצמית ובהנמכה, אבל צעדים כאלה לא יקדמו אותו באמת. לעומת זאת, אם הוא יראה בכישלון מנוף להתקדמות וללמידה לעתיד ויפעל בהתאם, למפרע הוא יגלה שהכישלון אכן רומם אותו.

אין להיבהל מכישלון. בחיים יש עליות וירידות. לא תמיד ההתקדמות היא בדיוק כמו שתכננו ורצינו. לפעמים יש התקדמות ממשית, ולפעמים - עצירה. עיכוב ביישום עשוי להיות חלק מהתהליך עצמו, והידיעה שמדובר בשלב 'תקין' עוזרת לנו שלא להיבהל מהמצב ולא להתייאש.

הכישלונות והירידות משכללים את הלמידה ואת ההתרוממות. אינו דומה אדם שהשיג הכל בקלות בחייו לאדם שעבר משברים וצמח מהם. לא צריך להתמקד בטעות עצמה, לחטט בפצע ולהכאיב, אלא יש לראות בטעות צעד שמניע את ההתקדמות הלאה.

הרבי מדגים את כוונתו בשיחה בעזרת מאמר חז"ל "לא היו ישראל ראויין לאותו מעשה". חטא העגל, שגרם ירידה כה גדולה, לא שייך לעם ישראל מצד מהותם, אבל הוא קרה כי בכדי להביא את ישראל לעלייה גדולה היה צורך שקודם לאותה עלייה גדולה - יחוו ירידה גדולה.

יש לדבר סיבה וטעם: ההתגלות של הטוב האלוקי צריכה להתאים התאמה שלמה ליכולת האדם לקבלו. בהיעדר התאמה כזאת - היא עלולה להביא גם לתוצאות שליליות.

למה הדבר דומה? לאדם שחש אהבה גדולה למישהו, אך חושש שמא האהוב יפרש את האהבה והחסד שלו שלא כראוי, ומתוך כך ינהג כלפיו בכפיות טובה ואפילו ינצלו, ולכן הוא בוחר לגלות את אהבתו וחסדו לאותו אדם באופן מדוד ומותאם לדרגתו. כך גם הקב"ה - מתאים את אהבתו ורחמי כלפינו ליכולת הקבלה שלנו, ולפעמים, משום שיכולתנו מוגבלת, הוא נאלץ 'להתאפק' ומסתיר את אהבתו מאיתנו.

אם כן, נבין שמה שאנו מקבלים איננו נקבע בשרירות בעלמא. הוא מותאם ליכולתנו לקבל, וכמוהו גם אם איננו מקבלים טוב גלוי.

ראשון בבוקר עמדנו בכניסה ל-770, כנראה כדי לקבל ברכת הדרך. ומיד כשהרבי בא מביתו, הרבי שלח על ידי המזכירות לתת לכל אחד מחברי הקבוצות כרטיס של 'תפילת הדרך'. זו הייתה פעם אחת ויחידה וכרטיס כזה שמור אצלי ונמצא איתי תמיד. הוא כבר התיישן, אבל הוא עדיין שלם.

■ איזה מסר תרצה לומר לסיום, במיוחד לדור הצעיר?

לקראת חודש תשרי תשכ"ב, אבי לא היה אצל הרבי ארבע שנים והייתה לו תשוקה עצומה לבוא לרבי. זו הייתה השנה השנייה לקיומו של בית הספר בחולון שהוא הקים וניהל כחלק מהיותו פעיל נמרץ מאוד. אלא שחודש תשרי חל בתחילת שנת הלימודים ולא היה פשוט לעזוב את בית הספר והפיקוח לא אישר לו את הנסיעה. ובכל זאת, כשהתקרב חודש תשרי, תשוקתו לנסוע לרבי גברה מאוד. הוא דאג לממלא מקום, סידר מה שהיה צריך לסדר והגיע לניו יורק.

עם בואו, הרב חקב קרא לו ואמר: אילו היית חסיד זקן, היו אומרים לך מיד לטוס בחזרה. אבל אף שאת זה לא אומרים לך, אתה נמצא בארץ ישראל. ואת התשובות לכל השאלות שלך ישלחו לארץ ישראל.

באותו תשרי, הרבי לא ענה לאבי 'לחיים' בהתוועדות ובוודאי שהוא לא נכנס ל'יחידות'. וזאת, כאשר הסכום שנדרש לכרטיס לניו יורק היה שווה למשכורת של חצי שנה...

אפשר רק לדמיין איך אבא הרגיש באותו חודש תשרי...

כפי ששמעתי לימים, אמנם הדבר לא היה ידוע לרבים, אבל כמה ידידים קרובים של אבי כן ידעו על כך. אחד מהם היה החסיד הרב מאיר בליזנסקי ע"ה. כשר' מאיר נכנס ליחידות, הוא אמר לרבי, ביוזמתו, מבלי שאבי ביקש ממנו, כמובן: גנזבורג בא לכאן לתשרי והוא כל כך שבור לב, אולי הרבי יקבל אותו ליחידות. והרבי הגיב: כשחייל ניצב על עמדתו והוא שומע שהמלך מגיע למקום קרוב והוא עוזב את העמדה שלו והולך לראות את המלך - אם כן, אין לי סיבה לשבת כאן!

לגבי אבי בפרט - הוא הפנים את המסר ולאחר מכן הרבי קיבל אותו וקירב אותו מאוד וכתב לו מכתבים רבים, כידוע ומפורסם.

וזה לדעתי המסר המרכזי והנקודה התיכונה של חיינו:

כדי להיות שליח של הרבי וחייל של הרבי חייבים לציית! זה מסר חזק שלקחתי מהסיפור ואני חושב על כך הרבה. חייל צריך לדעת שיש לו מפקד שעליו לציית לו. שליח חייב לדעת שיש מעליו "בוס" והעיקר הוא הצייות. וגם אם יש משהו שלפי הרגשתך יביא לך התרוממות רוח רוחנית, אתה חייב לדעת שזה לא יכול להיות על חשבון נטישת עמדה. לכולנו יש תפקיד ובשום אופן אסור לזוז מהעמדה וחייבים להמשיך ולהמשיך. וכך נזכה לשוב ולהתראות עם הרבי. ■

"עלינו, עמית השליח הרב משה שפלטר ואני, ולאחר שהרבי מזג לשנינו מהמשקה, הרבי אמר: "כשאדם מביא ביכורים, אומרים לו - 'תזכה לשנה הבאה'"

הקבוצות הללו וקורא לזה 'הבאת ביכורים'. ובנוסף, לקחתי את דברי הרבי כפשוטם ולשנה הבאה, בשבת מברכים חודש אב, הבאתי קבוצה נוספת. והפעם זכינו שהרבי דיבר שיחה שלמה לקבוצה מטורונטו. אגב, מעניין שכאשר הרבי הגיה את השיחה, הרבי מחק את המילה "טורונטו" וכתב במקומו "ט".

בשיחה הרבי אמר: לכאורה מדוע מביאים לכאן את הקבוצה, הרי גם בעירם יש להם בית כנסת ולימוד תורה, ולמה צריך את ה'טלטולי דגברא' ואת טורח הדרך? אלא כל המאמץ הוא כדי להיות כאן יחד ולהתפלל וללמוד יחד וגם להיות ב'ציון' יחד.

למעשה, נסיעה ל'אוהל' של הרבי הקודם לא הייתה בתוכנית המסע שלנו, אבל כיון שהרבי הזכיר זאת בשיחה, עשינו שינויים בלוח הזמנים ונסענו לאוהל. ומאז זה נמשך בכל השנים.

באותה שנה, כשהרבי נתן לנו את המשקה היה דבר מעניין: הרבי אמר לחלק מקצת מהמשקה כאן ואת השאר לחלק בטורונטו. והרבי המשיך - הרי מתקרבים לשבת נחמו, וקודם לכן - שבת חזון, ועל שבת זו אמר רבי לוי יצחק מברדיטשוב שבה מראים לכל אחד את בית המקדש השלישי. ובכן, מהנכון להמשיך התוועדות זו בטורונטו בשבת חזון.

בשנה השלישית, הרבי לא אמר במפורש שהוא מייחד דברים לקבוצה מטורונטו, אבל הזכיר את הקבוצה וסיים 'שהקבוצה והעומד בראשה יתחילו את הניגון 'ופרצת'.

באחת השנים היה דבר יוצא דופן. ככל שאני זוכר גם השליח הרב זושא זילברשטיין ממונטריאול הביא קבוצה לאותה שבת. ביום

הנסיעה לשליחות בטורונטו. מיחידות זו אפשר לספר שזה היה כשנה וחצי לאחר נישואינו וביקשנו ברכה להתברך בזוה"ק, והרבי ענה - "שיהיה משנה מקום משנה מזל, לטובה ולברכה". ב"ה זמן קצר אחר כך נפקדנו. בעיקר היו ביחידות הוזה הרבה ברכות להצלחה בשליחות הרבי גם נתן לרעייתי עשרה שטרות של דולר עם הוראה לתת אותם לנשים שהיא תשפיע עליהן להתחיל להדליק נרות שבת, וגם מסר לה באותו מעמד קופסת גפרורים בהדפסה מיוחדת שנעשתה באותם ימים ע"י מטה מבצע נש"ק.

זו הייתה, כאמור, היחידות הפרטית האחרונה שלנו. במשך השנים הבאות היו לי עוד כמה וכמה הזדמנויות לשמוע מהרבי דברים מיוחדים.

למשל, יום אחד עמדתי בתור לדולרים ולפני עמד אחד מאנ"ש עם בנו. הבן ירד קצת מהדרך ולא היה נראה ולבוש כמו חסיד. כשהאב והבן ניגשו לרבי, האבא אמר לרבי: "זה בני, פלוני". והרבי הגיב: "הלוואי שהוא היה חושב עליי, כמו שאני חושב עליו". זה מסר חזק מאוד מהרבי שמזכיר ומדגיש עד כמה אכפת לרבי מכל אחד ואחד.

אחד הדברים שזכיתי לשמוע מהרבי קשור בעובדה שמה ארבעים שנה, מאז תשמ"ו, יש לי הזכות להביא קבוצות מטורונטו לרבי. למעשה, את הברכות הכי נפלאות הרבי נתן לי כשהבאתי את הקבוצות. פעם היה זה 'אריך ימים על ממלכתו'. והיו עוד ברכות נפלאות ויחס מיוחד לכל הבאים בקבוצות הללו וגם לי בפרט.

באחת השנים היה סיפור מיוחד. זה היה בשבת מברכים חודש מנחם אב (זמן הקעמפים וה'מרכז שליחות' שבו הקהל ב-770 קטן יחסית) והבאנו אוטובוס מלא, כחמישים נוסעים - אנשים, נשים וטף. ביום שיש, הכנסתי למזכירות רשימה מלאה של הקבוצה, כל אחד ואחת עם שמם ושם אימם ובקבוק משקה, על מנת שהרבי ייתן לנו אותו בהתוועדות השבת, כנהוג. וצירפתי גם את דף התוכנית של הביקור.

הרבי אמר שיחה לכבוד קבוצת האורחים ואחר כך אמר שאלה שהכניסו בקבוקי משקה לאירוועים יעלו ויאמרו לחיים ויכריזו על האירווע. עלינו, עמיתי השליח הרב משה שפלטר ואני, ולאחר שהרבי מזג לשנינו מהמשקה, הרבי אמר: "כשאדם מביא ביכורים, אומרים לו - 'תזכה לשנה הבאה'"

בהסתכלות שלי זה היה קודם כל ביטוי עד כמה הרבי מייקר את ביקורי

שמעון קדביל

משרד עורכי דין

התמחות: מקרקעין, משפחה, צוואות, ייפוי כח מתמשך, הסכמים בתוך המשפחה

לוי יצחק שניאורסון 11, קרית מלאכי | 052-6516508 | kadvillaw@gmail.com | shimon-kadvil.com

דברו איתנו

בן שישים
לתשובה:
החסיד
שהפך
את גילו
המותקדם
לנקודת
ההתחלה
| סיפורו
האישי

חיים חדשים

הילד שנדחק מהיהדות בגלל שם משפחה, הנער שהתרחק עוד יותר בתיכון היהודי והסטודנט שזלזל בדתיים - הוא אותו אדם שנשמתו הוצתה בזכות שליח אחד וכגישה בלתי נשכחת עם הרבי ב'770 | חיים זילברשטיין, כיום מורה לכימיה ופעיל יחב"ד לנוער, מספר איך הפך בגיל 59 לבחור ישיבה, איך לימוד אחד-על-אחד שינה לו את החיים, ואיך הוא מחזיר היום את האור הזה לנערים שמחפשים אמת בדיוק כמוהו | ונהפוך הוא

| יוסף יצחק קפלן |

לעולם לא מאוחר.
ר' חיים מבקר נער
מאושפז

שמעתם פעם

על בחור ישיבה בן חמישים ותשע? לא. לא אברך כולל. בחור ישיבה (כמעט) לכל דבר ועניין במלוא מובן המילה. רבי עקיבא התחיל בגיל ארבעים, בישיבות לבעלי תשובה תמצאו בחורי ישיבה בשנות העשרים והשלושים לחייהם. אבל שישים!?

הסיפור שתקראו בשורות הבאות, כולו מוסר השכל וגם קצת מוסר כליות... אם רבי מחייב עשירים, מה מחייב אותנו נשוא הסיפור הזה? לא. זה לא משל או אגדה. זה מעשה בבשר ודם שמאחוריו חיים של יהודי מרתק ומעניין שכבר חגג בחייו לפחות שישים ושש ימי הולדת. כלומר, אם תעשו חשבון מהיר תסיקו שהוא סיים לא מזמן את לימודיו בישיבה. ספווילר: הוא לא. אבל על-כך בהמשך.

השנה אנחנו מציינים מלאות יובל שנים למבצע חינוך' ולמבצע 'אהבת ישראל'. סיפורו של נשוא כתבתנו עובר כחוט השני בין המבצעים הללו ששזורים במבצעים נוספים ובראשם כמובן מבצע 'תורה'. לפני שניתן לו לספר את סיפורו, עוד שאלה

מפגש ששינה חיים. ר' חיים מקבל דולר לברכה מהרבי

"מה שמושך אנשים זה הנשמה. לא רק הלימוד האינטלקטואלי. זה החום והאהבה וזה מאוד בולט בחב"ד. האהבה הזאת מעוררת את האהבה של היהודי לה"

תמונה נוספת של ר' חיים במעמד חלוקת דולרים

מהסוג שהופיע בשורה הראשונה: עם יד על שריר הזיכרון, נתקלתם פעם ביהודי מאנ"ש במחצית השנייה של העשור השביעי לחייו שפועל במסגרת חב"ד לנוער? למי שעדיין לא מכיר, נספר שחב"ד לנוער היא הגרסה הארץ ישראלית ל-TEEN-C האמריקאית, ארגון שזוכה להצלחה עצומה בקרב בני נוער יהודיים בעולם כולו. במאמר מוסגר, לפני שבועיים, בשבת פרשת תרומה, נערך בניו יורק השבתון המסורתי של הארגון והשתתפו בו אלפי נערים יהודיים. גולת הכותרת של האירוע שנמשך מספר ימים, היה מעמד ההבלה המסורתי שמתקיים בטיימס סקוור, הכיכר שמבליטה יותר מכל את "העולם הזה". ניצול השבי שגב כלפון עמד שם על הבמה מול קהל האלפים וצעק שמע ישראל שהדהד מקצה העולם ועד קצהו. "זה היה החלום שלי במשך שבע מאות שלושים ושמונה ימים בשבי החמאס", אמר שגב.

נחזור לעניינינו. הסיפור אותו תקראו בשורות הבאות אינו סיפור מסעיר, בטח לא כזה בו המציאות עולה על הדמיון. זהו סיפור כמעט שגרתי אבל כשתסיימו אותו לא תוכלו להישאר אדישים שכן הוא מוכיח ומנכיח את מה שמלמדת אותנו תורת החסידות בצורה שלא מאפשרת לתירוץ הקלוגניקער (היצר הרע) לפעול את פעולתם. אדרבה, הסיפור הזה מביא עמו אור פשוט וישר שמסלק מאליו את החושך שמתטשטש לנו את הראייה ומסתיר מאיתנו את העובדה שבכוחנו לשנות את עצמנו ואת העולם בכל יום, בכל מצב ובכל גיל.

איתנו ר' חיים זילברשטיין שידוע יותר בשמו הלועזי, בקרב מכרי, 'ארנסטו'. כיום תושב הקריות, ובעבר תושב מגדל העמק, נהריה, ואפילו ירושלים, ניו יורק ואורוגוואי מקום הולדתו. ניתן לו לספר את סיפורו ונשתדל לא להתערב יתר על המידה.

ההצקות בילדות

"נולדתי באורוגוואי", הוא פותח את סיפורו האישי, "מדינה קטנה עם קהילה יהודית גדולה. לפחות בשנים בהן גדלתי. נולדתי באוקטובר 1960 (למניינם. חשוון תשכ"א). עד שנת 73, גיל שלוש עשרה פחות או יותר, למדתי בבית ספר של גויים. סבלתי שם מאוד. השם שלי היה סיבה מספקת לכך. שם המשפחה שלי הוא זילברשטיין... "זה כבר הספיק לילדים לשאול אותי 'יהודי, מתי אתה נוסע לישראל?'. היו אומרים לי 'שנה טובה' כשלעיתים כלל לא ידעתי שעוד מעט ראש השנה... בקיצור, הגיע מצב בו כבר לא רציתי ללכת לבית הספר וכשסיימתי את היסודי, ביקשתי מההורים שלי שישלחו אותי לבית ספר יהודי. הם שלחו אותי לתיכון יהודי. לא סתם יהודי אלא יהודי דתי. אבל זה פעל בדיוק להיפך ממה שהייתם מצפים.

"במשך ארבע שנים למדתי בבית הספר הזה ורק התרחקתי יותר מיהדות. שתבינו, גדלתי בבית בו אבא שלי בא אמנם מבית יהודי דתי בפולין אבל הוא הגיע כילד לאורוגוואי וגדל 'בחופי'. כך שאמנם חגגנו פה ושם את החגים, אבל אני, כפי שסיפרתי, למדתי בבית ספר של גויים. המעבר לתיכון היהודי לא עשה לי טוב. רציתי ללמוד אצל יהודים, רציתי לדעת עברית אבל בסוף יצאתי משם מבלי לדעת מה זה חמץ... אדרבה, השנים הללו רק הרחיקו אותי עוד יותר מיהדות וזה לא שהייתי קודם קרוב במיוחד.

"בגיל שבע עשרה סיימתי את הלימודים, סיימתי שנה מוקדם ולא בדיוק מצאתי את עצמי. אמא שלי הציעה לי לנסוע לארץ ישראל ולהתנסות קצת בחיים. שמעתי בקולה ונסעתי להתנדב בקיבוץ גבעת ברנר ליד רחובות. האמת היא שמאז שעזבתי שם, מעולם לא הייתי שם שוב. בכל מקרה טיילתי קצת

בארץ והחלטתי שאני רוצה ללמוד באוניברסיטה".

וכך, מצא את עצמו באוניברסיטה העברית בירושלים. "חזרתי לאורוגוואי", הוא ממשיך, "ובגיל שמונה עשרה כבר עליתי לארץ ונרשמתי ללימודים באוניברסיטה העברית. למדתי שם כימיה. למדתי גם בקמפוס בהר הצופים וגם בזה שבגבעת רם. גרתי במעונות עם קהילה, עם חבר'ה צעירים כמוני. חלקם מדרום אמריקה (לאונ' העברית שלושה קמפוסים בירושלים: בהר הצופים, בגבעת רם וצמוד לבית הרפואה הדסה עין כרם).

"כבר אז היו בעיות עם הערבים באוניברסיטה. תחשבו על זה, מדובר בסוף שנות השבעים, תחילת שנות השמונים. כבר אז הבנו, הסטודנטים היהודיים, שצריכים להשתלט על אגודת הסטודנטים כי אחרת יהיו הרבה בעיות. בכל מקרה, באותה תקופה אמרתי לסטודנטית יהודייה מברזיל שהדתיים הם כמו הערבים כי אמרו בתקשורת שהם זרקו אבנים על מכוניות בכביש רמות. היא כנראה הזדעזעה ממה שאמרתי ושאלה אותי על סמך מה אני מתבטא בצורה כזאת. 'ראית אותם, הכרת את המשפחות שלהם, אתה בכלל יודע מי הם? אלו שזורקים אבנים הם בודדים אבל אתה לא מכיר אותם ולא מכיר את הקהילה החרדית'.

"הדברים שלה נכנסו לליבי ואני יכול לומר שקצת התביישתי בעצמי. הודיתי שאני באמת לא מכיר אבל חשבתי שאין לי דרך להכיר. אמרתי לעצמי שאם מישהו מהדתיים האלה יפנה אליי, אנסה ללמוד מה זה דתיים. אנסה להכיר אותם וזה בדיוק מה שקרה. אחרי חודשיים או קצת פחות, נכנסתי לאיזו פיצרייה שמכרה פיצה אמריקאית. נכנס גם יהודי דתי חרדי, היום אני יודע שזה היה אברך כולל. הוא פנה אליי ושאל אותי אם אני רוצה ללמוד אצלם בישיבה... "לרגע לא חשבתי ללמוד בישיבה אבל החלטתי לבקר 'בישיבה' שלהם. מדובר בישיבת 'דבר ירושלים' שהייתה אז בשכונת גאולה (כיום בהר נוף). ביקרתי שם במשך חודשיים. לא ישבתי ללמוד אבל הייתי מגיע אחר הצהריים, אחרי הלימודים באוניברסיטה, יושב ומדבר עם בחורים. היו שם בחורים מכל מיני מדינות ונהייתי לדבר איתם. היה שם רב בשם הרב הורוויץ, נראה לי מאנגליה (הרב ברוך הורוויץ, אביו של העיתונאי יצחק הורוויץ שכותב לעיתים בבמה זו). הוא היה נראה לי אישיות מיוחדת ומצאתי את עצמי מנהל שיחות איתו, עם הרבנים ועם הבחורים. לא ויכוחים אלא שאלות שרציתי שיענו לי עליהן.

"האמת היא שהשתכנעתי... הרגשתי שזאת האמת. ענו לי על השאלות ומה שהכי קירב אותי הייתה שבת שעשיתי בבית של אחד האברכים, יליד ברזיל. הוא הזמין אותי לשבת והייתי בהלם

מתחבר לדור הצעיר ומעורר רבים. ר' חיים בכעילות עם נוער

"ניגש אליי בחור לחץ לי את היד, אמר לי שלום ושאל אותי מי אני ומהיכן הגעתי. סיפרתי לו ואז, כמשיח לכי תומו, הוא אמר לי 'שתדע שכאן, בד' אמות של הרבי, קורים ניסים"

כשנכנסתי לבית שלו. זו הייתה דירה צנועה שלא לומר דלה. אבל השמחה שראיתי שם. הכבוד לאישה, לעקרת הבית. ההתנהלות של הילדים. הכל כל-כך דיבר אליי. אני חושב שזה היה הדבר שהשפיע עליי יותר מכל. הם גרו במאה שערים ואני מצאתי את בצורה מאוד לא הגונה".

בגלל הפרות...

ולמרות זאת, זה לא גרם לו להפוך לשומר מצוות. "אמרתי לעצמי שאזרום ואראה לאן זה לוקח אותי", הוא משחזר, "עדיין היו לי המון שאלות ולבטים. הוא הראה לי ספר בפורטוגזית ובו שמונה שאלות על יהדות. התחלתי לקרוא וזה משך אותי. רציתי לסיים אבל לא הספקתי. ביקשתי ממנו שישאל לי את זה והוא הסכים אבל חזר והבהיר שוב ושוב שהוא מבקש שאחזיר את הספר. זה היה כל-כך חשוב לו שאני זוכר את זה עד היום. הספר הזה ממש שכנע אותי. עכשיו כבר היה לי ברור שיש הקב"ה בעולם

ושהוא מנהל את הכל. "כבר אז, בגיל עשרים, היה לי ברור מה נכון אבל... לא. לא המשכתי בישיבה. מה שמאוד דחה אותי זה העיון, העזובה. הרגשתי שאני לא מצליח להתחבר לזה. והיה עוד משהו שמאוד דחה אותי. הם דיברו על העולם שאחרי ביאת המשיח ואמרו שהגויים יהיו פרות או בהמות או משהו דומה לזה. לא הצלחתי להתחבר לזה. זה הרגיש לי מאוד גזעני.

"אגב, היום אני מבין, שכשמקרבים יהודי כדאי מאוד לקחת בחשבון שלפעמים אנשים נתפסים לפרט אחד או שניים ולא

לכל התמונה הכוללת וזו הם עלולים להתרחק רק בגלל אותו פרט שלא מצא חן בעיניהם. היום אני כבר מספיק מבוגר שבביל להבין את זה הן מנקודת המבט של מי שמתקרב והן מנקודת המבט של מי שמקרב. שתבינו, בגלל פרות או בהמות, התנתקתי מיהדות למשך כמעט עשר שנים... בגלל שזה כל-כך דחה אותי. התמקדתי בפרט קטן ושולי והפסדתי כל-כך הרבה.

"הייתי בגיל עשרים ותשע, כמעט שלושים, כשסיימתי את השירות הצבאי שלי. כי הייתי עתודאי ואחרי הלימודים שירתי ארבע וחצי שנים. תיכף כשסיימתי החלטתי לנסוע לאורוגוואי וזה כבר היה שלב שהבנתי שצריך לחשוב על תכל'ס. צריך לבנות בית. בן דוד שלי הציע לי לצאת לבלות. "שאלתי איפה נפגשים והוא ענה בטבעיות. נפגשים בבית חב"ד... כן. זו הייתה נקודת המפגש של כל הצעירים היהודיים באותן שנים. הוא הבחין בתמיהה שהתיישיבה לי על הפרצוף ומיהר להסביר: 'אל תדאג. אנחנו רק נפגשים שם ואז יוצאים לבלוי'".

'כאן קורים ניסים'

שם, בבית חב"ד, הוא הכיר את השליח הרב אליעזר שם טוב ואת השליח הרב שלמה לוי (שנמצא היום בשליחות בבואנוס איירס ארגנטינה). "הרב לוי היה אז בחור צעיר בתחילת השליחות שלו", מגולל בן שיחו, "אני חייב לומר משהו שאולי יפתיע אתכם. מעולם לא פגשתי את חב"ד. לא בילדות באורוגוואי. לא בנערות בירושלים וגם לא בצבא. פה ושם אולי נתקלתי בחב"דניקים אבל זה מעולם לא 'תפס' אותי. לא ידעתי שיש חב"ד באוניברסיטה. למעשה, כשפגשתי את הרב שלמה לוי גיליתי לראשונה את חב"ד.

"הרב שלמה קירב אותי, למד איתי תניא. חגג איתי סיום של כל פרק. הרגשתי שהוא אוהב אותי וזה דבר שכל-כך חשוב שכל שליח יידע. מה שמושך אנשים זה הנשמה. לא רק הלימוד האינטלקטואלי. זה החום והאהבה וזה מאוד בולט בחב"ד. האהבה

מקרב רבים בכישרונו המיוחד. ר' חיים בפעולה

"הוא הסתכל עליי ושאל: 'אתה יכול לתאר לי את השטר שלך. איך הוא נראה. יש בו משהו מיוחד?'. כן, עניתי לו. זה שטר מקופל כמו אקורדיון. הוא חייך, הכניס את היד לכיס ואמר: 'זה שלך'. הסתבר שהוא מצא את זה זרוק על הרצפה. כמה הודיתי לו והוא הציע שאתן מעשר אם כבר התייאשתי מהכסף. כי תכל'ס הייתי אמור להתייאש עם כמות האנשים שעוברת שם בדקה. בכל מקרה, נתתי מעשר בשמחה ואז שוב קרה נס... הנס השני בתוך שעתיים. הרבי ירד לתפילה וראיתי שכולם לוקחים סידורים מערימות ענק שהיו שם. לקחתי גם אני סידור ו... אופס, איך שאני פותח, בעמוד שנפתח חיכה לי שטר של עשרה דולרים... צדק הבחור שקיבל את פניי, ב־770 רואים ניסים.

"אני בכל מקרה, בסוף ניסן, כבר רציתי ללכת ולא החלטתי לאן. מצד אחד היו שהציעו לי להיכנס ללמוד בישיבה במוריסטאון אבל פחות התחברתי לקונספט הזה. הייתה לי עדיין את התחושה מירושלים, מ'דבר ירושלים'. לא ידעתי מה אני עושה עם עצמי והחלטתי לעבור אצל הרבי בדולרים. אמרתי לעצמי שאגיד לרבי שאני נוסע לארץ ישראל ואראה מה התגובה. אם הרבי יברך אותי, כנראה ששם מקומי ואם לא, אשקול להישאר במוריסטאון. האמת היא

"כשמקשיבים למה שהילדים בעצמם אומרים, נדהמים. כי הם אומרים את מה שתורת החסידות מלמדת אותנו, שכשיהודי נותן ליהודי אחה, הוא לא רק נותן, הוא מקבל"

שלא התייחסתי לזה כמו שאני מתייחס היום אחרי שלמדתי מה זה רבי. חשבתי לעצמי שאולי לא כדאי לי לשאול את הרבי כי אז זה יחייב אותי ואולי אני לא רוצה לעשות את מה שהרבי גידל לי. בדרך הזאת שגיבשתי לעצמי מצאתי פתרון. אני לא שואל. אני מעדכן ונראה מה הרבי יענה, אם הרבי יענה. "הרבי ענה ברכה והצלחה והוסיף עוד דולר ואמר לי: 'זה בשביל לתת לצדקה בארץ ישראל... עכשיו כבר היה ברור לי שאין לי יותר התלבטויות. נסעתי לארץ הקודש אבל כל מה שעברתי לא הפך אותי ליהודי שומר תורה ומצוות. התחנתני ב"ה. בנינו בית שאפשר לקרוא לו מסורת. הייתי הולך לבית כנסת בשבתות אבל לא הייתי דתי. התקבלתי לעבודה ב'טאוואר סמיקונדקטור' ביוקנעם וחייתי את החלום הישראלי. עבודה בהייטק, מגורים בהתיישבות באזור חיפה וחיים טובים בסך הכל אבל..."

הפיטורים וההתאוששות

■ **אז הגיע המשבר הגדול בכלכלה העולמית...** "נכון. ב־2008 למניינם כשפרץ המשבר החלו גלי פיטורים. גם אני פוטרתי. בתחילה עוד הצלחתי לשרוד אבל מהר מאוד הבנתי שאני צריך לעשות שינוי ונרשמתי לתוכנית להסבת אקדמים להוראה. נהייתי מורה לכימיה בבית ספר על-יסודי באזור הצפון. בתקופה הזאת התחלתי לחוש שאני צריך להתקרב מחדש לאמת, לתורה, ליהדות ועברתי

רבי עקיבא בשעתו... לומד בזאל עם התמימים

לחפש בהיסטריה ואכן מצאתי אותו זרוק באיזו פינה. אבל הכסף לא היה שם... גייסתי את החבר החדש שלי ומיד התקבצה סביבנו קבוצה של בחורים וכולם מחפשים. פתאום ניגש אלינו בחור ושואל על מה ההיסטריה, מה כולם מחפשים. הסבירו לו שמחפשים שטר של מאה דולר שאבד לבחור שהגיע היום מדרום אמריקה.

לא נדרשתי לנסוע אליו ולימדתי בזום כמו כולם. מצד שני, הבחורים כבר לא היו ובפנימייה וגם הם עברו ללמדה מרחוק. זו הייתה תקופה בה זכיתי לא אחת ללמוד עם הרב גולדשמיד לבד או עם קבוצה מצומצמת והייתי מאוד מאושר מזה. למדתי עוד ועוד ועם החזרה ללימודים בכיתות רגילות נעשה לי יותר קשה, אז עברתי לקריות אבל אני משתדל להגיע לישיבה בכל יום ראשון. לשבת וללמוד בישיבה כמו בחור מן המניין.

"ומה בבית הספר? כפי שכבר סיפרתי לעיל, קיבלו אותי ברוך ה', ואדרבה, אני חש שמכבדים יותר אולי כי עשיתי צעד שלכולם ברור שהוא קשה ומשמעותי כדי להיות נאמן לאמת שלי. יתרה מזו, אני פועל עם התלמידים שלי לעשות חסד. אני פועל במסגרת 'חב"ד לנוער' שמנהל השליח הרב גולדשטיין, ואנחנו, כלומר התלמידים שלי, הולכים לשמוח קשישים בבתים שלהם. לחלק מהם להביא אוכל. לאחרים להביא דברים אחרים שהם זקוקים להם ובעיקר להביא להם חברה ושמחה.

"כשמקשיבים למה שהילדים בעצמם אומרים, נדהמים. כי הם אומרים את מה שתורת החסידות מלמדת אותנו, שכשיהודי נותן ליהודי אחה, הוא לא רק נותן, הוא מקבל. אמנם הורדתי קצת פרופיל לאחרונה כי אני כבר לא צעיר. אבל ברוך ה' שנתן לי את הכוח והצלחתי, אולי בגיל מאוחר, אבל זכיתי והצלחתי לעשות את מה שהיה עליי לעשות כבר בגיל צעיר, לשבת וללמוד בישיבה. להיות חסיד של הרבי ולהשתדל למלא את רצונו הקדוש. היום, אני, חיים ארנסטו זילברשטיין, מודה לה' על כל רגע שזכיתי להיות יהודי שומר תורה ומצוות, או 'דתי' כפי שנהגתי לומר בעבר. כמובן שיש לי המון אנשים שאני צריך לומר להם תודה, וסליחה מכל אלה ששכחתי. אנשים שהיו בדרכי והאירו לי אותה. זה בזכותם."

■ ואיך ההורים שלך הגיבו לשינוי שחל בך בגיל כה מבוגר?

"אז ככה: אבא עליו השלום נפטר ואני לא יכול לענות על השאלה הזאת אבל אמא שתיבדל לחיים ארוכים, היא כבר בת תשעים ושתיים וחיה אצלי. היא שמחה שאני שמה. היא בעצמה אמנם לא הפכה לשומרת תורה ומצוות אבל היא מכבדת ואני מקווה שהיא רווה ממני נחת."

■ כמי שבעצמו הפך לחלק מקהילת חב"ד, יש לך אולי 'טיפ' לשלוחים ולאנ"ש?

"כן. תשקיעו בלימוד 'אחד על אחד' עם המקורבים שלכם. זה מה שהתחיל את הדרך שלי לישיבה. אמנם דרך שנמשכה עשרות שנים. אבל השיעורים עם השליח הרב שלמה לוי סללו לי את הדרך. אה, וגם כמו שאמרתי כמה פעמים קודם – אהבה. תאהבו את היהודים שאתם באים לפעול אצלם. האהבה מקרבת את הנשמות ומדליקה בהם אלוקות. השלוחים שאני נתקלתי בהם באורוגוואי, בנהרייה, בחיפה, במגדל העמק ובקריות, צוות הישיבה של 'הזאל הקטן' בפרט ושל הישיבה במגדל העמק בכלל, נהגו בדיוק כך. זו הדרך לקרב יהודים ולהביא את הגאולה."

■ המורה ארנסטו מחייב חסידים...

"בגלל הגיל שלי זכיתי שהרבנים קירבו אותי יותר דיברו איתי, לדעתי, בצורה אחרת מכפי שמדברים עם בחורים צעירים ועדיין מצאתי את עצמי עוזר לבחורים, בעיקר דוברי ספרדית שהגיעו לישיבה"

לנסוע לישיבה כמה שיותר. שתבינו, בחודשי הקיץ ישבתי בישיבה כל היום וכל הלילה. בלעתי עוד ועוד חומר לימודים. אחד הדברים שריגשו אותי בכל יום מחדש היה סדר לקו"ש. בכל ערב אחרי שהלימודים הסתיימו בשעה תשע, היו בחורים ששאלו אם ארצה לשבת וללמוד איתם שיחה של הרבי. חשבתי לעצמי, הם יושבים ולומדים משבע בבוקר עד תשע בערב ואחרי שהסדר 'הרשמי' מסתיים, הם רוצים להמשיך ללמוד. מה זה אומר על הזכות שיש לי להיות בכזה מקום.

"בגלל הגיל שלי זכיתי שהרבנים קירבו אותי יותר דיברו איתי, לדעתי, בצורה אחרת מכפי שמדברים עם בחורים צעירים ועדיין מצאתי את עצמי עוזר לבחורים, בעיקר דוברי ספרדית שהגיעו לישיבה, ונעזו, לא מעט על-ידי בחורים צעירים שלהם ידע הרבה יותר גדול ורחב ממני בתורה, בגמרא, בחסידות. היה לי קשה עם שיעורי הלכה והייתי צריך להתייגע ולהתאמץ על זה. כשחזרתי ללמוד בבית הספר עדיין הייתי מוצל כל זמן אפשרי להגיע לישיבה, עד שכאמור, החלטתי, אחרי התייעצות עם הרב וילהלם, שאעבור דירה למגדל העמק כדי להיות קרוב יותר לישיבה.

"אבל כבר לא הייתה ישיבה... כי הקורונה הגיעה. כך שמצד אחד היה לי קל יותר מול בית הספר כי

תהליך ארוך שבסופו מצאתי את עצמי גר בנהרייה שם התקרבותי לשליח של הרבי, הרב וילהלם (הרב ברוך וילהלם. פה מפיך מרגליות ואחד מהשלוחים הבולטים בתחום מבצע תורה).

"הרב וילהלם העיר בי למעשה את מה שהיה רדום אצלי כל השנים. מעבר לשיעורי התורה, שיעורי החסידות, הוא גם הזכיר לי את החום והאהבה שיש ביהדות. מהר מאוד מצאתי את עצמי הולך ומתחזק עוד ועוד, זה התחיל בכיפה והסתיים בכובע, חליפה, גרטל ושינוי משמעותי בחיים. שינוי מהותי. המשכתי לעבוד בהוראה ואני עדיין עובד ב"ה. בבית הספר קיבלו אותי כמו שאני ואדרבה, אם תשאלו אותי, אני מרגיש שמכבדים אותי יותר בגלל איך שאני נראה. וזה בולט אצל הילדים, הנערים. אני חושב שזה נובע מכך שאני שלם עם עצמי ואני משדר את האמת כפי שהיא.

"בשנת תשס"ט, בקיץ של אותה שנה, החלטתי לנצל את 'החופש הגדול' ולעשות את מה שלא עשיתי בגיל עשרים ושלשים, ללכת סוף-סוף ללמוד בישיבה. חשבתי שאסתפק בחודשיים ואחזור לתחילת שנת הלימודים. ואכן, הגעתי לישיבה כדי להתקבל כבחור מן המניין. הרב וילהלם דיבר עם ראש הישיבה הרב עקיבא גולדשמיד ואני הגעתי לריאיון קבלה. תכננתי לבוא ללמוד ממש כמו בחור ישיבה. כלומר, לישון בפנימייה. להיות לגמרי תלמיד מן המניין. הייתי כל-כך נחרץ לגבי זה שאמרתי לעצמי שאם לא ימצאו לי מקום לינה בישיבה, אשן ברכב אבל אהיה כל היום בישיבה.

"מצאו לי מקום... לא רק שמצאו לי מקום, אף התחשבו בגיל שלי ודאגו לי ברוב הזמן לחדר משלי. זה ממש לא מובן מאליו. בכלל, הישיבה במגדל העמק היא מקום שאין שני לו באהבת ישראל, באכפתיות לכל תלמיד, לכל יהודי. זה עד כדי כך פעל עליי חזק עד שכעבור תקופה לא ארוכה עברתי דירה. כן, מה שאתם שומעים. עברתי דירה מנהרייה למגדל העמק כדי להיות ליד הישיבה. אבל רגע, לפני כן..."

■ **הגיעה הקורונה.** "לא בדיוק. קודם חזרתי ללמוד אבל השתדלתי

שליחות בקידושין

היסטוריה בעולם הרבנות: למעלה מאלף ושיש מאות רבנים מקצוות הקשת הרבנית בישראל, התאספו לצד עשרות שלוחי ורבני חב"ד ליום שכולו מוקדש לעורכי חופה וקידושין | על הפרק חיזוק הרבנים ואמירה ברורה נגד הדה"לגיטימציה הנעשית לעריכת חופה על פי דת משה וישראל | באירוע נוסד ארגון 'תכלת' שעל ידי 'למען ילמדו', המאגד בתוכו מאות רבנים עורכי חופות בישראל

צילום: יעקב כהן

שלוחים רבים

תוככי כ-1,600 רבנים מכל קצות הקשת ומכל רחבי הארץ התאספו

לאירוע אדיר וחסר תקדים ש'למען ילמדו' הפיקו לרגל השקת ארגון 'תכלת' לרבנים עורכי חופות באולם 'האחוזה' שבמודיעין. המכנה המשותף לכלל המשתתפים: היותם רבנים עורכי חופה וקידושין. האירוע המיוחד, הגדול מסוגו אי-פעם, לא היה רק ועידת רבנים שבה ניתנו לעוסקים במלאכת הקודש כלים שונים ומגוונים, אלא הרבה מעבר לכך: הוא נועד להציג את הפלטפורמה החדשה שתעזור לזוגות החדשים בישראל להינשא בקלות ובמאור פנים. לא עוד מילוי טפסים, המתנה לתורים ושעות משרד מוגדרות אלא ממשק מיוחד שייתן לרבנים אפשרות לרשום את הזוג במשרדי הרבנות, כאן ועכשיו, בכל שעה ובכל מקום, ובקלות רבה. הממשק החדש כמו גם כנס הרבנים נערכו על ידי 'תכלת' - 'איגוד רבנים עורכי חופות' שהוקם בחודשים האחרונים ועתה קיים את כנס ההשקה שלו. מי שמלווה לאורך כל השנה במסירות ובהתמסרות את הצלחת הפרויקטים הללו, ואף בכנס זה בלט בהצלחתו הענפה, הוא חבר בית דין רבני חב"ד בארץ הקודש ורב העיר חולון, הרה"ג הרה"ח

הראשון לציון, הרב יצחק יוסף, בכניסה למעמד ביחד עם הרב ישראל מעל מראשיל 'למען ילמדו'. משמאל הרב אלטהויז שליט"א.

הרב בן ציון נרדמן רב ביכ המרכזי חדרה, הרב ברוד, הרב חזקיהו סאמין ראש אגף נישואין ורבנים במשרד לשירותי דת

הראשון לציון, הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א, נושא דברים במעמד

משמאל לימין: הרב שמעיה העכט רב ב"כ המרכזי ביפו, הרב חיים זמיר רשם נישואין, הרב יצחק לוי רבה העיר נשר

השר לביטחון לאומי, ח"כ איתמר בן גביר, משתתף במעמד

רבנים מתעניינים בדוכן המרהיב של 'תכלת'

יהדות במאור פנים

הרב שמואל ביסטרצקי, מרבני היישוב סביון

החופה, בתוכנית, בפתרונות הלכתיים. אני לא מזמן הייתי, בחור אמנם מסביון, אבל ירא שמיים שחיתן בן באחד המקומות היפים, שחתונה שעלתה לא פחות מ-2 מיליון שקל. אבל הגיע ראש הישיבה שהבחור לומד שמה, הביא כתובה אשכנזית. והאבא, תלמיד חכם ספרדי, התעקש שהוא רוצה כתובה ספרדית. 40 דקות החתן עומד על החופה, הכלה בכיסא כלה, ולא יכלו לעשות את החופה. זה מראה שקצת צריך חשיבה לפני כן, ומצד שני גם לדעת איך לפתור את כל הדברים האלה.

כל רב חייב לדעת, וזה קשור לכל השאלות שנשאלו פה, שהיהדות במאור פנים זה השלב הראשון בפגישה עם הזוג, ובתוכנית איך הוא הולך לעשות את כל החופה, את כל הליווי, את כל הרישום ברבנות. כי למרות שיש שם הרבה בקשות שונות ומשונות ושמענו הרבה דברים כאן, אבל אם הרב לא בא בגישה חיובית שאני פה בשביל לעזור לכם, אנחנו נגיע למקומות לא טובים. כי כבר אחוזים מאוד גדולים במדינה לא מתחתנים ברבנות, וזה רק ילך ויגדל.

היות ומבקשים לסיים, אני אספר במה שהיה לי השבוע. זוג שפנו אליי, ולפעמים הם כן רוצים רב, לא רוצים רב, אז הכלה אומרת לי בפנים: 'אני פה, רק בגלל שהחתן ביקש שאני אבוא'. אמרתי לה 'מה חשוב לך בחופה שלך?' היא אומרת לי 'חשוב לי שאחותי אני מקבל טלפון מאותה משפחה, שההורים החליטו שעם כזה נחמד להתחתן והילדים חיים כל כך יפה עם חופה כדת משה וישראל, אז ההורים החליטו גם כן להתחתן. ולפני כמה חודשים, ברוך השם, אותה הבת הקטנה שדאגה למזוזות, היא זו שהתחתנה גם כן בחופה כדת משה וישראל. והדרך הזאת צריכה להוביל את כל הרבנים, בפתרונות ההלכתיים שיש תוך כדי

רב העיר צפת וחבר מועצת הרבנות הראשית, שמואל אליהו שליט"א

יצירתיות לפתור אותן מבלי להפריע לניהול החופה התקין.

הרב דיסקין דיבר על הסמנטיקה שיש בהגשה של החו"ק לזוגות הנישאים. על כך שהתורה מקדשת את חיי הנישואין ומעניקה דווקא לאשה את כל הזכויות הכתובות בכתובה. "הגבר לא קונה את האישה, הוא מקדש אותה והוא מחויב לה וצריך שהציבור שאינו שומר תורה ומצוות ידע את זה", אמר. "זה שובר הרבה סטיגמות מופרכות שמופצות במכוון על ידי גורמים אינטרסנטיים". הרב ברוד העניק גם הוא טיפים חשובים מניסיונו הרב, דיבר על מקרה שבו ישנם עדים שאינם כשרים והמליץ לתת להם לחתום "כעדי כבוד".

בפאנל המרכזי שכותרתו "להוביל את השמחה", נשאו דברים רבנים צעירים שהמשותף לכולם הוא היותם עורכי חופה וקידושים מוכרים ופופולאריים מאוד באזורם. את הפאנל הנחה הרב בן ציון נרדמן רב ביהכ"ס המרכזי בחדרה, ובו התארחו הרב יהודה זרביב (המוכר מסרטוני ההרס בעזה) דיין בבית הדין לגיור, הרב חיים זמיר, השליח הרב מנחם קוטנר, השליח הרב נתנאל בן מעש והרב חיים הבלין.

התמיכה לרבנים

אבל הייחודיות של הארגון החדש היא לא רק בהנגשת הרישום לנישואין אלא גם בגב שהוא מעניק לרבנים: חוברות ייעודיות וימי עיון שמפרקים שאלות הלכתיות כבדות משקל, שמעניקים הדרכה כיצד לערוך חופה וקידושין בדרך הטובה ביותר, שמסבירים על אלו 'מוקשים' לדלג ומעניקים אור חדש לעולם החופה והקידושין בישראל, לרווחתם של כל הזוגות הצעירים. "העובדה שוותיקי עורכי החופה והקידושין בישראל הגיעו לכאן כדי ליטול חלק, מעידה עד כמה הפעילות שלנו הייתה נדרשת ונצרכת בנוף. זה אמנם קרה לצערנו באיחור גדול אבל זה בא לסמן שינוי ענק שלא ניתן לתאר בתחום הזה".

במשך שש השעות שארך יום העיון השתתפו בו חברי מועצת הרבנות הראשית, דיינים, רבני ערים, רבני יישובים, רבני שכונות, ומנהלי לשכות נישואין בערים השונות. הללו האזינו בקשב רב לפאנלים מרתקים בנושא ולהרצאות מפי הרבנים הראשיים לישראל, בהנחיית הרב שמעיה העכט ואיש התקשורת ידידיה מאיר. את הכנס פתח ב'דברי ברכה' הרב סאמין ואחריו נשא דברים יהונתן וינטר, קאוצ'ר ומאמן אישי שהעניק כלים מעשיים לעמידה מול קבל והובלת חופה.

בפאנל הראשון, תחת הכותרת 'חופה שמחברת עולמות' נשאו דברים הרב יצחק לוי רבה של נשר, הרב שלמה חיים דיסקין רבה של קריית אתא, והרב אליעזר ברוד רב היישוב כרמי יוסף. הללו העניקו בדבריהם טיפים חשובים לקראת מפגשים עם ציבור לא דתי - נושא חשוב שהשלוחים נתקלים בו תדיר. כך למשל עמד הרב לוי על שאלות הלכתיות מורכבות שיכולות להפריע לחופה והציג דרכים

"הארגון החדש נותן לנו מענה גדול ועוזר לרבנים לפשט את כל ההליך ולעשות אותו קל, נגיש וידידותי בהרבה. אין ספק שהקמת הארגון החדש יביא לצמיחה ענקית במבצע 'טהרת המשפחה'"

מימין לשמאל: הרב אברהם זרביב דיין בכיר, הרב יוסף העכט רב העיר אילת וחבר בי"ד רבני חב"ד, הרב דוד אוהיון ו"ר אגוד רבני הערים, הרב אליהו אלאר מדי"א מודיעין וחבר מועצת הרבנות, הרב ברוד והרב גרליק

בארגון מקצועי הזוכה לגיבוי הרבנות הראשית וכל גדולי ישראל שנועד להכשיר אלפי רבנים בתחומים שונים, בכל מקצועי ההלכה ולתת להם את הכלים השונים. בארגון מספרים: "אחרי שמהשטח עלה הצורך לאגד את הרבנים בתחום החופה והקידושין החלטנו להרים את הכפפה ולבנות להם מעטפת ומתאמת. מתברר שזה לא צורך, זה הכרח של ממש".

אלהו יוחנן גוראריה; ולצדו הרה"ח פנחס אלטהויז שיחי', רב שכונה בחולון וחבר מחלקת הנישואין בעיר. "המצב כיום הוא שלצד התגובות החיוביות הרבות ישנן גם תגובות עוינות בציבור נגד מסד החופה והקידושין דרך הרבנות. באקלים הישראלי הטעון היו כמובן מי שלקחו זאת כדי ללבות ולשסות ולהציע לציבור אלטרנטיבות של חופה וקידושין שאינן לפי ההלכה", מספר הרב חזקיהו סאמין, מנהל אגף נישואין ברבנות, במשרד לשירותי דת. "הארגון החדש נותן לנו מענה גדול ועוזר לרבנים לפשט את כל ההליך ולעשות אותו קל, נגיש וידידותי בהרבה". אין ספק שהקמת הארגון החדש יביא לצמיחה ענקית במבצע 'טהרת המשפחה'.

בישראל רשומים כיום כ-3,000 רבנים שמורשים לערוך חופה וקידושין, אך הרשימה כוללת לפי הערכה גם כ-1,000 רבנים שנפטרו או שלא עוסקים בתחום. העובדה שלכנס ההשקה של 'תכלת' הגיעו 1,600 רבנים - כולם חברי הארגון החדש, מעידה שרוב הרבנים המקדשים הבינו את העוצמה שיש בפרויקט והפכו במהרה להיות חלק ממנו. "אני מכיר את כל הרבנים המקדשים", אומר הרב סאמין, "ואלו מבניהם שמתפתים באירוע עורכים 80% מהחופות בישראל". מארגני יום העיון - הרב ישראל מעל והרב משה פיזם מארגון 'למען ילמדו' שמפעיל את 'תכלת' אמרו כי הפתעו מאוד נוכח כמות המשתתפים הגבוהה. "מלא פה מפה לפה", העידו בהשתאות.

"בסייעתא דשמיא גדולה הגיעו כ-1,600 איש. המאסה של הרבנים שהגיעו מכל קצות הארץ מעידה כאלף עדים: זו מערכה למען עתיד עם ישראל וסוף סוף אפשר לשנות אותה". על 'למען ילמדו' עצמו הרבנים המשתתפים מעידים: "מדובר

הרב אליהו אסולין, רב שכונת בית אליעזר בחדרה ורב מחלקת הנישואין בעיר

הרב חיים פרל הרב הראשי לכבאות והצלה בישראל

רב העיר בני ברק, הגאון הרב יצחק אייזיק לנדא שליט"א; שליח הרבי ורב היישוב כרמי יוסף, הרב אליעזר הלוי ברוד שיחי'; ולצדו הרב לוי יצחק גרליק, מרבני קראון הייטס

רבה החדשה של באר שבע וחבר מועצת הרבנות הרב אברהם דרעי בפודקאסט לייב

פאנל עורכי חופות מובילים עם אלפי זוגות בשנה שיפתו את הרבנים בטיפים מנצחים

הרב יעקב הלפרין מעיריית ירושלים מקבל את אות יקיר הארגון

שאלות המעסיקות את הקוראים בנושאים חסידיים העומדים ברומז של עולם, לצד התלבטויות לגבי היחס החסידי הראוי כלפי העניינים העומדים על הפרק, ותשובותיהם של הרבנים החסידיים ומשפיעי אג"ש

עורך ומגיש: הרב ישראל אלפנבין

ר' לוי רסקין

איך אתמודד בהצלחה עם המתח הכרוך בהכנות לפסח?

ואיך אנחנו מחלקים אותו? השיתוף הזה עשוי להפגיע אתכם. לפעמים הילדים פחות זקוקים למה שחשבנו שהם זקוקים לו, בייחוד כשנותנים להם להיות חלק מהתמונה.

ועכשיו – מה עושים כדי שזה לא יקרה שוב:

אם אתה מתאר שבכל שנה אתה מרגיש מתח עצום לקראת פסח, זה אומר שהמתח הזה לא מפגיע אותך. ויש כאן נקודה חשובה, כי כשמשהו קורה בכל שנה והוא עדיין "תופס אותך בהפתעה", זה אומר שיכול להיות שעדיין לא לקחת אחריות על זה. לא אחריות במובן של "זוהי אשמתי", אלא אחריות במובן של "זה בשליטי שלי, אני יכול לעשות עם זה משהו". כי כשמשהו מפגיע אותך, אתה נתון במצב של תגובה. ובמצב של תגובה – קשה מאוד לשנות דברים, כי יש לך הרבה פחות כלים אמיתיים לטיפול באתגר. אבל כשאתה לוקח אחריות – אתה עובר למצב של יוזמה, ואז ניתן לעשות משהו, ובעיקר להתכונן אליו. מה זה אומר בפועל?

ראשית, אם הוצאה גדולה כמו פסח מוציאה אותך מאיזון, זה אומר שאתה ממש "חי על הקצה". זה אומר שכל הוצאה חד פעמית לא שגרתית עלולה להכניס אותך למתח. לכן, לקחת אחריות צריכה להיות לא רק על "איך אני עובר את פסח בשלום", אלא "איך אני משפר את מצבי הכלכלי ואת רווחתי ורווחת חיי המשפחה שלי".

כדי להגיע לזה, יש המון דרכים. ישנם גופים שמלווים משפחות בהתנדבות, אם בתשלום סמלי או בתשלום מלא. קיימות לא מעט דרכים יצירתיות להגדיל הכנסות, לנהל את ההוצאות בחכמה, ועוד ועוד. אבל שום דבר לא יכול לעבוד כל עוד אני שבו בתודעה שהמציאות "קורית לי", שאני קורבן של המציאות, וממילא אין לי דרך לשנות אותה.

השינוי המהותי והחשוב הוא לעבור למצב אחר. אחרי מלחמת יום כיפור ביקר הרב ישראל מאיר לאו שליט"א אצל הרבי. הרבי שאל אותו מה נשמע בארץ, והרב לאו ענה שאנשים מודאגים ושואלים "מה יהיה?". השיב לו הרבי: במקום לשאול "מה יהיה" צריך לשאול "מה נעשה".

יכול להיות אחרת. מגיע לי ולמשפחה שלי שיהיה אחרת. זה תלוי בי. אני רואי ומסוגל לקחת אחריות ולשנות את המצב. אם ה' בירך אותי במשפחה גדולה – ברור שהוא גם נתן לי את היכולת, הכלים והכוחות לדאוג לה ולכלכל אותה בהרחבה וברוחה.

שיהיה פסח כשר ושמה, וחירות מתוך אחריות אמיתית!

אני אב למשפחה ברוכת ילדים. בכל שנה אני מרגיש לקראת פסח מתח עצום מהצד הכלכלי, וזה משליך על האווירה בבית. איך אתמודד בהצלחה עם ההכנות לפסח?

משיב ר' לוי רסקין, מאמן אישי ויועץ אסטרטגי: המתח הזה שאתה מתאר – הוא אמיתי ומובן מאוד. חג הפסח הוא חג שמביא איתו הוצאה כלכלית משמעותית, ובמשפחה ברוכת ילדים – זה יכול להרגיש כמו הר שצריך לטפס עליו בכל שנה מחדש.

התשובה לשאלתך נוגעת בשני מישורים: ראשית, מה עושים עכשיו, חודש לפני פסח, עם כל המתח שהוא מביא? ושנית, מה עושים כדי שזה לא יקרה שוב בשנה הבאה?

אז מה עושים עכשיו? ראשית, מטבע הדברים, המתח שאתה חווה הוא לא רק הכסף שחסר, אלא הוא יכול להיות ביטוי של שאלות לא קלות שמנקרות בראשך בעקבות המצב הכלכלי: האם אני מתפקד מספיק טוב בתור אבי המשפחה? האם אני מספק למשפחתי את הביטחון הכלכלי והרווחה שהיא צריכה? האם אני עומד במחויבות המוטלות עליי?

חשוב שתבין שלשאלות האלה לא יכול להיות שום תוצר חיובי. הן קיימות רק כדי לתת לך חוויה של שליטה מזויפת במצב, ובדרך כלל הן יכניסו אותך למתח גדול יותר.

השאלות הרלוונטיות היחידות הן שאלות שמדברות על פתרונות ולא על הגדרה ומציאת אשמים. לכן:

(א) לא לשאת את המתח לבד. לשתף את האישיה: כמה כסף יש וכמה צריך. על מה אתם מוכנים לוותר, ועל מה לא. אפשר לבחון ביחד מה באמת חשוב לכם, ומה אתם רוצים שהילדים יזכרו מהפסח הזה.

לפעמים, כשאנחנו לחוצים, אנחנו שוכחים לשאול את עצמנו את השאלות הללו. תופתעו לגלות שלחלק מהשאלות יש מענה גם במציאות הכלכלית הקיימת.

(ב) ליצור שיח (מותאם גיל) עם הילדים. לא להסתיר מהם את המצב ולא להפחיד אותם. לילדים קטנים אפשר להסביר בפשטות שהשנה אנחנו צריכים לשים יותר לב להוצאות, אז שכל אחד יבחר דבר אחד שחשוב לו מאוד. ילדים גדולים יותר – אפשר לשתף אותם באתגר: "יש לנו תקציב מסוים לפסח. בואו נחשוב ביחד מה הכי חשוב לנו

חשוב ומיוחד היה גם השר לביטחון לאומי **איתמר בן גביר** שהאזין ברוב קשב לדברי הראשל"צ ואמר כי נהנה מאוד לשמוע את דברי ההלכה שלו. "לערוך חופה וקידושין זה כמו ללמוד תורה או לחיות את החיים שנדרשים מיהודי", הדגיש. "מצד אחד אמת התורה היא אמת ויש לה חוקים שאי אפשר לסטות מהם. מצד שני היא מגיעה עם רגישות ואהבה. כמו שהיה כתוב לגבי דוד המלך, כך צריך לקיים את התורה. גם לעמוד על קוצו של יו", אבל גם להנגיש אותה ולהאהיב אותה על הציבור, במאור פנים אמיתי. לאהוב, לחבק. זה גם מה שנדרש מכם עורכי החופות".

הרב הראשי לישראל הרב **קלמן בר** שיבח את 'למען ילמדו' שעושה "רב בכל בית". ואמר בדבריו "כולם נקבצו באו לך. אתם הרבנים המקדשים זכותם בזכות הגדולה ביותר בעולם: אתם בונים בתים בישראל. אבל לפני כל הנושאים ההלכתיים שעליהם ארחיב, עליכם לדעת שהמקום של נישואין הוא המקום, המפגש, הכי חשוב, שבו אפשר להכניס קצת יהדות לבתים חדשים שנבנים בישראל. בידכם לפעול קידוש ה' או חלילה להיפך. צריך להתכונן כמו שצריך. להבין את גודל הרגע".

בהמשך, אחרי שתיבל דבריו בתורה והלכה, זעק הרב: "זוג שלא מתחתן ברבנות, גם ילדיו לא יתחתנו ברבנות. אנחנו מפספסים אותם לדורי דורות ושום פרסום לא יעזור. לכן הכול תלוי איך אתם הרבנים תערכו את החופות. אני אומר לכם: אם תעשו זאת במאור פנים ולפי הכללים שלימדו אתכם כאן ביום העיון ובדרכים האחרות שהקנה לכם ארגון 'תכלת' אנשים יעמדו בתור כדי שתקדשו אותם. יגיעו אליכם יהודים מכל קצות הקשת".

אחרון הנואמים בפני הקהל העצום היה הרב **שמואל אליהו**, רבה של עיה"ק צפת. "אנחנו יכולים לזכות את הזוגות הנישאים שיקויים בהם 'איש ואשה זכו – שכינה ביניהם', וזה תלוי בגישה שלכם לערוך את החופה. יש חופות שנשמעות כמו טרחה. אנשים סובלים, כולל החתן והכלה, וזה משפיע רבות ועמוקות בכיוון לא טוב. יש חופות שמריצים אותן וזה נשמע בהתאם. מאבא רבי מרדכי אליהו זצ"ל למדתי שהכול תלוי ברב. זה משפיע על החתן והכלה וגם על מאות אנשים שנמצאים שם ועוקבים מקרוב". את דבריו הנרגשים סיים באיחול: "שתזכו להעמיד חופות קדושות ונאמנות – כמו החופה של הקב"ה ועם ישראל בהר סיני".

חלק מהקהל המשתתפים באירוע המיוחד

לבנות מעמדות אמייתים לעורכי החופות

ח"כ הרב מיכאל מליכאלי

המזבח. הכלי הכי פחות חשוב לכאורה הוא הפרוכת; אין לה שום משמעות, היא לא מייצגת שום דבר. אבל טיטוס, שנכנס לבית המקדש, הדבר הראשון שהוא עשה הוא לא החריב את המנורה, הוא לא החריב את הארון, הוא לא

החריב את המזבח הוא הלך ונעץ חרב בפרוכת. יש גמרא שאומרת שרבי יוסי בן רבי חנינא הגיע לרומי... רש"י אומר שהגיע לביתו של קיסר רומי. ומה הוא ראה שם? הוא ראה בסלון, שהוא מציג שם לכולם, את הפרוכת של בית המקדש. הוא יכול היה להראות שם את המנורה, יכול היה להראות את המזבח... הוא לא מצא שום דבר להראות חוץ מהפרוכת. החתם סופר אומר שהמשמעות של הפרוכת היא שהיא הבדילה בין הקודש ובין קודש הקודשים – היא זו שנתנה את הדרגות ואת המעמדות בעם ישראל. ואת זה רומי לא יכלה לסבול את המעמדות. אני חושב שמה שהארגון הזה עושה יודע לבנות מעמדות אמיתיים לעורכי החופה.

אני חושב כשנכנסנו למשרד לפני כמה שנים, אז ערכנו עשינו איזושהי אספה של רשמי נישואין ועורכי חופות ועוד רבנים שנמצאים במועצות הדתיות, שבסוף הם מאגדים בתוכם את הקשיים האמיתיים, הם בסוף יודעים מה צריך לעשות. וחלק מהמסקנות שהיו, היה הצורך להתאגד רבנים עורכי חופות וקידושין, גם מול המשרד, וגם כדי שיוכלו להעביר את המסרים ואת הדעה אחד לשני. ואני חושב שמי שעוקב בשנים האחרונות אחרי הפעילות של 'למען ילמדו', אחרי הפעילות הגדולה מאוד שהם עושים בצורה הכי מקצועית שיכולה להיות, יחד עם ארגון תכלת, אז מגיע להם הרבה הרבה ישר כוח. ואני חושב שהימים הגדולים האלה, שהרב סמין והמשרד עושים גם בתחומים נוספים בשירותי הדת, בסוף מעמיקים את הידע ומעבירים את המידע הנכון בין אחד לשני. ואני חושב שהדבר הכי מתאים זה בדיוק הפרשה שלנו. בפרשה יש הרבה כלים המנורה,

חלון רב משמעות

הרבנים עמדו על כך שהחופה היא החלון בין הרבנים לבין ציבור שאינו שומר תורה ומצוות, ומשך על הרבנים מוטלת חובה וזכות לערוך אותן בצורה לבבית וחיובית. "חופה היא לא אירוע חד-פעמי, אלא חיבור בין הרב לזוג. אם החופה תהיה מוצלחת הרב המקדש יהיה רבו של הזוג הצעיר לכל החיים: לבית, לפדיון, לבר המצווה וכל כיו"ב. רגע לפני החופה אני נושא עיניים לשמיים ומבקש מהקב"ה שיתן לי הכוח להשפיע עליהם ותפילה אינה שבה ריקם", העיד הרב בן מעש.

השר לשירותי דת לשעבר הרב **מיכאל מליכאלי** הודה למארגנים ואמר שעם כניסתו למשרד לפני למעלה משלוש שנים ערך פגישה של רשמי נישואין כדי לעמוד על הצורך ועל הקשיים. "אחת

המסקנות הייתה לאגד את כל הרבנים המקדשים הן מול המשרד והן מול הציבור – שידעו להעביר את המסר. 'תכלת' מבית 'למען ילמדו' השכילו לעשות את זה ומגיעים להם כל הברכות על כך". אורח

הוצג לרבנים מארז יוקרתי ממותג, אותו הם מעניקים במתנה לכל זוג טרם החתונה

הרב ח"כ מיכאל מליכאלי בכניסה לאירוע

הקוראים הנכבדים מוזמנים לשלוח את שאלותיהם באמצעות מסרון ל-054-7656197 או לשלוח מייל ל: elfenbainy@gmail.com

לע"נ עדינה בת שמעון ע"ה ולזכות כל יו"ח ובני משפחתם

מאוחדת איתכם גם בחירום

מאוחדת ממשיכה להעניק לכם
שירות רפואי רציף במוקדים הרפואיים שלנו

מוקד ג'וניור
אחיות מוסמכות
ורופאים מומחים 24/7

מיון היברידי
ייעוץ רפואי 24/7
ללא צורך להגיע למיון

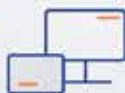
מוקד סיוע נפשי
פסיכולוגים ועובדים סוציאליים
24/7

מוקד טרום ולאחר לידה
אחיות ליווי ה. ומיילדות
08:00 - 24:00

שירותי רפואה מרחוק
שיחת וידאו או טלפון עם
הרופאים והרופאות שלכם
באתר וביישומון

תרופות במשלוח חינם
לכל הארץ
באתר מאוחדת פארם
וביישומון*

מוקד תמיכה לאזרחים ותיקים 24/7
שירותי רפואה, תמיכה נפשית וסוציאלית, מגיל 75
בטל' 076-8134343

בברכת בריאות שלמה